

روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران

شامل کلیه نرايين مصوبه و مقررات - گزارش کمیسیونها - صورت مشروح مذاكرات مجلس - اخبار مجلس - انتخابات آگهی های رسمی و ثانوی

شماره ۴۵۴۴

۴ شنبه ۲۹ اسفند ماه ۱۳۳۵

سال سیزدهم

شماره مسلسل ۷۴

دوره نوزدهم مجلس شورای ملی

مذاكرات مجلس شورای ملی

جلسه ۷۴

صورت مشروح مذاكرات مجلس روزسه شنبه
۲۱ اسفند ماه ۱۳۳۵

فهرست مطالب

- (۱) تصویب صورت مجلس
 - (۲) بیانات قبل از دستور آقای خلعت پری
 - (۳) مذاکره در گزارش کمیسیون بودجه راجع به بودجه ۱۳۳۶ کل کشور
- مجلس دو ساعت و بیست دقیقه پیش از ظهر بریاست آقای رضا حکمت تشکیل گردید

۱- تصویب صورت مجلس

رئیس - صورت غائبین جلسه قبل مستترات می شود

(بشرح زیر قرائت شد)

غائبین با اجازه - آقایان : دکتر طاهری
ابتهاج - بوربور - قرشی - کشکولی
صادق بوشهری - موسوی - دیهیم - دکتر امین
مهندس سلطانی - بزرگ آبراهیمی - کدیور
امید سالار - خرازی - خزیمه علم - سنندجی
عباسی - عبدالحمید بختیار - معین زاده
نصیری - مهدوی - قنات آبادی

غائبین بی اجازه - آقایان : اورنگ
اریه - هامری - مهندس فیروز

دیر آمدگان و ورودی در وقتگان با اجازه - آقایان :
فراگرو - فولادوند - سعیدی - دکتر وکیل
مهندس جفرودی - یار افشاری - بهادری
دکتر فریدون افشار - مهندس بهبودی
دهقان - دکتر هدایتی - جلیلود - کورس
دکتر نفیسی - مهندس ظفر - ثقة الاسلامی
کیو - دکتر امیراصلان افشار - آقایان

رئیس - نسبت بصورت مجلس نظری

نیست؟ آقای طباطبائی

احمد طباطبائی - يك اشتباه
عبارتی هست در صورت جلسه که اصلاح
میکنم میدهم تند نویس

رئیس - بسیار خوب، اگر نظری
نسبت بصورت جلسه نیست؟ (هاری نشد)

صورت مجلس جلسه قبل تصویب شد

۲- بیانات قبل از دستور

آقای خلعت پری

رئیس - نطق قبل از دستور شروع
میشود، آقای خلعت پری

خلعت پری - موضوع عربضم
عبارت از استفاده از بانک مرکزی است
برای امور صنعت و کشاورزی
نقش بانک هادر کشور :

در ممالگی که فعالیت های خصوصی
فردی اساس اقتصاد آنها را تشکیل می
دهد مسئله بانکداری از اهم مسائل است
زیرا بدون کمک بانک ها توسعه و تکامل

صنعت و پیشرفت تولید ممکن نخواهد بود
بطریق اولی در ممالگی که هنوز صنعت و
کشاورزی مراحل اولیه را طی میکنند
کمک بانکها بیشتر ضرورت خواهد داشت
ما تقریباً از سی سال قبل وارد امر بانکداری
شدیم و بانک ملی ایران بوجود آمد که ناشر
اسکناس است و وجوه دولتی در آن متمرکز
میشود ولی وضع سی سال قبل مملکت با
امروز فرق کرده و بانک مرکزی مانایند
فقط وظائف تجاری و صرافتی قانع شود بلکه
باید همان وظائفی را انجام دهد که بانک
های مرکزی در ممالک دیگر انجام می
دهند و در حقیقت باید بانکداری کشور
با اساسی باشد که در ممالک دیگر هست ولی
متأسفانه بانک مرکزی ما رویه سی سال قبل
خود را تغییر نداده است .

من وظیفه دارم تصدیق کنم که بنظر
من بانک ملی ایران يك مؤسسه بسیار
آبرومندی است (صحیح است) که به تراز
همه مؤسسات و ادارات مانده میشود و من
تاکنون ندیده ام از جریان اداری آن
کسی ناراضی باشد باید افتخار نمود بلیاقت
و تدبیر و کاردانی اشخاصی که این مؤسسه
مهم را این نحو اداره میکنند ایراد من
پردواتهاست که مسئله بانکداری را در
این مدت مورد توجه قرار نداده و وسائل
فراهم نیاورده اند یا بانک ملی را تقویت
نکرده اند که بتواند همان وظائفی را انجام
بدهد که بانکهای مرکزی در سایر ممالک
انجام میدهند .

وظائف بانک مرکزی : بانک

مرکزی وظائفی دارد و من مقاله را
که اخیراً در مجله بانک ملی راجع ببنک
داری مرکزی در آسیا نوشته شده مورد
توجه دولت قرار میدهم .

بر طبق این مقاله در ممالک آسیا بانک
های مرکزی این وظائف را انجام
میدهند :

۱- برای بعضی از امور عمرانی و
اقتصادی و کشاورزی بانکهای مرکزی

نرخ های کمتری برای تنزیل در نظر
میگیرند

۲- يك وظیفه دیگر بانکهای مرکزی
نظارت بر بانک های دیگر و در همین حال
تقویت بانکهای دیگر میباشد در واقع
معاملات صرافتی و پولی را باید بانکهای
دیگر انجام دهند و بانک مرکزی بآنها
کمک از حیث سرمایه کننده .

۳- بانکهای مرکزی بوسیله محدود
کردن اعتبارات و تدابیر دیگر از سیل واردات
جلو گیری میکنند .

۴ - بانکهای مرکزی ببنک های
دیگری از قبیل بانک کشاورزی و بانک صنعتی
و بانک رهنی و بانک تعاونی کمک میکنند و
بانک های مزبور اغلب از کمک های بانک
مرکزی استفاده میکنند .

۵- بانکهای مرکزی سعی میکنند
بر تعداد بانکهای بازرگانی افزوده شود
تا مردم بتوانند از بانکهای متعدد استفاده
کنند و پول برای فعالیت و کار در اختیار
همه مردم باشد .

۶- بانکهای مرکزی سعی میکنند
بکشاورزان و صاحبان صنایع بوسیله
مؤسسات خصوصی کمک شود زیرا نفع
بانکهای بازرگانی این است که فقط
باتجار معامله کنند زیرا معامله با
آنها آسانتر و راحت تر و پرنفع تر
است .

بانک مرکزی ایران ، بانک ملی
ایران عملش مطابق بانکهای مرکزی
سایر ممالک نیست و همین امر سبب شده
که در کشور ما از اعتبار برای امور تولیدی
و عمرانی و صنعتی استفاده نشود و با میزان
محدود غیر مفیدی استفاده شود و آنچه که
مانع بانک ملی ایران در این امر استند داشتن
برنامه از طرف دولتها بوده و بعداً سامانه

مین مذاكرات مشروح هفتاد و چهارمین جلسه از دوره نوزدهم قانونگذاری

اداره تند نویسی و تحریر صورت مجلس

که سی سال قبل وضع شده و با شرائط امروز متناسب نیست . بانك مركزى مشوق واردات ، بهمين جهت بانك مركزى ما عملياتش منحصراً بكمك دولت و با معاملات نزرولى و صرفى است و براى همین معاملات صرفى و نزرولى فقط جلوى سيل واردات را نمىگيرد بلكه يكى از اسباب كمك واردات است و بوسيله تهیه اعتبار براى مشتریان خود امر واردات را تسهيل ميكند و وجوه عمده بانك در اختيار اشخاصى قرار مىگيرد كه مثل سيل محصولات خارجى را وارد كند مىكند . (صحيح است)

از طرفى كمك بانك ملي بصنعت و كشاورزى آنقدر قبل است كه هيچگونه تأثيرى در توسعه صنعت و كشاورزى ندارد . تناسب اعتبار بين رشتههاى مختلف ، در هر كشورى رشتههاى مختلفى از كار و فعاليت وجود دارد كه ميتوان آنرا بچند قسمت نمود :

۱- تجارت ۲- كشاورزى ۳- صنعت .

اگر كشورى بخواهد ترقى اقتصادى كند اين رشتهها بايد بحسب اهميت با تناسب از وجوه و اعتبارات بانك مركزى استفاده كند ولى در مملكت ما اين تناسب رعایت نمى شود و وجوهى كه در اختيار بانك ملي است فقط تجار وارد كننده يا صادر كننده استفاده ميكند و وقتى نسبت واردات و صادرات را در نظر بگيريم معلوم ميشود نسبت عمده اعتبارات بانك ملي استفاده در امروادات است و اين امر بر ضرر كشور است و فرضاً كه بانك از نظر بانك دارى منفعت كند مملكت ضرر ميكند .

و آن چيزى كه مورد توجه نيست و از اعتبارات بانك مركزى استفاده نمىكند صنعت و كشاورزى است كه فقط مقدار قليل از اعتبارات بانك براى اين دو امر در نظر گرفته ميشود و تناسب آن بارشته تجارت و واردات كشور قليل است كه قابل مقايسه نيست و همین امر سبب ميشود كه صنعت و كشاورزى توسعه نيايد .

در مورد بانك كشاورزى كمكى كه بانك ملي ببانك كشاورزى ميكند شايد باندازه يك سيستم كمك ببازرگانى باشد در مورد كمك بصنعت هم كمكى كه بايد بكنند نمىكند و اكنون هم كه بانك صنعتى تاسيس شده معذرت بانك ملي ببازرگانى صنعتى بانك كشاورزى و بانك ملي در رويه خود و اساستانها بانك ملي بايد تجديد نظر كند و از اعتبارات بانك مركزى بايد رشتههاى مختلف بتناسب و بحسب اهميت حصه ببرند و چون اهميت صنعت و توليد در داخله كشور و كشاورزى بيشتر از واردات محصولات خارجى است لهذا بتناسب احتياجات صنعتى و كشاورزى مملكت بايد وجود اعتبارات بانك ملي بين بانكهاى كشاورزى و صنعتى

مربوط ۲۵۰ سال پيش است و بديدمرکزى نمىخورد . بانك كشاورزى بايد بصورت بانك مركزى كشاورزى در آيد و وجوه خود را در اختيار بانكهاى اعتبارى كشاورزى در نقاط مختلف كشور تاسيس شود يا اگر مىخواهد همین وضع را حفظ كند بايد فقط بملك بلكه بکشاورز بدون ملك و در مقابل فعاليت و كار و با نرخ نازل و تشریفات ساده پول فرض بدهد تا همه كشاورزان بتوانند از استفاده كند و بانك كشاورزى نتواند وارد در معاملاتى شود كه افراد بايد انجام دهند . ساختمان هم نبايد بكنند باندازه ميليون تومان خرج ساختمان كرده خرج بصرفى است عليهذا در آئين نامه جديد بايد اين مسائل پيش بينى شود علت تاخير هم فقط جريانات ادارى خسته كنده است چندان قبل در كميسيون كشاورزى با آقای انتظام نائب نخست وزير و وزير كشاورزى تذكر داده شد آئين نامه بانك كشاورزى هر چه زودتر بايد اصلاح شود نمىدانم علت تاخير چيست و كارى كه در يك هفته ميتوان كرد چرا ماها بتاخير بيفتد .

اين است كه از دولت مىخواهم هر چه زودتر ترتيب بدهد كه از وجوه و اعتبارات بانك ملي - بانك كشاورزى و صنعتى هم بتواند استفاده كند و آئين نامه بانك كشاورزى هر چه زودتر اصلاح شود تا كشاورزان مملكت عموماً از آن استفاده كند گمان مىكند اين چيزى باشد كه همه آقایان نمايندگان طالب آن هستند (صحيح است)

ايام عيد است سه سال است بما وعده مىدهند كه بانك كشاورزى مىخواهد براى مملكت قدمى بردارد اما بانك كشاورزى سرمايه ندارد آئين نامه پيش هم ببرد نمىخورد ، بايد يك تغيير اساسى در اساس نامه بانك كشاورزى اول در صنعت و كشاورزى بايد تقسيم كند نه اينكه تمام پولش را در اختيار وارد كنندگان بگذارد (صحيح است) اين بضرر اقتصاد مملكت است ، صنعت ما با اين امر ترقى نخواهد كرد (صحيح است) اشخاصى هستند كه كارخانه وارد كرده اند پول ندارند كه قرض خود را بدهند پول قرض كرده اند باربعصدى بپست و چهار بانكها اگر بانك ملي كوكم نكنند ما از كجا بياوريم كه كوكم كنيم ، اين مقدار پول و اعتبارى كه بتجار وارد كند مىدهند اين را اگر در اختيار كشاورزى و صنعت بگذارند تمام مملكت آباد ميشود ، بنده بنام تمام كشاورزان مملكت كه چشم براه كوكم دولت هستند و هيئتطور از طرف كسانيكه از صنعت مىخواهند استفاده كند از دولت مىخواهم كه با اين امر توجه كند و در اين ايام عيه حقيقه مجلس با اين اقدام خودش بکشاورزان و زحمت كشان و گله داران و ايالات و هشاير با تاسيس بانك كشاورزى

مركزى و استفاده از آن يك صدى بدهد (احسن است) (تجدد در موقه قانون بانكدارى پيشهاد بفرمائيد كه مركزى از بانك كار مجزاشود) بانكهاى اعتبارى كشاورزى در نقاط مختلف كشور تاسيس شود يا اگر مىخواهد همین وضع را حفظ كند بايد فقط بملك بلكه بکشاورز بدون ملك و در مقابل فعاليت و كار و با نرخ نازل و تشریفات ساده پول فرض بدهد تا همه كشاورزان بتوانند از استفاده كند و بانك كشاورزى نتواند وارد در معاملاتى شود كه افراد بايد انجام دهند . ساختمان هم نبايد بكنند باندازه ميليون تومان خرج ساختمان كرده خرج بصرفى است عليهذا در آئين نامه جديد بايد اين مسائل پيش بينى شود علت تاخير هم فقط جريانات ادارى خسته كنده است چندان قبل در كميسيون كشاورزى با آقای انتظام نائب نخست وزير و وزير كشاورزى تذكر داده شد آئين نامه بانك كشاورزى هر چه زودتر بايد اصلاح شود نمىدانم علت تاخير چيست و كارى كه در يك هفته ميتوان كرد چرا ماها بتاخير بيفتد .

اين است كه از دولت مىخواهم هر چه زودتر ترتيب بدهد كه از وجوه و اعتبارات بانك ملي - بانك كشاورزى و صنعتى هم بتواند استفاده كند و آئين نامه بانك كشاورزى هر چه زودتر اصلاح شود تا كشاورزان مملكت عموماً از آن استفاده كند گمان مىكند اين چيزى باشد كه همه آقایان نمايندگان طالب آن هستند (صحيح است)

ايام عيد است سه سال است بما وعده مىدهند كه بانك كشاورزى مىخواهد براى مملكت قدمى بردارد اما بانك كشاورزى سرمايه ندارد آئين نامه پيش هم ببرد نمىخورد ، بايد يك تغيير اساسى در اساس نامه بانك كشاورزى اول در صنعت و كشاورزى بايد تقسيم كند نه اينكه تمام پولش را در اختيار وارد كنندگان بگذارد (صحيح است) اين بضرر اقتصاد مملكت است ، صنعت ما با اين امر ترقى نخواهد كرد (صحيح است) اشخاصى هستند كه كارخانه وارد كرده اند پول ندارند كه قرض خود را بدهند پول قرض كرده اند باربعصدى بپست و چهار بانكها اگر بانك ملي كوكم نكنند ما از كجا بياوريم كه كوكم كنيم ، اين مقدار پول و اعتبارى كه بتجار وارد كند مىدهند اين را اگر در اختيار كشاورزى و صنعت بگذارند تمام مملكت آباد ميشود ، بنده بنام تمام كشاورزان مملكت كه چشم براه كوكم دولت هستند و هيئتطور از طرف كسانيكه از صنعت مىخواهند استفاده كند از دولت مىخواهم كه با اين امر توجه كند و در اين ايام عيه حقيقه مجلس با اين اقدام خودش بکشاورزان و زحمت كشان و گله داران و ايالات و هشاير با تاسيس بانك كشاورزى

مر كزى و استفاده از آن يك صدى بدهد (احسن است) (تجدد در موقه قانون بانكدارى پيشهاد بفرمائيد كه مركزى از بانك كار مجزاشود) بانكهاى اعتبارى كشاورزى در نقاط مختلف كشور تاسيس شود يا اگر مىخواهد همین وضع را حفظ كند بايد فقط بملك بلكه بکشاورز بدون ملك و در مقابل فعاليت و كار و با نرخ نازل و تشریفات ساده پول فرض بدهد تا همه كشاورزان بتوانند از استفاده كند و بانك كشاورزى نتواند وارد در معاملاتى شود كه افراد بايد انجام دهند . ساختمان هم نبايد بكنند باندازه ميليون تومان خرج ساختمان كرده خرج بصرفى است عليهذا در آئين نامه جديد بايد اين مسائل پيش بينى شود علت تاخير هم فقط جريانات ادارى خسته كنده است چندان قبل در كميسيون كشاورزى با آقای انتظام نائب نخست وزير و وزير كشاورزى تذكر داده شد آئين نامه بانك كشاورزى هر چه زودتر بايد اصلاح شود نمىدانم علت تاخير چيست و كارى كه در يك هفته ميتوان كرد چرا ماها بتاخير بيفتد .

اين است كه از دولت مىخواهم هر چه زودتر ترتيب بدهد كه از وجوه و اعتبارات بانك ملي - بانك كشاورزى و صنعتى هم بتواند استفاده كند و آئين نامه بانك كشاورزى هر چه زودتر اصلاح شود تا كشاورزان مملكت عموماً از آن استفاده كند گمان مىكند اين چيزى باشد كه همه آقایان نمايندگان طالب آن هستند (صحيح است)

ايام عيد است سه سال است بما وعده مىدهند كه بانك كشاورزى مىخواهد براى مملكت قدمى بردارد اما بانك كشاورزى سرمايه ندارد آئين نامه پيش هم ببرد نمىخورد ، بايد يك تغيير اساسى در اساس نامه بانك كشاورزى اول در صنعت و كشاورزى بايد تقسيم كند نه اينكه تمام پولش را در اختيار وارد كنندگان بگذارد (صحيح است) اين بضرر اقتصاد مملكت است ، صنعت ما با اين امر ترقى نخواهد كرد (صحيح است) اشخاصى هستند كه كارخانه وارد كرده اند پول ندارند كه قرض خود را بدهند پول قرض كرده اند باربعصدى بپست و چهار بانكها اگر بانك ملي كوكم نكنند ما از كجا بياوريم كه كوكم كنيم ، اين مقدار پول و اعتبارى كه بتجار وارد كند مىدهند اين را اگر در اختيار كشاورزى و صنعت بگذارند تمام مملكت آباد ميشود ، بنده بنام تمام كشاورزان مملكت كه چشم براه كوكم دولت هستند و هيئتطور از طرف كسانيكه از صنعت مىخواهند استفاده كند از دولت مىخواهم كه با اين امر توجه كند و در اين ايام عيه حقيقه مجلس با اين اقدام خودش بکشاورزان و زحمت كشان و گله داران و ايالات و هشاير با تاسيس بانك كشاورزى

صفحه ۴

تمام حقوق مردم در اين بودجه منظور شود (وزير كشور- اين شرطى كه مىفرمائيد پيشهاد دولت نيست) عرض كردم بى اعتنائى بحق مردم است حالا دولت آن جور پيشهاد كرده يا نكرده چون بى اعتنائى بحق مردم است اين باب شده ، بنده كارى باين قضيه ندارم (يكى از نمايندگان - بتصويب مجلس نرسيده است) بنده عرض كردم كه تصويب شده خواستم عرض كنم رويه را ملاحظه بفرمائيد كه رويه اينطور است (دكتور امير حكمت - چهار بطى به بودجه دارد؟) امور شهردارى مربوط به مردم نيست؟ شما فكر ميكند آقای دكتور امير حكمت بودجه شهردارى هاى اين مملكت كه معادل بودجه دوازده ميليونى است كه اينجا آمده است كى خبير دارد از اين بودجهها؟ اينهم جزء همین بودجه هاست (دكتور بينا - قربان در بودجه هم چيز ميشود گفت) بموجب اصل صريح قانون اساسى كه بهيچوجه قابل تفسير و تقييد نيست يعنى اصل ۹۰ الى ۹۳ انجمن هاى ايالتى ولايتى تشكيلش از وظائف حتمى يك مملكت مشروطه پارلمانى است . زيرا اصل ۹۳ صراحت دارد كه وظائف انجمن هاى ايالتى دخالت در امور خارج و داخل مملكت يعنى حوزه هاى كانجمن تشكيل ميشود حالا اگر قانون اساسى و اصول قانون اساسى را درش رعايت نكرديم يعنى انجمن هاى ايالتى ولايتى در آن دخالت نداشت آيا ميتوانيم بگوئيم اين بودجه يك بودجه قانونى و صحيحى است؟ حالا چرا اينجورى شده؟ علت اينست كه ما با وجودى كه فرد فرد با استعمار مخالفيم ولى مملكت ايران را مستعمره تهران كرده ايم (يكى از نمايندگان - كاملاً صحيح است) سرتاسر ايران مستعمره تهران شده است متأسفانه ما هم كه حافظ قانون اساسى هستيم ناظر و تماشاچى اين صحنه هستيم . در دو سال قبل روى عواطف و انسان دوستى و بشر دوستى عليهحضرت ملكه ثريا فرارشد در زافه هاى جنوب شهر خانه بسازند و خانه هم ساختند مقدارى ساختند يعنى تا مقدارى كه آن بودجه اقتضا داشت آن خانه ها ساخته شد اما چه عيب داشت كه بجاي اينكه دو ميليون تومان خرج بلوار كرج ، خرج اسفالت بلوار كرج كه محل تفرج كادى بانك سواراست بكنند اين را هم در زافه هاى جنوب شهر مصرف بكنند (وزير كشور - پنج ميليون است نه دو ميليون) چه بهتر ، دهها ميليون تومان خرج شهر جديد التاسيس يوسف آباد ميشود ولى اين درحالى است كه مجلات پائين شهر تهران در انواع كتابفروشى آلوده است (مهندس فرود - يوسف آباد مال كارمندان دولت است)

رئيس - آقایان صحبت نكنند بگذاريد حرفشان را بزنند . بفرمائيد

مذاکرات مجلس شورای ملی

طباطبائى - آمدم سر كارمندان دولت خيلى متأسفم جناب آقای مهندس ، معولاً مادر بودجه همیشه اين بوده است ، يك امر متداولى بوده است كه ما وقتى بودجه مياوريم هميشه بفركار كارمندان دولتم ، ميگوئيم كارمندان دولت اينطور هستند . آقایان بايد براى كارمندان دولت فكرى كرد ، بايد فكر منزل كرد ، بايد فكر اساسى كرد ولى اين لازم است كه ما اين دسته مردمان بدبخت بپيچاره فلک زده را بلكي فراموش كنيم و اسمشان را نياوريم ، ما اگر ميگوئيم در مملكت بايد براى كارمندان دولت رفاه و آسائش فراهم كرد ، نه از اين لحاظ است كه ميگوئيم اينها كارمند دولتند از اين لحاظ است كه اينها هم مردم بدبخت اين مملكتند چه فرق ميكند؟ (صحيح است)

اين را نفرمائيد يوسف آباد شما ، در بين همان كارمندان دولتى كه در يوسف آباد مى نشينند آن طبقه ممتاز ، آن طبقه نوظهور وجود دارد ، براى آنهاست كه در تهران بايد چيزى مصرف بشود اگر بايد خرجى براى تهران بشود بايد ما بگوئيم در معاملات خراب و ويران تهران كه از اندازه بيرون است بايد خرج شود (صحيح است) بايد باالسويه تقسيم شود ولى البته اين در وقتى است كه ما ايران را فراموش كنيم ولى ما نبايد بگوئيم فقط تهران و الا مردم ساير شهرستانها ، بدبختها ، بپيچاره اين باربر ها بطريق اولى بتهران مفتخور ترجيح دارد تهران چه گل سرسبدي درست كرد؟ آقایان يكى از بدبختى ها يكى از بپيچارگى هاى مملكت ما اين جمعيت روز افزون تهران است تهران در ظرف يكسال و خورده هاى يا دو سال و خورده هاى يك ميليون و نيم به جمعيتش اضافه شده اين يك ميليون و نيم جمعيت براى چه آمده؟ براى اين آمده كه ماتم هم براه را تمام امتيازات را بتهران داده ايم (مهندس اردبيلى - نان ارزان هم در تهران است) وقتى ميگوئيم بودجه مملكت ، بودجه مملكت آن بودجه اى است كه براى تمام طبقات مملكت فكر كرده باشد براى كارگر ها فكر كرده باشد براى كارمند فكر كرده باشد ما وقتى كه ميگوئيم تمام سهيه واردات و صادرات و نمايندگانى هارا اختصاص داده ايد بتهران آن تاجرى كه در بوشهر در شيراز (مهندس اردبيلى - در آذربايجان) آن تاجرى كه در آذربايجان ، نشسته است مى بيند بهره ندارد براى چه پيا نشود پيايد تهران ، يا ميشود ميايد تهران ، شهرستانها خالى ميشود ، آقایان خيال نكنيد همانطوريكه خالى شدن بندر جنوب باين مملكت ضرر ميزند مسلم بدانيد كه جمعيت روز افزون تهران بيشتر طبقه ميزند (صحيح است) تهران يك شهر توليدى نيست ،

جلسه ۷۴

تهران يك محل مصرف كندهاى است . راى اين محل مصرف كنده تا كى بايد مردم بدبخت زحمت بكشند بدهند تهران بخورد بدبختى مال تهران است (صحيح است) همين است كه بعد از پنجاه سال مشروطيت حالا وضعمان به اين آشفتمگى است بايان آنرا لااقل بايد گفت مبهم است و نامعلوم . بنده خيلى معذرت مىخواهم از آقایان اگر حاشيه عرض بكنم اولاً بوجه است و تنها يك لايحه بودجه است كه وقتى در مجلس مطرح ميشود ، ميشود در اطراف آن همه بدبختى ها و مصائب و آلام مردم را گفت بگذاريد حالا كه مردم توجهى نميشود مردم حقى كه در قانون اساسى گفته شده است واگذار نميشود ، بگذاريد باين مطالب در مجلس گفته شود بگوروزى براى نسل آينده اى كه جز بدبختى ماچيزى براى او نخواهيم گذاشت بدانند اين حرفها گفته شده (دكتور دادر - چا ؟ اين را فرمائيد) بنده آمده را مثل گذشته فكر ميكند اين نظر بنده است ، اين نظر خود بنده است اگر آقایان نظر ديگرى دارند بفرمائيد (ديهم - باس است اين ، با بنده باس مبارزه كرد) باس نيست (ديهم - بس غيبگو هستيد .)

رئيس - بگذاريد صحبت كنند بين الانئين صحبت نكنند .

طباطبائى - خلاصه ، برويم سر بودجه بنده هم با نهايت ارادتي كه بفردي آقایان وزرا دارم و همه شان را مردمان وطنپرست مردمان ايران دوست مردمان علاقه مند بکشور ميدانم و اگر اين عرايض را عرض ميكنم نبايد حمل بر اين كرد كه من اين گناه را ميخواهم بگردن دولت حاضر بيندازم ، نه دولت حاضر هم وارث دولتهاى قبلى است اين خرابى مال ديروز و پارسال نيست ، اين خرابى از دولتهاى گذشته بارش رسيده ولى اميدوارم كه اين عرايض بنده انشاالله تاحدى اثر بكنند و اين رويه اى كه تا حالا عمل شده است و موجب اين بدبختى شده است از بين برود آقایان بايد يك تحولى بآن بدهيد يك تبديلى در آن بدهيد بلكه وضع مردم از اين صورت بيرون بيايد شايد به يك وضع آبرومندى برسد و خدا ميداند اين باد كاري است كه نام نيكش متعلق بخود آقایان وزراست و الا من بهمه علاقه دارم براى همه صلاحيت قائم ، همه را يك ميدانم اين بودجه ببقيه بنده بودجه اى كه بتواند احتياجات همه مملكت احتياجات تمام طبقات ما را برآورده كند ببقيه بنده نيست . مستخدمين دولت را بنده عرض كردم ، كارمندان دولت را بايد كومكشان كرد ، بايد وسايل آسائشان را فراهم كرد ولى عرض كردم از همان حيث كابينها جز مملكت ايرانند نه هلال ديگر ، نه اينكه كارمند دولتند ، نه ، يك طبقه ديگرى علاوه بر آن طبقه ممتاز نوظهور كه آنروز بمرض

آقایان رساندم يك طبقه دیگری هم علاوه بر آن طبقه دوم است، این طبقه دوم آن طبقه کارگرهایی است که با ماشین کار میکنند از تمام مزایا و بیمه‌های اجتماعی و حقوقی و اضافه حقوقها بهره میبرند، در صورتیکه ما در کشورمان صدها هزار کشاورز و رعیت داریم دهها هزار عیله و نواقل و نجار و مطارداریم که بآنها کوچکترین توجهی نمی‌شود نه از بیمه‌های اجتماعی استفاده می‌کنند نه از مزایای قانونی استفاده می‌کنند اینها مردمانی هستند که وقتی بودجه مملکت را مشخص راهم بکنیم بودجه مال مملکت است بودجه مال یکدسته نیست مال یکطبقه نیست بودجه مال عموم است، پست ترین افرادی که در این مملکت عملی میکنند و شما بنظر نفرت بآنها نگاه میکنید (چند نفر از نمایندگان - هیچ‌چیز جز بی‌تفاوتی نیست) آنها هم ضروری ترین کارها را دارند و در قانون اسمی از آنها برده نشده، از بهره قانونی و مزایای قانونی استفاده نمی‌کنند اسمی از آنها برده نشده و حالا اگر بنده بخواهم بگویم البته هیچوقت از خود آنها نفرت نیست، اینها آن عملهایی هستند که مستراحها را يك میکنند بآنها چرا توجه نمی‌شود که هر روز چند نفر آنها در جاهای می‌روند و سر نوشت اطفاشان معلوم نیست من می‌گویم در بودجه باید برای تمام طبقات توجه بشود، چرا توجه نمیشود؟ برای اینکه آن عده کارگرمایشی را آن عده که کارمند دولت است مجتمع است، مجتمع صدادار و ولی اینها منفرد هستند صدای بدیختی آنها بگوش هیأت دولت و من و شما نمیرسد عرض من اینست، نگفتم با نفرت بخودشان نگاه میکنیم یعنی می‌کشیشان کی همچو حرفی زدم.

رئیس - دونفری صحبت نکنید.

طباطبائی - آقایان صدای مردم صدای خداست (صحیح است) ممکن است ما هرچی امیال و عواطف داریم بر این مردم تحمیل کنیم ولی میدانید که بین مردم و طبقه حاکم یک فاصله نزدیک نشدنی ایجاد میکنند. مردم را باید جزء حساب بیاوریم باید وقتی بودجه تنظیم می‌کنیم برای تمام طبقات مردم فکر کنیم، فکر کنیم برای بازار تهران دهها هزار کارگر نجار کارگر بقال عطار آنکار کارگر مسگر شاگرد و غیره، اینها همه وجود دارند، اینها کثرت مزدشان بقدر آن حداقل حقوق کارگری که شما برای آنها مزایا و اضافه‌ات قابل مشورف نیست و حال آنکه باید برای آنها هم فکر کرد. آنها هم مملکت هم باید بکنند، بنده عرض کردم در جلسه گذشته بودجه ما در هفتاد و شش سال قبل ۴ کرو بود و است و امروز چهار هزار کرو بود بودجه داریم. جناب آقای فروهر فرمودند که زمان اعلیحضرت فقید از این

کس که برای دولت کار می‌کند، باید يك نحوه حقوق بگیرد این اختلاف حقوق ندارد خرابی همین جاست، من کار ندارم. من می‌خواهم بگویم چهارده هزار تومان حقوق رئیس فلان شرکت مساوی پنج برابر حقوق نخست وزیر است (مهندس اردبیلی - ماشین - نویس سازمان برنامه معادل يك وزیر حقوق می‌گیرد) ما می‌بینیم که هفت هزار تومان حقوق فلان مدیر فلان سازمان مساوی دو برابر حقوق نخست وزیر است من نمی‌خواهم حرف بزنم (غضنفری - چرا نمیبگوید) من می‌خواهم بگویم اگر آن بودجه پیش ما بود مانگاه می‌کردیم و از این افراط و تفریطها جلو گیری می‌کردیم، ما نمی‌گذاشتیم که این افراط و تفریطها بشود ولی حالا که در اختیار ما نیست ما چطور میتوانیم جلو بگیریم يك کسی است دو تا ائو میبیل دیگر يك میکشد کیست که بگوید مگر این مال این دولت نیست مگر مال این بیچاره‌ها نیست؟ بنده در چند روز قبل بعنوان مستمع آزاد رفته بودم در کمیسیون سازمان برنامه، کمیسیون مشترك تشکیل شده بود، بنده هم آقایان می‌دانند نسبت به بیشتر کارهای آقای ابتهاج معترض ولی می‌بینم يك حرفی می‌زند که من نمیتوانم جواب بدهم این عریضی که من می‌کنم البته من آن کلماتی که آقای ابتهاج گفتند من آن کلمات را ادا نمیکند در مجلس، نمی‌خواهم بگویم حساب جسارت است، آقای ابتهاج مگر نوکر دولت نیست؟ نوکر همین دولت است آقای ابتهاج کلاهش را زمین می‌زد بپوش می‌زد و فریاد می‌زد، چیغ می‌زد که چکنم من مدتی است از دولت آمار ماه به ماهی آید اما ضاع می‌کنند حقوق میگیرند این آمار را نمیتوانند بنده بنده میگفتم من گیر چه دولتی افتادم من نمی‌خواهم بگویم چه کلماتی را می‌گفت این سازمان برنامه است این نوکر دولت است، این کسی است که باید بدستور دولت عمل بکند، این حرفها را بدولت می‌زند، آقایان تشریف داشتند صورت مجلس حاضر است، يك روز در کمیسیون بودجه بودم آنجا مستمع آزاد بودم، عضو نیستم، جناب آقای فروهر از طرز وصول مالیات ناله میکردند، میفرمودند باینکه مردم مالیات نمی‌دهند، با وجودی که قانون جریمه معین کرده، با وجودی که سر نیزه و فشار وزور داریم توفیق میکنیم اموال را توفیق میکنیم معذرت آن کسیکه هزار تومان مالیات بپا باید بدهد و نمی‌دهد همان آدم پامیشود می‌رودم ده هزار تومان سهم امام می‌دهد درست است، صحیح است، يك علت دارد علتش اینست آن کسی که می‌رود ده هزار تومان سهم امام می‌دهد چون باو گفته‌اند این پول را وقتی آیت‌الله بر جردی می‌گیرد میدهد بطلب هیچ‌راه دیگری برایش در نظر نگرفته‌اند و واقعا هم می‌گیرند و میدهند

بهمان محل او می‌بیند وقتی پول داده میشود بهمان مصرفی که میدهد میرسد اما وقتی قرار شد که من مالیات بدهم از اول سال تا آخر سال مستقیم و غیر مستقیم بعنوان مختلف مالیات بدهم و بین صد بنابر بر نمی‌گردد من چه دهم دارم بدهم نمی‌دهم حقش است ندمم و اگر بدهم بد کاری کرده‌ام، این اختلاف بودجه‌ها باعث این می‌شود که فری کردیم ما بعنوانیم از افراط و تفریطها که در بودجه مملکت میشود جاو گیری کنیم این برای خود دولت چه قدر نقص است اگر دولت بخواهد از يك امری جلو گیری کند از يك خرابکاری جلو گیری کند چه قدرن و توانایی دارد برای اینکه دولت هم خبر ندارد این بودجه سازمان برنامه وزیر دارایی به بنده بفرماید این بودجه چیست؟ بیست و هشت میلیون تومان بودجه سالیانه دفتر آقای ابتهاج است این دفتر خود آقای سازمان برنامه است که هیچ ارتباطی با سایر دستگاهها ندارد، بنده ندیده‌ام، شنیده‌ام، المهدی علی‌الراوی هزار میلیون تومان بودجه شرکت نفت است، اطلاع ندارم نمی‌دانم آقایان بیاید يك کاری بکنند اگر این اداره تثبیت قیمت هارا نتوانند درست کنند و اگر بخواهند این کار را انجام حقوق بگیران از بین ببرند، دولت از مردم بگیرد و بیکدسته دیگر از مردم بدهد کار دیگری که نمیتواند بکند لافل يك يك مقدار ببرید بالا و بنده نمیدانم اینکار آخرش بکجا میرسد، بنده برای مثال بودجه کشاورزی را عرض میکنم بودجه کشاورزی در سال گذشته، بنگاه مستقل آبیاری میگرفت چهل و چهار میلیون و پانصد هزار تومان در سال ۳۶ پنجصد و چهار میلیون و گسری شده است یعنی قریب ده میلیون تومان باین بودجه اضافه شده است در قسمت آخر بودجه تحت عنوان وجوه مخصوص از محل درآمد های مربوط جمعاً و خرجه مبلغ چهار صد میلیون ریال دیگر هم باین مبلغ اضافه شده است در سال گذشته این مبلغ چهار صد میلیون و یکصد و هشتاد میلیون بوده است روی بودجه سال گذشته تقریباً ۶۰ میلیون تومان در اختیار وزارت راه بوده است ۶۵ میلیون تومان اینطوری که قائم مقام با اطلاع سازمان برنامه آرزویست تریبون اظهار کردند فرمودند هر يك كيلومتر اسفالت صد هزار تومان خرجش است و باین پول باید ۶۰ كيلومتر راه در سال گذشته اسفالت شده باشد حالا بگوئیم اعتبار صد كيلومترش برای حقوق پرسنلی است یا نصد كيلومتر باید درست کند؟ دکتر جهانشاهی - يك مقدارش هم برای نگاهداری راه است (برای نگاهداری راه است) برای نگاهداری است خوشوقت که جناب آقای نخست وزیر در چند روز قبل بقم مشرف شدند برای افتتاح بیمارستان وقتی بنده رفتم بخدمت ایشان رسیدم اول حرفی که بن زدند گفتند فلانی راه خیلی بد بود عرض کردم که خوب نیست جنابهای این موضوع را بفرمائید

عموزاده هایم آمد پیشم گفت که شادماننداختیاد این مالیات چه جور اصلاح میشود اگر این قلم ۱۱۱ میلیونی که شما اضافه کردید نتواند وصول کنید آیا بودجه شما بودجه متعادلی است؟ متعادل نیست بنده آنچه بخاطر دارم بودجه سال بهالهی اضافه میشود و این اضافه هم قسمت عمده اش مربوط بوده است بحقوق و مخارج پرسنلی، چون چند روز قبل که افتخار شرفیابی حضور اعلیحضرت همایونی را آقایان داشتند، بنده هم این افتخار را داشتم اگر نظر آقایان باشد اعلیحضرت همایونی فرمودند برای تثبیت قیمت ها دولت باید يك فکری بکند، اگر برای تثبیت قیمت ها شما نتوانستید کاری بکنید نمیتوانید بودجه مملکت را بیکجا نگاهدارید و اگر نتوانستید برای تثبیت قیمت ها فکری بکنید این قیمت ها ساعت ساعت، روز بروز بالا رفت و شما هر سال بودجه را اضافه کردید این دورو تسلسل است، چه معنی دارد؟ بنده قول میدهم به آقایان پارسان بودجه ۳۵ سیصد میلیارد ریال کمتر از بودجه ۳۶ بود اما سال آمدید سیصد میلیارد ریال اضافه کردید اگر این اداره تثبیت قیمت هارا نتوانند درست کنند و اگر بخواهند این کار را انجام بدهید بنده بشما قول میدهم سال دیگر باز قیمت زندگی بالا برود و باز بودجه را يك مقدار ببرید بالا و بنده نمیدانم اینکار که برای وزارت راه و اعتبار راه سازی در این بودجه کل پیش بینی شده است شصت و دو میلیون و هفتصد و گسری تومان است این مبلغ پانزده میلیون و گسری تومان اضافه از بودجه سال گذشته است در قسمت آخر بودجه تحت عنوان وجوه مخصوص از محل درآمد های مربوط جمعاً و خرجه مبلغ چهار صد میلیون ریال دیگر هم باین مبلغ اضافه شده است در سال گذشته این مبلغ چهار صد میلیون و یکصد و هشتاد میلیون بوده است روی بودجه سال گذشته تقریباً ۶۰ میلیون تومان در اختیار وزارت راه بوده است ۶۵ میلیون تومان اینطوری که قائم مقام با اطلاع سازمان برنامه آرزویست تریبون اظهار کردند فرمودند هر يك كيلومتر اسفالت صد هزار تومان خرجش است و باین پول باید ۶۰ كيلومتر راه در سال گذشته اسفالت شده باشد حالا بگوئیم اعتبار صد كيلومترش برای حقوق پرسنلی است یا نصد كيلومتر باید درست کند؟ دکتر جهانشاهی - يك مقدارش هم برای نگاهداری راه است (برای نگاهداری راه است) خوشوقت که جناب آقای نخست وزیر در چند روز قبل بقم مشرف شدند برای افتتاح بیمارستان وقتی بنده رفتم بخدمت ایشان رسیدم اول حرفی که بن زدند گفتند فلانی راه خیلی بد بود عرض کردم که خوب نیست جنابهای این موضوع را بفرمائید

این را بگذارید ما عرض کنیم خوب من نمی‌دانم راه قم اسفالت است، راه اسفالت شده است حالا آقای انصاری در تهرانند، آقای انصاری که يك دفعه اتومبیل سوار نشده است که بکدفه برود بقم برود بدهد ماوند (همه نمایندگان) (یک نفر از نمایندگان کان - ایشان مسافرت کرده‌اند)

رئیس - وزیر راه که در تهران نیست همه اش در ولایات است.

یک نفر از نمایندگان - يك عیب دیگری دارد

طباطبائی - فرمودند که يك عیب دیگری دارد این را بنده نمی‌دانم پس همین است که عرض کردم تنها مسافرت رفتن وقتی عمل توأم با آن نباشد وقتی تعمیر نشود چه نتیجه‌ای دارد خوب می‌روند بنده دیگر بیش از این نمی‌خواهم در اطراف اقلام بودجه عرضی بکنم (احسن) ولی يك قسمت هائی در این بودجه هست که بنظر بنده متناسب با وضع امروز مملکت نیست البته آقایان سابقه دارند تذکر داده‌اند بنده هم بآن اشاره می‌کنم و ردمی شوم و آن این است که ما مریضخانه‌ها بمان اغلب بعنوان مجانی است باید ضعف وند در آن بیمارستانها مجانی معالجه بشوند، پول دواشان مجانی باشد متأسفانه در این قانون بودجه يك تبصره‌ای گذاشته‌اند آن تبصره حکایت از این دارد اشخاصی که تمکن دارند و نمی‌خواهند در آنجا بخواهند يك چیزی از اینها گرفته شود آقایان اینها وسایلی هست که مردم بدیخت نتوانند دستشان بمریضخانه مجانی برسد

پرفسور رحیمشاه علم - چرا؟

طباطبائی - الان بمرضتان میرسانم.

رئیس - این عقیده است که ایشان دارند اینجا مجلس است نباید در بین صحبت ایشان حرفی زد

احمد طباطبائی - آنکسی که متمول است دارد نمی‌رود توی مریضخانه سینا بخواهد اگر این را تصویب کردید فردا بعنوان اینکه این آقا تمول داردم در جلوی او را می‌گیرند لنگش میکنند تا تعقیق بشود تمکن دارد یاخیر (صحیح است) الان نمی‌پذیرند آنوقت ما می‌آئیم اینکار را در يك عصری که در تمام دنیا می‌گویند باید مریضخانه‌ها، بیمارستانها مجانی باشد معالجه همه مجانی باشد در همه طبقات باید پول دوا و غذا و بیمارستان مجانی باشد این را لافل از فقرا که حداقل بگوئیم اعتبار صد كيلومترش برای حقوق پرسنلی است یا نصد كيلومتر باید درست کند؟ دکتر جهانشاهی - يك مقدارش هم برای نگاهداری راه است (برای نگاهداری راه است) خوشوقت که جناب آقای نخست وزیر در چند روز قبل بقم مشرف شدند برای افتتاح بیمارستان وقتی بنده رفتم بخدمت ایشان رسیدم اول حرفی که بن زدند گفتند فلانی راه خیلی بد بود عرض کردم که خوب نیست جنابهای این موضوع را بفرمائید

یشت این تریبون بگویند برای رفع این وضعیت چه کرده اند و نتیجه اش چه خواهد بود (مهندس اردبیلی - نتیجه اش صفر) بنده استدعایم اینست که کارهای پوسیده کهنه فوراً بابت سابق را کنار بگذارید حقیقت این است که مملکت در یک شاهراه ترقی و تکامل افتاده است و برخلاف آنچه جناب آقای مهدی ارباب فرمودند کدر این سنوات کاری نشده است بنده معتقدم که کار شده است و در بعضی قسمت‌ها هم خوب بوده است و خوب هم پیشرفت کرده ایم امیدوارم که پیشرفت زیادتری بکنیم. (وزیر کشور - آقای ارباب نبودند) یکی از آقایان بود آقای طباطبائی بود مثلا تذکر دادند وزارت راه کاری نکرده است بنده معتقدم که نه آقا وزارت راه تا آن حدودی که توانسته است تا آنجا که مقدورش بوده است کار انجام داده است راه آهن تهران به راسان را تمام کرده است راه آهن باذربایجان را با تمام رسانیده در شمال جاده هائی ساخته است حالا این اقدامات اختصاص بنقطه خاصی دارد بجای خودش محفوظ است اینک بعضی جاها راه‌ها خراب است و باید بهتر شود امیدوارم در سال آتی توجهی بآنجا بشود حالا که مشغول اقدام هستند و مملکت در یک شاهراه ترقی افتاده است یک اوضاع ثابتی وجود آمده است همه اظهار علاقه میکنند آقایان می‌گویند که اینجانشینان اگر قدرت نداشته باشند مردمان با حسن نیتی هستند مردمان درستی هم هستند می‌خواهند کاری بکنند اگر ضعفی وجود داشته باشد این معاسن هم وجود دارد بیایند این افکار پوسیده را که در نتیجه تشکیلات چندساله بلکه تقلید از ممالک بی‌بوده است که آنها خودشان در طی چهل سال پنجاه هم موجبات بدبختی راهمان تشکیلات می‌دانند ازین بربید اگر وزارت بازرگانی متشاه اثری است نگاهش دارید اگر نیست را به صرف کارواجب تری برسانید برای وزارت کار در بودجه بیست میلیون ریال اضافه اعتبار منظور شده است حقیقتش این است جناب آقای دکتر صحت که این وزارت کار راه ما اثری از آن نمی‌بینیم جز ایجاد مزاحمتها و تقلید کور کوران از ممالک دیگر هر جا که قدم گذاشتند برای رفاه و آسایش کارگر بدبختی اش اضافه شده بنده نمونه عرض میکنم چندی قبل ازین فکر کردند که بکار گره‌های حمام ها کمک کنند ساعات کار را تقلیل بدهند می‌باید چه شد نتیجه این امیدوارم وزارت کار مستعضر باشد باشد نتیجه این شد که این کار انجام نگرفت ساعات کار آنها تقلیل پیدا نکردند بوقتشان هم اضافه نشد ولی میدانید کارفرما چه کرده گفت من بشما دیگر حقوق ثابت ندمیدم از رفتاری که میشوید هر روز نظر

بگیرید دو قران و ده شاهی بشما بدم برای رفتاری این بدبخت حالا در آمدش رسیده است بروزی هشت قران ۹ قران آنوقت می‌توانست سه تومان چهار تومان بگیرد تا صحبتی هم میکند میگورید وزارت کار هست برو شکایت بکن این موضوعی که عرض میکنم در اکثر حمامها عمل شده یعنی حقوق روزانه چهار تومان و پنج تومان رسیده است بهشت قران و نه قران ساعات کار هم اضافه شده چون مجبور است برای اینکه حقوق بیشتری ببرد تا نصف شب هم کار کند این مزاحمت‌های بی مورد را فراهم نکنید دنبال این هستند که همه را حتماً مردم تعطیل کنند آقا شما آزادی کسب برای مردم قائل بشوید چقدر نظر میگیرید آن عملی که در اروپا معمول است و آنهم تحت تأثیر نفوذ کلیسیا واقع شده است شما این کار را می‌توانید در ایران بکنید آقا در اروپا روزهای یکشنبه تعطیل است برای اینکه مردم بکلیسیا میروند آقا بیای با آقای فلان ریاست خودش راداشته باشد (یکی از نمایندگان - ای برانی هاهم بروند مسجد) نه آقا آنها مسجد نمیروند عملی که آنها تحت تأثیر نفوذ کلیسیا انجام میدهند شما اینجا انجام میدید اینرا اگر کار گره آمده باشد بشما شکایت کرده باشند که آقا ما تعطیلی نداریم بنده حرف وزارت کار را قبول میکنم ولی هیچیک از کارگر ها اینرا از شما نخواستند چون شما آزادی را از آنها سلب کردید و برای همانروز همه هم حقوق ندارند و در زحمت هم هستند آقا اقدامات را بایستی بوزارت یکدیگر کرد هر کجا که دست بکار میزنید معاسن را باید تشخیص بدهید و عمل کنید در خیابان اسلامبول که مغازه هایش صد و هشتاد هزار تومان دیوید هزار تومان سر قلبش هست و موقع کسب و کارشان ساعت هفت و هشت و نه و ده است باومیکورید ساعت هفت و نیم تعطیل کند در خارج اگر مغازه ها زود تعطیل میشود و سائلی فراهم میآوردند یعنی ویرتینها وجود دارد چراغها یشت ویرتین موجود است اشیاء مغازه‌ها در معرض تماشای عامه گذاشته شده است آن فردی که شب عبور میکند از وجود این مغازه‌ها و این ویرتینها استفاده میکند اشیاء روز به روز میرود خریداری میکنند در ایران که این وضع نیست اینجا باید در آب آهنی مغازه‌ها را بیاورد باین البته نمیگورید در آهنی را که میآورد باین در نتیجه هم امنیت و آسایش است عادت این است هنوز برق بقدر کافی ندارد که ویرتین را روشن کند و با مبلغ مختصری پول برق را بپردازد و اجناسش را در معرض تماشای عامه بگذارد وقتی اینطور نیست نمیشود گفت ساعت هشت مغازه‌ها تعطیل باشد اینکار بکنی کار بیغودی است باید موجبات آسایش مردم را فراهم بیاورید این موضوع را در نظر

قادر است آن یکی که رئیس هیات مدیره است بگویند که مدیر عامل هم باش اینک مانع ندارد میگورید رئیس هیات مدیره مرد درستی است همینطور هم هست مزد درستی است مرد شایسته‌ای است با بگویند مدیر عامل هم باش ولی معاون امور مالی مغارچی میشود آقا شما در قانون گفتید هیات مدیره داشته باشد بنده نمی‌دانم کارگر هست یکی نماینده کارفرما است یکی هم نماینده دولت شما یکی از این سه نفر را می‌توانید بگویند که مدیر عامل باش نروید یک مدیر عامل هم از خارج آن اضافه بکنید (دکتر وکیل - برای حصول کتب مرض می‌کنم یکی از اینها وظیفه مدیر عامل را هم انجام بدهد ، چنانچه سابقاً انجام میداد حالا دیگر یکی باین اضافه کردید که تاومیل داشته باشد ، مخارج دفتر مدیر عامل داشته باشد ، چه باشد و چه باشد ، اینها بضرر کارگر بیچاره تمام می‌شود ، بعضی بیخبرند که در سازمان بیمه‌های اجتماعی اقلامی از هزینه‌های زائد که لوکس و تاومیل لوکس باشد زیاد است و حقیقتاً متأسفم راجع باین هم چند حرفها هست ، چقدر گفتگو ها هست که افراد مختلفه از یک خانوادان باچه وضعی در آنجا استخدام شده اند میگورید ماهی ده یا نوزده هزار تومان از بودجه آنجا استفاده می‌کنند (یکی از نمایندگان - کی ها هستند ؟) بعد عرض میکنم ، متأسفانه وقتی میگورید یکصد تومان دیوید تومان بیک عضو بدبختی که سیصد تومان حقوق دارد اضافه کنید اینجا دیگر زمین با آسمان برای مرزندش هیچ اشکالی ندارد که رسید بریزند توی گیلز و در دسترس بگذارند اصلاً متعصصینی هستند که طرز ترکیب سیگار را مطالعه می‌کنند که چه نوع سیگاری باشد و اگر چنانچه راجع باین موضوع توجه بیشتری بشود و وضع بیست سال قبل را فراموش نفرمائید همراه وضع دنیا جلو بروید شما می‌توانید هم در آمد زیاد تر داشته باشید و هم می‌توانید یک قلم صادرات برای مملکت تهیه کنید ، اعتبار دولت هم اضافه شده است . اما از مخارج سری دولت هیچ خبر نداریم که این مخارج سری دولت چیست و مثل اینکه بایستی هم مستعضر باشیم می‌توانیم بگوئیم اگر مخارج سری دولت معمرانه است اعتبارات دولت که چیز معمرانه نیست حقیقتش این است که بدون تظاهر عرض می‌کنم می‌دانم خود آقای علامه کنز و زراشان بصره جوئی معتقد هستند و امیدوار هستم این سوء استفاده‌هایی که سایر دولتها از اعتبارات دولت کردند در این دولت نشده باشد این را فقط بنام تذکر عرض می‌کنم (وزیر دارائی - یقین داشته باشید اطمینان

داشته باشید) یقین دارم ، این سوء استفاده‌ها نیست ، اینجا برای تربیت بدنی اعتباری گذاشته اند لازمی دانم عرض کنم که انجمن تربیت بدنی اعتباراتی که دارد باید برای تمام نقاط ایران مصرف بشود نه تنها در تهران باشد ، درست است که عده زیادی بتهران می‌آیند و مسابقات ورزشی در اینجا انجام می‌یابد ولی اقلان بجاه در صد از این موضوع را اختصاص بولایات بدهید ، راجع باین جریان ورزش هم عرایضی داشتم که چون گفته شده است مختصر عرایض را بکنم ناچار هستم خودداری بکنم . یک موضوع دیگری را می‌خواستم عرض بکنم که اختصاص بخودمان دارد بدولت مربوط نیست و آن عبارت از اعتبارات ساختمان مجلس سنا است (عمیدی نوری - مال شورا هم هست) راجع به این موضوع می‌خواهم عرض کنم در مورد مجلس شورای ملی باید بر عرض آقایان برسانم که الان آن اطافی که محل جلوس مقام ریاست است صدمه دیده و پیش بینی شده که خطر دارد همینطور این سالی که آقایان تشریف دارند وقتی ما خواستیم تعمیر کنیم دیدیم که این تیرهای روی این ساختمان موربانه خورده حتی دیدیم اگر بخواهیم تعمیر کنیم منجر ب تعطیل مجلس می‌شود ، ساختمان مجلس شورای ملی حتماً طوری نیست که می‌توانیم بآن اعتماد بکنیم یک توضیحی آقای مهندس فروغی راجع باین سالن فرمودند که چون موجب ناراحتی آقایان خواهد شد عرض نمی‌کنم ، بهلاوه تعداد نمایندگان هم ممکن است زیاد بشود و کنجایش نداشته باشد در حال مجلس شورای ملی احتیاج داشته است ولی مجلس شورای ملی هم باید مراقبت بکند و مراقبت خواهد کرد که مخارج اضافه ولو کس نکند در مجلس سنا در بودجه سال ۱۳۳۲ مبلغ چهار میلیون تومان اعتبار داده شده است در سال ۳۵ قریب ده میلیون تومان در اعتبارات صرفه جوئی از دوره اول مجلس سنا را هم داشته است بنابراین در آن حدودی باید ساختمان بشود که متناسب با احتیاج باشد اما البته نمی‌خواهیم کاخ مجلل تهیه کنیم چون اگر بخواهیم این کار را بکنیم ضرورت دارد که کارهای عمرانی را انجام بدهیم در حال پیش بینی شده است در بودجه و خیال من می‌کنم امسال مجلس سنا موفق بشود با اعتباراتی که در سالهای گذشته داشته دوازده میلیون تومان هم امسال خرج بکنند و اگر صرفه جوئی بشود الله البته بسیار خوب است و اگر هم نتوانستند خرج بکنند بنابر همین جا خانه بدهند و بالاخره بیست و چهار ، بیست و پنج میلیون تومان بنا را خانه بدهند که محتاج بخارج زیادتری نشود عده هم شصت نفر است کم است بایستی یک محل متناسبی ساخته بشود ، بنده حقیقتش این است که خواستم پیشنهاد بدهم راجع

صفحه ۹

مذاکرات مجلس شورای ملی

تقلیل این قلم ولی چون دیدم ممکن است تعارضی پیدا بشود با احترامی که خود من برای آقایان سناتور ها قائل هستم و مجلس شورای ملی هم همیشه حفظ حیثیت مجلس سنارا کرده است و خواهد کرد شاید حمل بتعارضی بشود خودداری کرد و فقط تذکر میدهم امیدوارم باین مبلغ ساختمان تمام بشود و در سال آتی یک دوازده میلیون دیگری نخواهند (احسن)

رئیس - پیشنهادی رسیده ، آقای وزیر دارائی فرمایشی دارید؟

وزیر دارائی - اجازه میفرمائید عرایضی میکنم

رئیس - بفرمائید ، پیشنهادی در کفایت مذاکرات رسیده که بعد قرائت می‌شود ، آقای وزیر دارائی

وزیر دارائی - اجازه می‌خواهم مطالبی را باستحضار مجلس معظم شورای ملی برسانم ، نظرم هست در جلسه گذشته وقتی که دوست داشتمند عزیزم جناب آقای دکتر شاهکار در اینجا صحبت میفرمودند اظهار داشتند که ما ازهم نباید برنجیم و باید انتقادات را بشنویم برای این که همه مان دوست هم هستیم ، بنده عقیده ام این است که اگر کسی یک امر مهم اجتماعی را عهده دار می‌شود فقط باید قدرت و مقاومت شیعین انتقادات را داشته باشد بلکه باید مایل باشد که این کار بشود (احسن) چون انتقاد معنیش این است که خوب را از بد جدا کنند و بطور تحقیق اگر انتقاد نباشد به بودی در اوضاع پیدا نخواهد شد همین طوری تصور می‌کنم یکی از بزرگترین فلسفه های مشروطیت یعنی تریبون آزاد همین قضیه انتقاد باشد برای اینکه این جائی که بنده الان افتخار ایستادن دارم یعنی تریبون آزاد یک جائی است که افکار می‌گفته می‌شود ، حرف‌های زده می‌شود این افکار ولو اینکه آن‌ها هم بآن توجهی نشود خواه نا خواه منتشر می‌شود ، در خارج می‌رود ، دنبال آن می‌روند و بالاخره بیک نتایج بسیار مطلوبی میرسند پس انتقاد و بحث یکی از بزرگترین فلسفه‌های مشروطیت و اصول پارلمانی است (احسن) بنا بر این هر چه در قسمت انتقاد گفته بشود که این که بنده مکرر افتخار این را داشته‌ام بر عرض آقایان نمایندگان محترم برسانم که انتقادات باعث خوشوقتی و تشکر دولت است و بنده می‌خواهم عرض بکنم بریر روز که جناب آقای دکتر شاهکار اینجا صحبت می‌کردند بنده حقیقتاً معظوظ می‌شدم ولت می‌بردم ، حضورشان هم بلافاصله عرض کردم و بطور خلاصه خواستم باستحضارشان برسانم مطالبی که مورد توجه ایشان بوده است تمام آنها مورد توجه دولت هم بوده هست ، در خارج هم خدمتشان عرض کردم و مطالعات و اقدامات بسیار دقیقی در اطراف آن شده است و پیشرفت زیادی هم در این زمینه داریم ولیکن ایشان که

تابع قوانین است که آقایان محترم تصویب فرمودند دولت مجری قوانین است از حدود قوانین مصوبه بهیچ عنوان تجاوز نکرده است مثلاً راجع باین سازمان برنامه طبق قانون عمل میکنند راجع بر آه آن فرمودند طبق قانون تشکیلات راه آهن که قانون خاصی است قوه مقننه مقرر فرموده است که بودجه اش بطریق خاص تصویب بشود راجع به شرکت ملی نفت در اینجا تذکر داده شد ، شرکت ملی نفت قانون دارد اساسنامه دارد اساس نامه قدرت قانونی دارد ، بتصویب کمیسیونهای مشترک مجلسین طبق اختیاراتی که از طرف قوه مقننه بآن کمیسیون داده شده است رسیده است ، طبق العمل با العمل موبو اجرامی شود نمایندگان محترم مجلس شورای ملی و سناتورهای محترم در آنجا عضویت دارند راجع بودجه آنجا و رقمی که ذکر شد بودجه البته در حدود هفت صد و شصت هفتاد میلیون تومان میشود عرض کنم حضور مبارکتان بنظر زیاد مایه بنده لازم می‌دانم باستحضار آقایان برسانم یک قسمت از این بودجه ، بودجه توزیع است یعنی نفت و بنزین را با آن مقرراتی که دارد تهیه می‌کنند و می‌فروشند در حدود سیصد و چهل پنجاه میلیون تومان بودجه توزیع است که خواه ناخواه هم باید عمل بشود ، خوب هم عمل کرده اند و در حدودی که امکانات بآنها اجازه داده است در قسمت توزیع نفت و بنزین اقدام لازم شده است یک قسمت دیگر از بودجه هم بودجه‌هایی است که برای اکتشافات کنار گذاشته اند و عملیات تولیدی است که اینک در سال گذشته این مملکت توفیق عظیم پیدا کرد الان هم برای توسعه حفاری در نقطه نفت خیز قم اعتبارات زیادی بپس بینی شده برای سایر مناطق هم همینطور اعتباراتی پیش بینی شده است برای ایجاد دستگاههای تولید ایجاد وسایل توزیع تهیه تصفیه خانه و آنچه که مربوط باین عمل است پس بنا بر این فقط رقم را بچسبید و تصور نفرمائید که تمامش صرف دادن حقوق میشود البته حقوق‌های داده میشود و باید هم داده شود چاره‌ای ندارد چون این آدم است که کار میکند و حقوق میگیرد ، اینجا مذاکره شده که در حدود ۱۴ هزار تومان بر رئیس فلان شرکت حقوق داده میشود بنده شخصاً چنین اطلاعی ندارم که رئیس شرکتی دانته باشم که ۱۴ هزار تومان با حقوق بدهند ، اینهار را خواستم بطور کلی باستحضار آقایان نمایندگان برسانم . موضوعاتی بود که بطور کلی در اطراف صحبت شد من جمله در اینجا گفته شد که راجع بتولید اقداماتی نمیشود خواستم حضور آقایان محترم عرض کنم بالاخر در تعقیب نطق قبل از دستور که جناب آقای خلعتیری اینجا فرمودند علاوه بر آنچه که در قانون سازمان برنامه پیش بینی شده است چون

بعقیده بنده در درجه اول اهمیت برای این مملکت هم از نظر رزق و اعاشه عمومی و هم از نظر جلوگیری از انفلاسیون و هم از نظر جلوگیری از ترقی قیمت ها باید بامور فلاحی توجه کرد یعنی صرفاً بانجا و تولید این يك بحث بسیار مهمی است در سال گذشته وقتی رای نهائی بلاجه سازمان برنامه داده میشد آقای خلمتبری نظرشان هست بنده قول دادم که دولت تمام سماعش را برای کمک باین امر بکار خواهد برد و احدی که مقدر بود و سازمان برنامه مقدراتش اجازه میداد قریب ده میلیون یا نه میلیون و کسری در اختیار گذاشته و تقاضا کرده است که در بانک کشاورزی طبق تصمیم آقایان عملی بشود و از محل سیرده ها این پول در اختیار گذاشته شده است بنده در تعقیب همان قولي که در اینجا داده بودم متوجه شدم که در قانونی که از تصویب مجلس شورای ملی گذشته دولت مکلف شده است که در حدود ۲۳ میلیون دلار برای اضافه سرمایه بانکها وام بگیرد اقدام کردیم و صحبت کردیم جریان امر در جریان هم منمکس بوده است امروز اقتضای دارم که رسماً بعرض آقایان برسانم که ما در اینجا توفیق پیدا کردیم (احسن) یعنی بانک صادرات و واردات حاضر شده است در حدود ۲۳ میلیون دلار با فرع بسیار بسیار کم و نازل برای مدت مدید ۲۰ سال در اختیار دولت بگذارد (احسن) متأسفانه سال قریب بانقضاض است بطور تحقیق در اولین جلساتی که بعد از تعطیلات عید مجلس شورای ملی رسمیت پیدا خواهد کرد لایحه اینکار طبق همان قانون و بدستور آن قانون مجلس تقدیم خواهد شد و از این ۲۳ میلیون دلار که درست ۱۷۲ میلیون و پانصد هزار تومان می شود حداقل صد میلیون تومان بپانک کشاورزی اختصاص داده خواهد شد (احسن) (صدرزاده) و توضیح بفرمائید که نباید صرف ساختمان بشود) اجازه بفرمائید بنده عرض کردم باید تمام توجه بانجا و تولید باشد باین عرضی که اینجا کردم قضایای دیگر مطلقاً از پیش میروند و در همان قانون هم پیش بینی خواهد شد که این وجوه طبق چه برنامه هائی وجه ترتیبی بخرج برسد در قانون پیش بینی خواهد شد در آن لایحه قانونی آنچه ایلی خواهد شد در آن لایحه قانونی آنچه ایلی ما برسد پیش بینی خواهیم کرد البته عقل آقایان مکمل عقل ماست اگر نواقصی دیدند می فرمایند رفع خواهیم کرد این را خواستم حضورتان عرض کنم که برای فروردین ماه تقدیم می شود در هیئت وزیران بحث شده است در شورای عالی اقتصاد مطالعه شده است و چون گذشته از اینکه امر صریح شخص شعیب اعلیحضرت همایونی بوده است بعد از آن هم عرض مبارکشان رسیده است و تصویب فرموده اند و مجلس

تقدیم خواهد شد و خیال میکنم بدین ترتیب مابوتوانیم کمکی بامور کشاورزی مملکت بکنیم و بتوانیم تولیدات کشاورزی را زیاد کنیم برای اینکه از نتایج بدی که پرسیکتیویوش دیده می شود جلوگیری بکنیم. موضوع دیگری که خواستم اینجا باستحضار آقایان نمایندگان محترم برسانم اینست که بطور کلی اینجا گفته شد باید صرفه جویی در خرج بشود و باید خست بکار برده شود چون در کلیات است بنده هم کلی عرض می کنم ممکن است بنده در زندگی شخصی خودم خسیس نباشم و نیستم ولی در زندگی اداری و وزارت دارائی فوق العاده خسیسم. خست بنده راجع باین بودجه ها بجائی رسیده است که بشهادت آقایان محترم همکاران و دوستان عزیزم که با یکبار یک نشان بنده دوستم کار بجادله رسیده است کار بقره و آشتی رسیده است آقایان تقاضا میکنند اضافه می خواهند و بنده نه مطلقاً تمام اینها شده است و حداعلائی صرفه جویی هم رعایت می شود اما همانطور که مکرر عرض کرده ام با يك شرط تا آنجا که صرفه جویی مغل امور کشور نباشد (صحیح است) زیرا آن وقت دیگر آن عمل صرفه جویی نیست آن اخلاص است مغایر لازم باید داده بشود نمیشود نداد ملاحظه بفرمائید اما مخارج زائد را هم باید جلوش را گرفت راجع بارقام بودجه اینجا مطالبی گفته شد عرض کنم حضور مبارک آقایان البته اساس بودجه نه تنها در ایران بلکه در تمام کشورهای دنیا آقایان مسبق هستند که مبنی بر پیش بینی است پیش بینی هیچوقت نمیتواند صد در صد مطابق حقیقت باشد محال است ممتنع است ممکن است پیش آمده هائی بشود که پیش بینی را بالا ببرد و باین بیابورد ولی ارقامی که به عرض نمایندگان محترم رسیده است ارقامی تعیین شده است که اقلاً نزدیک بحقیقت باشد در سال گذشته هم اینجا صحبت هائی شد بنده این عرایض را کردم صورت مجلسها حاکی است راجع بآن قسمت املاک مزروعی و مالیاتهای اراضی و مستغلی که فرمودند در کمیسیون بودجه هم بنده تذکره دادم متأسفانه اقلام شهرستانها بطور تفکیک بخترانه داری داده نمیشود که ما بتوانیم تفکیکاً ذکر بکنیم در کمیسیون بودجه باستحضار آقایان برسانم حال دستور داده شده که اقلام در آمده را بطور تفکیک ورقم برقم بدهند در اینجا در ضمن يك قلم قید شده است بنده خواستم حضور آقایان عرض کنم ممکن است رقم نظر زیاد بیاورد و زیاد هم می آید منجمه خواستم عرض کنم جناب آقای دکتر شاهکار فرمودند چه عیبی دارد در سیستم های مالیاتی تجدید نظری بکنند؟ تمام اینها در دست اقدام است و لایحه اقتضاض شاید این سیستم

جدید هم بمجلس شورای ملی تقدیم بشود منجمه راجع بهمان مالیاتها و اعتبارات تجار که تذکره ای فرمودند اتفاقاً عین اینها در دست تهیه است ممکن است قوانین جدید در آتی نزدیک بمجلس شورای ملی تقدیم بشود ولی خواستم عرض کنم بنده اینجا صراحتاً عرض میکنم و اول اینکه خود بنده هم الان تقریباً در حدود ۱۴ ماه است مسئول وزارت دارائی هستم ولی البته مقدرات مدت و زمانهم شرط است مسلماً میتوانم باستحضار آقایان نمایندگان عظام برسانم در وقتی که پیش کاران شهرستانها چهار پنج ماه پیش در تهران بودند آنوقت گفتم در جریان هم منمکس است که شهرستانها با مرکز جلو نمی آید یعنی در شهرستانها آنچیز که باید و شاید مالیات مملکت وصول نمیشود (دکتر عدل - اضافه داشتند) اضافه دارند در تمام قسمتها که سال را وزارت دارائی تمام کرده است و تمام مخارج لازم کشور را هم پرداخته است و اضافه خرج هائی علاوه بر آنچه که در بودجه منظور شده بود طبق لوابیح دیگر تمام کار سازی کرده است اضافه حقوق مستخدمین که لایحه اش را تصویب فرمودید از فردا شروع پرداخت می شود در تمام این مدت از هر لحاظ مخارج و حوائج مملکت را تأمین کرده ایم فقط و فقط کمکی که از خارج بوزارت دارائی شده است سال گذشته پنج میلیون دلار بوده است امسال فقط و فقط بیست میلیون دلار است در صورتی که متجاوز از ۳۰۰ میلیون تومان اضافه برسته گذشته پرداخت های خزانه بوده است ما امسال حتی توانستیم دیون معوقه مان را برادریزیم قبل بتمام تونونکاران کیلان مدیون بودیم را پرداختیم حوائج اولیه و ضروریه کنده را هم انجام داده ایم مثلاً امسال پس از چندین سال ما وقتی تونون میخریم تقدیر می دهیم سالیان متداری بوده است که این رویه وجود نداشته مصرف قند و شکر مملکت تماماً تأمین است در این قسمت هیچ عنوان سابقه ای در کشور نبوده است یعنی تا آن حدی که ما می توانستیم البته مجموع دستگاه وزارت دارائی که بنده پکنفر از چند هزار نفر افراد این دستگاه هستم توانسته است بوظایف امنیت در بودجه پیش بینی شده این اعتبارات به بهترین وجهی برای بهبود اوضاع سیاسی و اجتماعی و انتظامی و اقتصادی مملکت بمصرف برسد و از این لحاظ است که تقاضا میکنم به بحث در کلیات خاتمه داده شود (احسن)

رئیس - آقای مشایخی - بنده تشخص می دهم آقایان با کلیات مذاکرات موافق هستند و نیازی بهیچ گونه توضیحی نمی بینم (احسن) فقط اجمالاً عرض می کنم که مهمترین وظیفه مجلس البته نظارت در دخل و خرج مملکتی است و برای اجرای همین منظور است که در آئین نامه هم پیش بینی شده که مدت نطق در اطراف بودجه نامحدود خواهد بود و همکاران عزیز من از این اختیار و از این اجازه قانونی استفاده کردند و ناطقین محترم در اطراف اوضاع عمومی کشور هر طور که می توانستند صحبت بکنند توضیحاتی بعرض رسانیدند و نظر ایشان را هم هیئت محترم دولت بنابر این با توجه باینکه آخر سال است و بودجه باید بتصویب نهائی بمجلس شورای ملی برسد و برای جلب نظر مشورتی هم بمجلس سنا فرستاده بشود و با توجه باینکه در ماده واحده هم میتوانیم صحبت بکنیم و ۴۰ بصره هم همین بودجه دارد که در اطراف بصره ها هم مذاکره خواهد شد تصور می کنم نیاز بمذاکره بیشتری نباشد و امیدوار هستم که این بودجه دخل و خرج مملکت بودجه ای باشد که برای سعادت ملت ایران بمصرف برسد و امیدوارم مخصوصاً اعتباراتی که برای کارهای مفید فرهنگ و بهداشت و تأمین امنیت در بودجه پیش بینی شده این اعتبارات به بهترین وجهی برای بهبود اوضاع سیاسی و اجتماعی و انتظامی و اقتصادی مملکت بمصرف برسد و از این لحاظ است که تقاضا میکنم به بحث در کلیات خاتمه داده شود (احسن)

رئیس - آقای مشایخی - بنده تشخص می دهم آقایان با کلیات مذاکرات موافق هستند و نیازی بهیچ گونه توضیحی نمی بینم (احسن) فقط اجمالاً عرض می کنم که مهمترین وظیفه مجلس البته نظارت در دخل و خرج مملکتی است و برای اجرای همین منظور است که در آئین نامه هم پیش بینی شده که مدت نطق در اطراف بودجه نامحدود خواهد بود و همکاران عزیز من از این اختیار و از این اجازه قانونی استفاده کردند و ناطقین محترم در اطراف اوضاع عمومی کشور هر طور که می توانستند صحبت بکنند توضیحاتی بعرض رسانیدند و نظر ایشان را هم هیئت محترم دولت بنابر این با توجه باینکه آخر سال است و بودجه باید بتصویب نهائی بمجلس شورای ملی برسد و برای جلب نظر مشورتی هم بمجلس سنا فرستاده بشود و با توجه باینکه در ماده واحده هم میتوانیم صحبت بکنیم و ۴۰ بصره هم همین بودجه دارد که در اطراف بصره ها هم مذاکره خواهد شد تصور می کنم نیاز بمذاکره بیشتری نباشد و امیدوار هستم که این بودجه دخل و خرج مملکت بودجه ای باشد که برای سعادت ملت ایران بمصرف برسد و امیدوارم مخصوصاً اعتباراتی که برای کارهای مفید فرهنگ و بهداشت و تأمین امنیت در بودجه پیش بینی شده این اعتبارات به بهترین وجهی برای بهبود اوضاع سیاسی و اجتماعی و انتظامی و اقتصادی مملکت بمصرف برسد و از این لحاظ است که تقاضا میکنم به بحث در کلیات خاتمه داده شود (احسن)

رئیس - این مربوط به پیشنهاد کلیات مذاکرات نیست. رای گرفته می شود بکلیات مذاکرات در کلیات آقایان باینکه موافقت قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. رای گرفته میشود برود در ماده واحده آقایان موافقین قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده واحده مطرح است آقای مهدی از باب مهندس ارباب - بنده حق استفاده از ماده ۸۲ را هم دارم که در مقدمه عرضم استفاده میکنم و آن اینست که گویا جناب آقای صاری موقیع که بنده بیرون جلسه بودم اظهار فرمودند که بنده از وزارت راه انتقاد کرده ام (بکنفر از نمایندگان - بیانشان را اصلاح کردند) در حالی که بنده انتقاد از وزارت راه ننکرده ام و شخص وزیر راه را شخص شریف و علاقمند و شاهدوستی میدانم منتهی وسایل برای چنین مملکت پهناوری در دست ندارند که امیدوارم با همکاری هیأت محترم دولت و توجهی که بمرمان کشور شده است این وسایل را هم بدست بیآورند زیرا بدون راه عمران میسر نیست و آبادی عملی نیست اول راه بعد عمران میسر است راجع به انحصار دخانیات هم که صحبت شد که قوطی ها را عوض کنیا، زیبا تر کنید البته با اذعان باین که مدیر انحصار دخانیات مرد خوبی است و مرد پاکی است بعقیده بنده اضافه کردن قیمت اگر یکشاهی برای جلد آن باشد سایر قسمت ها را ده شاهی بالا میبرد بگذارید بهیچ حالیکه هست مانده و چیزی بهزینه مردم مملکت اضافه نشود. نویدی که جناب آقای وزیر دارائی دادند که صد میلیون تومان امید هست بپانک کشاورزی برای کمک بمرمان کشور کمک بشود آنهم با این سازمان و این تشریفات بانک کشاورزی که فعلاً عمل می شود اگر سیصد میلیون تومان هم اضافه بکنند فایده ندارد بعقیده بنده يك بدبختی که پنجه از تومان برای کمک بقنات و با کار عمرانی می خواهد بگیرد خون او را خشک می کنند جائش را بلب میرسانند تا با پول بدنه آنوقت مشکلات دیگری دارد و آن این است که وثیقه ای وام معرفی می کنیم اگر نتواند کارشناس بانک را قانع بکند قیمت را چندین برابر از اصل واقعی آن کمتر در نظر می گیرند آنوقت ما بوس میشود منصرف می شود و برود سیرده خود را پس بگیرد جواب می دهند نصف آن را ضمیمه کنیم زیرا پرونده تشکیل شده است اینهم منافعی است که بطریقه بدبخت زارع میرسد آقایان بنده تجربه دارم با این مخالفید؟

مقررات و با این تشکیلات بیانک کشاورزی امید نداشته باشید مورد دیگری که جناب آقای وزیر دارائی فرمودند در وصول مالیات ها و مالیات خوب جلو نمی آید این عین عبارت است که ایشان فرمودند: اقلاً مالیات رمعی ندارند (صحیح است) امیدوارم مالیات رمعی پیدا بکنند آقایان چوین تا کوفسند را چاق نکنند از وجودش استفاده نمی کنند امیدوارم این نظر در وزارت دارائی وجود داشته باشد شما اول چاق کنید بعد سرش را ببرید. اما اصل موضوعی که بنده در معض آقایان بعرض برسانم این است که با سیاست خارجی روشنی که خوشبختانه امروز داریم و با وضع آرامی که بر اثر توجهات و تدبیر شخص اول مملکت بوجود آمده و با بهبود وضع مالی ما و خلاصه با محیط مساعدی که خوشبختانه ایجاد شده است يك نقص بزرگ در کارها وجود دارد که آقایان ناطقین در اینجا تذکره نکنند و آن عدم هماهنگی در خیلی از دستگاههای دولت است نه در همه شان در بعضی از دستگاهها وجود يك عدم هماهنگی محسوس است مانع پیشرفت کارها و بخصوص مانع کارهای تولیدی و عمرانی است گرچه بنده موسیقی نمی دانم ولی گاهی شنیده ایم ساز بعضی از دستگاه ها بقدری رده هایش ناموزون است که روی هر کدام دست بزید يك صدای خاصی می شنوید و هماهنگی وجود ندارد مثلاً الان بودجه عمرانی داریم سازمان برنامه بهر تقدیر خرجهای مقدمه را کرده است حالا باستی کارهای عمرانی شروع میشود از عوامل کار یکی بنکاه مستقل آبیاری است بنده آنچه یز را ده خود آشنا هستم یکی دوسدر در قسم سداختصاصی یکسال است موافقت شده است که ساختمان آن شروع بشود یکی سد آبگیر در میناب و نظایر آن یکسال است سازمان برنامه بنکاه مستقل آبیاری دستور اجرای اینکار داده است هنوز در عرض یکسال مامور نرفته است که مطالعه بکند من نمی دانم چند تا برنامه ۷ ساله بیاید تا این مامور برود و وظیفه اش را در نقطه مین انجام بدهد وزیر محترم فرهنگ ما بعقیده بنده امیدوارم آقایان هم با عقیده من همراه باشند من او را شخص بسیار خوبی می دانم (صحیح است) زیرا فوسر اعلام شکمی نیست آنچه که ارتباط بشخص خودش داشته هر وقت مراجعه کردم بانها بابت ادب و محبت توجه کرده و انجام داده است اما يك اداره ساختمان دارد که دو سال است نه ایشان می توانند منظورشان را انجام بدهند نه استفاده ای بنده نظری بخشیده نه کاری انجام شده آقایان ساختمان هائی در بندر عباس است که ۹ سال نیمه کاره مانده آنچه می نویسم آنچه تقاضا میکنم آنچه تمنا می کنیم کمترین توجهی نمی شود و شخص وزیر محترم فرهنگ هم تهدید می کنند مکرراً کید میکنند ولی عملی نمیشود این مال چیست؟ از غیر هماهنگ

آمدند با اصطلاحاتی که بنده نمیدانم نواقص بیمارستان را توجه فرمودند و فرمودند همین حالا تلگراف کنید با آقای وزیر بهداشت که این نواقص را بفرستد تلگرافی که آنجا نوشته شده مجال ندادند که بنده بیام شهر مخابره کنم یک دستگاه اتومبیل گرفتند که حالا باید مخابره بشود دو ماه است که از آن تاریخ گذشته است ولی بجان همه نان هنوز تهیه نشده است سوء تفاهم نشود وزیر بهداشت هم خیلی علاقه دارد این بودجه ای را خواست کرده اند توییح کرده اند ملامت کرده اند میخواهم عرض کنم که در دست گاهها وقتی هماهنگی نیست کارهای کوچک و بزرگ و متوسط همه مینظرور میمانند عمرها میخواهند تا یک کار اساسی انجام بشود موضوع دیگر که بکمیسیون استفاده مراجعه شده است آقایان پایه و رتبه بایستی برای خدمت داده شود یک خادم دولت و ملت باید سیر مراحل شیطانی کند همانطور که یک نفر از تائینی میرسد بشرفی باید سیر خودش را طی کند آیا با تبصره پیشنهادی میشود یک تائین را سر لشکر کرد؟ اینکار درست است؟ در قانون بودجه ۴۵ این اشتباه شده باشد خاصی که دارای هیچ رتبه نبود در خلاف قانون ضمن تبصره بودجه ۹ پایه باو دادند آدمی هم دادیم که یک عمر خدمت کرده دارای عائله است ۲۵ سال خدمت کرده است و تازه رسیده رتبه ۷ نظر ایران عمل باید موقوف باشد من استدعا میکنم آقایان نمایندگان محترم توجه کنند نگویند اینطور خواسته است ما تکلیفی داریم مادر آتیه اعتبار میخوانند در این مملکت زندگی کنند چندان اشتباه کرده ایم آنها نمیتوانند زندگی کنند می گویند بدران شما کسانی هستند که بر خلاف وظیفه و انصاف چنین قوانین وضع کردند و تبعیضهایی قائل شدند آقایان بعضی هم از کارهای خیلی مضربحال این مملکت است (صحیح است) به ساختمان راهها امیدوارم توجه بیشتری بشود ولی اخیراً با توجه جناب آقای وزیر محترم کشور گفته اندی در کرمان تشکیل شد که این کفر آنس در روحیه مردم اثر بسزائی داشت مردم مایوس مردمی که روحشان مرده بود روحشان زنده شد ولی تا بنده نداشته باشند تا راه بدریا نداشته باشند عمران استان هشتم غیر مقدور است ابتدا بایستی یک عملی کرد که موجب واقعی عمران باشد ضمن این انتقادات از یک عملی که اخیراً دولت کرده من میخواهم تشکر کنم و موضوع آزادی جای است (خلعت بری - یعنی می خواهند کنگ جای را بکنند) که اضافه در آمدی که در بودجه سال ۱۳۳۶ جناب آقای وزیر دارائی پیش بینی کرده اند در اثر همین اقدام مطمئناً تأمین میشود چون سالی ده دوازده هزار تن اجباراً جای قاچاق میشد و امیدوارم دیگر نشود تصمیم گرفته اند که کیلویی سی ریال بگیرند و آزاد کنند دیگر با این وضع قاچاق صرف نمیکند عمل بسیار خوبی است که انجام

شده و بنده در اینجا بنام مردم ذمه لایحه تقدیر میکنم - بنده مطالب خیلی زیادی دارم ولی می بینم که آخر وقت جلسه است و آقایان خسته هستند با احترام فکر و روح آقایان خانم میدم ولی یک نکته را اینجا ناگزیرم در حضور همه با نهایت ادب عرض کنم - آقای رئیس فرمودند که دیگر صحبت نکنم دیگر عرضی نمیکنم امرشان را امتثال میکنم (احسن) و امیدوارم که جناب آقای وزیر دارائی این بودجه ای را که نوشته اند که واقعا زحمت کشیده اند خودشان ببانند و اجرا کنند و موفق بشوند .
رئیس - شما حق دارید که صحبت کنید .
از باب - البته انتقاداتی که شد باین مسئله بیالای کود و پانین گود هم بی شهادت نیست برای اینکه کسی که آنجا دارد زحمت خودش را میکشد ممکن است از بالا انقه دانی باو بشود و چون جناب آقای رئیس اجازه فرمودند از جناب آقای وزیر جنگ که اخیراً رنج سفر را بخود هموار کردند و تشریف بردند در بنادر و جزایر و بدبختی های مردم را دیدند بنده اولاً از طرف همان مردم تشکر و اظهار امتنان میکنم که خیلی تفقد کردید و موضوع مردم توجه کردید - ثانیا تقاضا دارم در دنباله این زحمتی که تحمل کردید اصرار بورزید تا حوائج مردم تأمین بشود و در خدمت بیابان هم ناامنی هایی که وجود دارد بامت شخص خودشان از بین ببرند تا آنچه که متواری شده اند بر گردند و کارهای عمرانی خود را شروع و ادامه دهند (احسن)
رئیس - آقای مهندس هدایت مهندس هدایت - بنده یادداشت های متعددی داشتم که در کلیات لایحه مطالبی بعرض آقایان محترم برسانم ولی همانطور که اینجا صحبت شد بنده استفاده میکنم از صحبت در ماده واحده و مطالبی که دارم کاملاً باختصار بعرض آقایان خواهم رسانید اولاً بسیار جای خوشوقتی است که دولت موفق شده است بودجه سال ۳۶ کشور را بوضع تقدیم مجلس شورای ملی کند گرچه یک تأخیر یک ماه و چند روزه طبق قانون بوده است ولی بنده میدانم که دولت مشکلاتی داشته است برای اینکه بتواند ارقام بودجه را کنترل شده و متعادل شده تقدیم مجلس بکنند کمیسیون بودجه هم فوق العاده زحمت کشیده است که قبل از پایان سال این بودجه در مجلس شورای ملی مطرح و تصویب برسد بنده از ذکر مطالبی که همکاران محترم و گرام اینجا چه بعنوان مخالف و چه بعنوان موافق فرمودند از تکرار آنها خودداری میکنم و بعنوان موافق مشروط مطالبی را که بنظرم میباید بعرض آقایان محترم برسانم در زمینه لایحه بودجه مکه مطرح است

طبق صورت ۱ ضمیمه آن از حیث در آمد بالغ بر ۲۱ میلیارد و ۹۳۰ میلیون راجحیت هزینه بالغ بر همین مبلغ است یعنی همین طور که در مقدمه لایحه متوجه شده بودجه ایست متعادل .
در این بودجه در قسمت در آمد دولت پیش بینی هایی کرده است و همان ترتیب هزینه های قطعی مورد احتیاج کشور را در ستون هزینه قلمداد نموده است .
در اینجا بایستی صریحاً گفته شود که دولت و جناب آقای وزیر دارائی در تقدیم این بودجه که صورت متعادل دارد تعهد بسیار بزرگی بعهده گرفته اند . یعنی تعهد نموده اند میزان در آمد کشور را از ۱۵ میلیارد و ۷۸۴ میلیون ریال (در آمد سال ۳۵) به ۲۱ میلیارد و ۹۳۰ میلیون ریال بالا ببرند بعبارت آخری بودجه سال ۳۶ پیش بینی متجاوز از ۶ میلیارد اضافه در آمد شده و حال آنکه در قسمت هزینه فقط ۶ میلیارد ریال اضافه هزینه بیشتر از سال قبل در نظر گرفته نشده است .
اگر بار قام جزء در آمده ها و هزینه ها مراجعه کنیم ملاحظه میشود که ارقام عمده اضافه در آمد عبارتست :
حدود یک میلیارد و ۴۰۰ میلیون ریال اضافه مالیات بر درآمد و املاک مزروعی و مستغلات
۳۸۰ میلیون ریال بابت مالیات نفت و بتزین
۴۱۰ میلیون ریال بابت درآمد فروش الکلهای صنعتی
۵۲۰ میلیون ریال بابت درآمد انحصار دخانیات
۵۵۰ میلیون ریال بابت سود معاملات بازرگانی و تجاری
یک میلیارد و ۸۰۰ میلیون ریال بابت حقوق و عوارض گمرکی
۴۰۰ میلیون ریال بابت مازاد در آمد شرکت ملی نفت
۱۲۰ میلیون ریال بابت درآمد حاصله از عوارض بتزین و فروش اتومبیل برای اسفالت راهها
۲۵ عبارتست از :
۴۰۰ میلیون ریال اضافه هزینه قوای انتظامی (ارتش - ژاندارمری - شهر بانی)
۲۰۰ میلیون ریال برای وزارت پست و تلگراف
۳۱۰ میلیون ریال برای وزارت فرهنگ
۷۰ میلیون ریال برای دانشگاه تهران
۷۰ میلیون ریال برای دانشکده پزشکی
۱۵۰ میلیون ریال برای وزارت کشاورزی و گارد مسلح جنگل
۱۵۰ میلیون ریال برای راه سازی

مالیات غیر مستقیم که بدوش عموم طبقات مردم است بنگاهند و سعی کنند کسری بودجه خود را از راه مالیات مستقیم تأمین نمایند .
در قسمت مخارج چنانچه عرض شد . فقط در قسمت قوای تأمینیه و وزارت پست و تلگراف و وزارت فرهنگ و کشاورزی و بهداشت و راه حدود بین ۱۵۰ تا ۳۰۰ میلیون برای هر قسمت اضافه هزینه پیش بینی شده در این جملات ملاحظه میشود دولت توجه مخصوصی خواهد کرد از صاحبان در آمد مالیات حقه خود را بدین میزان وصول کند در مقابل متجاوز از یک میلیارد و پانصد میلیون ریال پیش بینی شده است که از نفت و بتزین و انحصار دخانیات اضافه در آمد وصول نماید در اینجا معلوم نیست این اضافه در آمد در نتیجه اضافه نمودن قیمت نفت و بتزین و الکل صنعتی و دخانیات بدست خواهد آمد یا پیش بینی مینماید میزان مصرف طوری بالا خواهد رفت که دولت امید دارد یک میلیارد و پانصد میلیون ریال اضافه در آمد داشته باشد در قسمت معاملات بازرگانی و تجاری و تمام این مطالب یک شرط بزرگ و عمده دارد که آقایان مستحضرنند و در لایحه نیز پیش بینی گردیده مخارجی که انجام می شود یعنی ستون هزینه بستگی تام و تمامی بستون در آمد دارد و اگر خدای ناگردد ارقام ذکر شده در ستون در آمد بعقیقت نیونند این اضافات جزئی هم بوزارتخانه های ریزه و متخارج و بهبود وضع تعلق نخواهد گرفت .
البته بنده تصدیق میکنم که چنانچه مالیات و زین در دارائی وارث وضع فوق العاده ناگوار سابق هستد هنوز بخاطر داریم که سالهای سال در این مملکت مخارج ماهیانه بطوریکه دوازدهم و کردی خوردی تأمین نمی گردید آخر سال می شد هنوز از بودجه سالیانه کشور چیزی نبود . حال اقل باعث امیدواری است که شما توانسته اید یک بودجه ولو آنکه در بعضی ارقام آن زیاد خوشبین بوده اید ولی انشاء الله موفق خواهید شد بوضع تقدیم مجلس کنید و کمیسیون بودجه مجلس بموقع خواهد توانست در ارقام ریزه هزینه و در آمد وزارت خانه ها اظهار نظر کند و بودجه های تفصیلی را تصویب نماید و یکی از حقوق اساسی مجلس شورای ملی که رسیدگی بدخل و خرج مملکت است بدین ترتیب رفته رفته صورت عملی بشود گرفته است .
و اما تمام این تشریفات و اصولی که برای این کشور پایه گذاری شده است برای یک هدف است و بس : آن اینکه مردم این کشور هر یک بسهم خود می توانند از حد اقل مایحتاج زندگی و از نعمت های این مملکت بتناسب بهره مند شوند کار و فعالیت کنند و بنسبت در آمد خود مالیات حقه دولت را بپردازند و باین مالیات دستگاه

دولت که نظرش بهبود وضع و ترفیه حال مردم است بگردش در آید . اصولاً بودجه سالیانه هر کشوری که میگویند آئینه بود و در وضع اقتصادی و سیاسی مملکت است باید نشان دهد دولت چه قدمی در راه بهبود وضع مردم بر خواهد داشت با اضافه در آمد ها چه کار خواهد کرد و آیا همانطور که در آمد های خود را بالا میبرد وضع زندگی مردم را نیز بموازات آن سر و سوری خواهد داد یا خیر لیکن در اینجا باید صریحاً عرض کنم از این بودجه تقدیمی که بقول یکی از همکاران گرامی یکی از بودجه های مملکت است انتظار آتی که تمام امید های ملت ایران بر آورده بشود بمللی که ذیلاً عرض خواهم کرد انتظار است بسیار نابجا . همکار گرامی بنده جناب آقای دکتر شاهکار فرمودند که این بودجه یک بودجه سازمانی است و حال آنکه باید یک بودجه برنامه ای باشد که نمایش عمل دولت در سال آتی باشد این مطلبی را مکه عنوان فرموده اند بسیار صحیح است ولی بشرط آنکه شما بودجه عمرانی کشور را مکه بموازات این بودجه تصویب میفرمائید نایدید بگیرند و حال آنکه اینطور نیست اگر شما بودجه عمرانی را در کنار آن بودجه بگذارید آن وقت ملاحظه خواهید فرمود که بسیاری از توقعات و انتظارات مردم در بودجه عمرانی کشور نهفته است .
رئیس - چون عصر هم جلسه خواهم داشت بقیه بیانات ایشان میماند برای بعد از ظهر و حالا تنفس داده می شود چهار و نیم بعد از ظهر جلسه تشکیل می شود آقایان هم بموقع تشریف بیاورند که مثل امروز صبح نشود .
(پنجشنبه و پنج دقیقه بعد از ظهر جلسه بعنوان تنفس تعطیل و سه ساعت و بیست دقیقه بعد از ظهر مجدداً بریاست آقای حکمت تشکیل گردید)
رئیس - آقای مهندس هدایت بفرمائید به بیانات خودتان ادامه بدهید .
مهندس هدایت - عرایض بنده باینجاسرید که بودجه ای که الان مطرح است بنظر بنده یک بودجه سازمانی است و اگر بخواهم یک بودجه عمرانی داشته باشیم باید بودجه سال ۱۳۳۶ سازمان برنامه را در کنار این بگذاریم و عرض کردم که این توقعات و انتظارات مردم ایران در آن بودجه عمرانی نهفته است نه در این بودجه ای که اینجا مطرح است و بتام بصحتی که شما دیدید عمده عایدات ملی را که همان عایدات نفت باشد بدستگاه مخصوص داده اید که طبق مصوبات مجلسین در مدت هفت سال برنامه عمرانی کشور را اجرا کند . این مطلب تردید ندارد که یک فرد مملکت که بقول جناب آقای دکتر

شاهکار ۴۲۰ ریال بطور متوسط اسکناس در دست دارد نمی تواند بیش از سالی هزار ریال مالیات بپردازد و از این بودجه که صدی هشتاد و پنج آن جنبه سازمانی و پرسنلی دارد نباید انتظار فوق العاده داشت بموازات این بودجه در سال ۱۳۳۶ بموجب قانون برنامه متجاوز از ۱۲ میلیارد و ۲۸۰ میلیون ریال یعنی معادل شصت درصد بودجه سال ۳۶ صرف بهبود وضع کشاورزی و آبیاری ، ارتباطات و مخاریات ، صنایع و معادن و امور اجتماعی خواهد شد و در آن بودجه عمرانی سازمان برنامه است که بایستی آرزوهای ملت ایران را جستجو کرد دولت هر قدر سعی کند و بخودش فشار بیاورد شما تصور میفرمائید از راه مالیات مستقیم بیش از این بمالیاتی که منظور کرده است میتواند در آمد داشته باشد . آیا وضع در آمدهای مردم اجازه وصول مالیات پیش از این بمالیاتی که پیش بینی شده که بنظر بنده خیلی هم خوشبین بوده اند میدهد . با ازدیاد مالیات غیر مستقیم هم که سر بار طبقه فقیری و بی بضاعت مردم این مملکت می شود و بیش از این طافت پرداخت مالیات ندارند تصور نمی کنم هیچ مجلس دولتی موافق باشد . در قسمت هزینه های بودجه تقدیمی عمده ارقام هزینه این بودجه را پرداخت حقوق کارمندان دولت تشکیل می دهد ملاحظه می فرمائید که دولت فعلاً بین ۱۶۰ تا ۱۸۰ هزار نفر کارمند دارد که این افراد امروز جمع نشده اند بلکه محصول زیاده روی و هرج و مرج و اداری سال ای قبل می باشند در حال حاضر دولت بزحمت می تواند شکم کارمندان خود را سیر کند شما ملاحظه فرمائید اگر دولت بهر نفر کارمند خود بطور متوسط سالی ۹۰۰۰ ریال یعنی ماهی ۷۵۰۰ ریال بپردازد جمع آن در سال بالغ بر ۱۶ میلیارد ریال خواهد شد و آقایان تصدیق می فرمائید که ماهی ۷۵۰۰ ریال بطور متوسط برای امرار ماش یک کارمند دولت و خانواده اش مبلغ فوق العاده نیست و کارمند بزحمت خواهد توانست زندگی خود را بگذراند دولت یک مخارج مسلم و ضروری دیگری هم دارد که عبارتست از قوای انتظامی اعم از ارتش و ژاندارمری و شهر بانی که باز هر کدام از این اقلام محتاج خرج است و قابل صرف نظر کردن نیست بنابراین ملاحظه میفرمائید که دولت ها با وضع فعلی در ارقام دخل و خرج گرفتار بیهائی دارند که در بالا تشریح کردم و شما آقای فرور هر خیر هر کس را با وضع امروز در راس وزارت دارائی بگذارند بهتر از این عمل نخواهد کرد و شوق القهر هم نمیتواند بکنند لیکن با تمام این احوال مایوس نباید بود طبقه دولت است که کمال توجه را در رفع مشکلات بکند و در رفع مشکلات بکوشد من متقدمم با تنظیم

برنامه منظم و دقیق می توان وضع بریشان فعلی را سر و سامان داد و البته این کار وقت لازم دارد و حوصله باید کرد و دولت ها باید فرصت داشته باشند که آنرا بر حمله عمل و اجراء آورند اینک من وظیفه خود میدانم که بطور مختصر آنچه باعث بهبود وضع حاضر خواهد بود عرض کنم و انشاء الله دولت هم در این باره فکر اساسی بکند و برنامه ای تنظیم کند که بر حمله اجرا بگذارد . در قسمت اول که عبارتست از بهبود و ازدیاد در آمد کشور است ما چندین راه داریم که در راس آن کوشش در ازدیاد در آمد ملی نفت ما است ، خوشبختانه کشور عزیز ما بر روی منابع سرشار نفت واقع شده و با برنامه منظم میتوان عایدات حاصله از این منبع خدا داده را بچندین برابر افزایش داد بایستی با جلب سرمایه خارجی منابع عظیم ثروت ملی خود را استخراج کنیم و بوضع بی سر و سامانی فعلی سر و صورتی بدهیم که هر روز تأخیر در این کار موجب ندامت خواهد شد .
دوم باید سعی نماید که مردم از طریق مستقیم مالیات خود را بپردازند بدون اینکه اجعائی بآنها بشود . البته باید در این باره در نظر وصول مالیات تجدید نظر کامل بعمل آید و سعی شود که از تماس مؤدی با مأمورین وصول حتی الامکان جلوگیری شود (صحیح است) ولی اگر شما مانند همه جای دنیا حسابداران خیره و قسم خورده داشته باشید سبب خواهد شد که بین مؤدی و مأمور مالیات دیگر تماس حاصل نشود اگر حسابدار قسم خورده نداریم یا کم داریم باید با فرستادن افراد مستعد بخارج آنها را تربیت کنیم و از وجودشان برای اینکار استفاده کنیم . من تصدیق میکنم که وزارت دارائی موفق میشود در بعضی قسمتها مالیات حقه را وصول کند و این صحبت ها پیش میآید که مأمورین رشوه گرفته اند و رشوه دهندگان طبعاً مالیات دولت را بدین وسیله بیکدم و شاید کمتر تقلیل داده و پرداخته اند و یا ممالک تیرداخته اند (صحیح است) من چند ماه قبل از جناب آقای وزیر دارائی خواهش کردم که شما اسامی اشخاص و پادشاه ها برای اطلاع عموم منتشر کنید مطمئن باشید اینکار یک اثر روحی فوق العاده دارد و برای وزارت خانه ها هم اسباب زحمت نیست . گفتن در رادیو باینکه فلان کیسیون ، فلان مبلغ برای فلان شخص رای صادر کرده آنقدر فایده ندارد مردم گوش نمی دهند اگر هم گوش بدهند فراموش می کنند شما اسامی مالیات دهندگان و مبلغ مالیات پرداختی (نه رای کیسیون) آنها را منتشر کنید آنوقت ملاحظه خواهید فرمود که مردم بانام و نشانی صحیح بشما خبر خواهند داد چه کسی مالیات خود را تیرداخته است (احسن)

ماهر روز که از این در می‌خواهیم بیرون برویم یک یا چند مجله دست‌مأمی دهند که هر کدام آنها مبالغی برای دولت تمام می‌شود چه مانعی دارد که وزارت دارائی هم یک مجله‌ای چاپ کند و اسم مؤدیان مالیاتی را بامیزان پرداختی هر یک انتشار دهد. اما سه تمام مبالغت سفته‌بازی که در این کشور می‌شود تمام اشخاصی که صدی ۲۴ پول فرض می‌دهند یکدیگر مالیات بدولت نمی‌پردازند و بکلی از کنترل دولت خارج هستند یک دلیل دارد برای اینکه شما هنوز یک سیستم تهیه آمار حسابی در اداره مالیات بر درآمده ندارید.

اداره مالیات بر درآمد باید بداند که فرد فرد ساکنین این شهر چه کاره‌اند و از چه طریق امرار معاش میکنند. یک روشی بر سرشته‌نامه‌ای برای کلیه ساکنین شهر تهیه شده بود نمی‌دانم چرا بقتلاً منصرف شدند. از آن برگها از قرار معلوم سؤال شد می‌دوهر کس دلالی منقول و غیر منقول خود را بنویسد و مبالغی را که در سال بعنوان مالیات می‌پردازد نیز تعیین کند.

البته این مطلب متعلق به چند سال قبل است لیکن یکمرتبه نمی‌دانم چه علت و شاید در نتیجه اقدام اربابان نفوذ توزیع این برگ‌های سرشته‌نامه موقوف گردید.

وامدار قسمت هزینه و کم کردن نظارت در میزان آن در این مورد هم دولت می‌تواند اقداماتی بعمل آورد که از این وضع ناهنجار قلمی خلاص شود.

و چون قسمت عمده خرج مملکت را در بودجه حقوق کارمندان دولت تشکیل می‌دهد دولت باید با کمال دقت حال که متعقد است تعداد زیادی کارمندان دارد بداند که لایحه سازمان قانونی وزارتخانه‌ها و تعیین مشاغل و رسته‌های مربوطه کارمندان زائد را کنار بگذارد. بعد الله آنقدر کارهای عمرانی در مملکت شروع خواهد شد که اگر کسی قصد کار کردن داشته باشد بیکار نخواهد ماند.

ولی در این مورد باید نهایت دقت بعمل آید و وائماً آنها را که بیکار هستند و یا فقط از کارمندی دولت این عنوان را دارند که آخر ماه بآخر ماه برای دریافت حقوق مراجعه میکنند. از این اشخاص بسیار بسیار زیادند که قطعاً آقایان وزراء و رؤساء ادارات کاملاً آنها را می‌شناسند. کنار گذارده شوند. با آنها بملقی بعنوان باز خرید ایام خدمت و یا کمک پرداخت شود یا زمین‌های خالصه که قابل کشت و زرع باشد بین آنها تقسیم گردد و با آنها را در کارهای عمرانی بکار گمارند و بهر صورت تعداد کارمندان را به حدی تقلیل داد که مورد احتیاج باشد و بدین ترتیب دولت خواهد توانست از محل حقوق کارمندان کنار گذارده شده در ترفیه حال کارمندان باقیمانده اقدام نماید.

که در اینجا شرط موفقیت دولت آنست که اربابان که همان کارمندان دولت میباشند در رفاه و آسودگی باشند. اینها طبقه‌ای هستند که درآمد ثابت دارند و بنابراین دولت وظیفه داراست که نسبت باین طبقه بادلگرمی بتواند کارهای محوله را انجام دهند در مقابل هم دولت بتواند از کارمندان که بخوبی نگاهداری میکند انجام وظیفه بخواهد.

شما مطمئن باشید با وضع سرسام‌آور هزینه زندگی که هر روز هم جهانی که بعداً مفصلاً عرض خواهم کرد بالا می‌رود تا زندگی کارمند را مره و تأمین نکند امید اصلاح در دستگاه ابزاری امید اینکه کارمند بد رستی انجام وظیفه کند و وقتش را صرف کار دولت کند نباید داشت. بنا بر این دولت ناچار باید هر چه زودتر در این راه قدم بردارد. علاوه بر آن می‌شود که دولت در این باره یک تکلیف قانونی هم دارد.

در تبصره ۲۵ بودجه سال ۳۵ دولت مکلف شده لایحه تجدید نظر در سازمانهای وزارتخانه‌ها و ادارات و دستگاههای مستقل و شرکتها و مخصوصاً شرکت ملی نفت را بر اساس تقلیل بودجه خرج برای وصول به هدف تعدیل بودجه کل مملکتی ظرف ۶ ماه بهجسین تسلیم نماید.

در تبصره ۲۸ بودجه سال ۳۵ دولت مکلف گردیده ظرف ۶ ماه برای متعادل کردن حقوق کارمندان وزارتخانه‌های مختلف با در نظر گرفتن تناسب کار آنها اقدام لایحه آنرا تهیه و بهجسین تقدیم دارد.

ملاحظه می‌فرمائید تمام این امور که موجب بهبود وضع کارمندان و در نتیجه کمک بهبود در گردش کارهای دولت است برای دولت یک تکلیف قانونی شده ولی در اینجا بایستی متأسفانه عرض کنم که هنوز از طرف دولت خبری نیست در حالیکه این راه دقیقاً و صحیحاً اقدام بردارد بسیاری از مشکلات خود را حل کرده‌اید.

در اینجا سخن من راجع به بحث در بودجه کشور در قسمت وزارت دارائی تمام می‌شود و در بحث در سایر امور وزارتخانه‌ها که حقاً در این موقع باید مورد بحث و گفتگو واقع شود می‌گردم و از آقایان وزراء محترم استدعا میکنم توجه کامل فرمایند من عضو فوراً کمیونی هستم که موافق دولت است و آقایان مطمئن هستند آنچه در اینجا عنوان می‌شود و اصلاح کشور و کمک به بهبود وضع مردم است که قطعاً هم آقایان وزراء بدین نیت قبول وزارت کرده‌اید.

۱- در قسمت قوای انتظامی کشور که

عبارت باشد از ارتش، زندان‌های و شهرهای ترقی سرسام‌آور هزینه زندگی که تمام مردم ایران را دچار گرفتاری کرده است جلوگیری نمایند.

بنده در این مورد باید چند مثال بزنم تا ذهن آقایان وزراء محترم روشن شود و ملاحظه فرمایند اوضاع اقتصادی مارتیه ترقی با تمام امیدواری‌ها رو با انحطاط می‌رود. شما آقایان آیا در قیمت زمین در تهران مطالعه فرموده‌اید. درست از یک سال قبل قیمت زمین در تهران در بعضی نقاط ۴۰٪ و در باره نقاط ۱۰۰٪ ترقی کرده است. چرا زمین در خیابان نفت جمشید بایستی متری ۸۰۰ تا یک هزار تومان باشد. در بیابانهای شمال شهر زمین از متری ۱۰۰۰ ریال کمتر نیست. بنده شخصاً بازرگانی آقایان نماینده کان محترم مسبق هستند که برای بهبود وضع اقتصادی کشور و هماهنگ نمودن اقدامات دستگاههای مختلف اقتصادی شورائی بنام شورای عالی اقتصاد تشکیل شده و شاید متجاوز از یکسال است که مشغول کار می‌باشد. اگر دقت فرموده باشید اعضای این شورای عالی را عده‌ای از آقایان وزراء محترم مدیران عامل دومؤسسه اقتصادی مملکت تشکیل میدهد. یعنی هیئت محترم دولت گاهی در یک اطاق بعنوان هیئت وزراء و گاهی در اطاق دیگر بعنوان شورای عالی اقتصاد جمع میشوند اگر شما بخواهید مطابق با رویه سایر کشورها شورای عالی اقتصادی داشته باشید که بتواند برنامه اقتصادی این مملکت را که از بزرگترین وظایف هر دولتی است پایه گذاری کند باید از متخصصین امور اقتصادی کشور در هر دسته‌ای دعوت کنید و شور را با عضویت این قبیل اشخاص تشکیل دهید بشرط آنکه تصمیمات این شورا پس از بحث و تصویب در هیئت وزراء بر حلقه اجرا در آید. شما ملاحظه فرمائید چند ماه قبل همکار گرامی جناب آقای ارسلان خلمتبری مثال آوردند شورای عالی اقتصاد کشور فرانسه متجاوز از ۵۰ عضو متخصص در رشته‌های مختلف چه مستخدم دولت چه اشخاص و استادان که فعالیت آزاد میکنند تشکیل میشود بدین است محصول عمل چنین شورائی با آنچه که شما بعنوان شورای عالی اقتصاد دارید بسیار متفاوت خواهد بود.

علاوه بر این شورای عالی اقتصاد که خط مشی اقتصاد مملکت را تعیین میکنند باید دستگاه دیگری در این شورا بوجود آید که از نظر وضع آموزشی مملکت ما فوق‌العاده مورد احتیاج است و آن دستگاه شورای مبارزه با ترقی سرسام‌آور هزینه زندگی است دولت باید حتماً لازم و واجب است و عبارت از خوراک معمولی و پوشاک معمولی و دارو و همچنین مسکن می‌باشد. بقیه عادلانه نگاهدارد.

در اینجا بی‌مناسبت نیست کار را به مسکن و خانه شرحی در حاشیه عرض کنم در دنیا تمام دولت‌ها برنامه‌های مفصلی دارند که خانه بسازند و با قسط بپردازند و اختیار لازم کافی بدهد تا بتوانند مقرراتی وضع کنند و یا اقداماتی بعمل آورند که از

هستند و اگذار کنند - در این باره اقداماتی دولت کرده است ولی حرفی نیست و بایستی بر اینها دقیق و مطالعه شده‌ای را بر حلقه اجرا گذارد.

تقسیم زمین در اراضی اطراف تهران بکارمندان درد آنها را دو نمیکند. علاوه اصول کار از نظر فنی و شهرسازی باید اصلاح شود از توسعه بی‌جهت شهر باید جلوگیری کرد و همانطور که در سایر ممالک مرسوم است بایستی بجای خانه‌ها حیاط و حوض و باغچه که وسعت را زیاد میکند و از لحاظ اسباب زحمت هست ساختمان‌های چند طبقه و آپارتمانها که رفع احتیاج بکند آساخته و تحویل کارمندان دولت و بامردم داد.

آقایان ملاحظه فرموده‌اید که اجاره خانه در تهران و شاید در بعضی ولایات بطور سرسام‌آوری بالا می‌رود و ترقی کرانه خانه که رقم بزرگی را در خرج ماهیانه مردم تشکیل میدهد باعث میشود هزینه زندگی بالا برود. دولت بایستی کمال جدیت را با تنظیم برنامه‌های دقیق ساختمانی و در اجرای ساختمانها ابراز دارد و جلوی مشکل خانه‌را بگیرد.

در اینجا مطلب مهمی است که چون در جریان رسیدگی است سزاوار است حضور آقایان نمایندگان محترم مخصوصاً اعضای محترم کمیسیون دادگستری عرض کنم.

الساعه در کمیسیون دادگستری مجلسین لایحه‌ای در دست رسیدگی است که با اختلاف بین موجر و مستأجر خانه داده شود و تکلیف سرقلمی را نیز تعیین کند. بقرای که عده زیادی از مستأجرین اینجانب مراجع کرده‌اند طرحی که فعلاً در دست رسیدگی است موجب نگرانی آنها شده است.

الساعه در تهران متجاوز از چندین هزار نفر مستأجر است که طبق مقررات سابق در منازل مسکن دارند و اجاره‌ای هم می‌پردازند که عده‌ای از موجرین معتقدند این اجاره کم است و در این لایحه پیش‌بینی شده است که موجرین می‌توانند از طریق محکمه و داوری تقاضا نمایند میزان اجاره مطابق نرخ عادلانه روز معین گردد و مستأجرین که طبق بی‌ضاعت و کم‌درآمد مملکت را تشکیل می‌دهند مکلف شوند بیکمرتبه اجاره‌ها را بعنوان اینکه مطابق با نرخ سرسام‌آور روز باید باشد بعنوان عدالت و انصاف بالا ببرند.

بنده می‌خواهم بدانم دولت آیا فکر کرده‌است که اینکار چه گرفتاری بزرگی برای دستگاهها و مجامع خود دولت ایجاد میکند حال که بازحمت توانسته‌اید افلا جلوی زیاده‌روی یک عده را بگیری چرا معصوماً بکارمندان دولت که صاحب‌خانه

دچار گرفتاری و بدبختی کنید که از عهده در نیابند.

می‌گویند از مالکین با قانون فعلی سلب حق شده این مطلب تا اندازه‌ای صحیح است ولی همیشه حفظ منافع عموم بر منافع خصوصی عده‌ای برای دولت باید نصب‌العین باشد. اگر هم می‌خواهید اجازه دهید که موجرین بتوانند اجازه خانه را بالا ببرند افلا یک حد و حدودی قائل شوید والا نرخ عادلانه روز سرسام‌آور است که خود آقایان با آن مبارزه میکنند آنوقت چه طور می‌خواهید اجازه دهید که طبقه متوسط و اجاره‌نشین بتوانند بیکمرتبه اجاره‌خانه را برابر بپردازند این ترتیب بهیچوجه عملی نیست و بنده از همکاران محترم عضو کمیسیون دادگستری تمنا دارم برای رفاه عموم توجهی کامل باین نکته فرمایند و الا دولت مواجه با چنان اشکالی خواهد شد که قابل تصور نیست سایر قیمت‌ها با زحمات بدین ترتیب چند برابر خواهد گردید.

نکته مهم دیگر که با زحمات سزاوار است توجه دولت را بدان جلب کنم موضوع بالا بردن نرخ اتوبوس است که شایع شده و شاید هم بالا برده باشند دولت اگر توفیقی در پائین آوردن هزینه زندگی حاصل نمیکند بایستی اقدامی بعمل آورد که از جنبه روحی هم شده است باعث ترقی مجدد هزینه زندگی بشود مخصوصاً در این شب‌عید که بنظر بنده از هر نظری که باشد بصلاح نیست بنده کاملاً می‌دانم اگر بخواهیم اتوبوس‌رانی مرتب داشته باشیم با بلیط بیکریال صرف نمی‌کند و قطعاً شرکت واحد ضرر می‌کند و آیا این شرکت واحد ضرر در ضرر میکند که بیکریال بیکمرتبه دوریال شود. بنده می‌دانم جناب آقای وزیر کشور و همچنین اولیاء مربوطه کمال توجه و علاقه را دارند که اینکار را اتوبوس‌رانی که از واجبات زندگی اهالی تهران شده بصورت آبرومندی در آید در مقابل بنده استدعا دارم دستور فرمایند مجدداً رسیدگی کنند و با نظر گرفتن تمام معیار و استهلاک‌ها یک منفعت عادلانه هم برای شرکت واحد مقرر دارند و آنوقت ملاحظه فرمایند بهای بلیط چقدر میشود. بنده خیال نمی‌کنم دو برابر شود. یک مسئله پیش می‌آید که ممکن است بفرمائید نرخ خوردن بیکریال و دو چاره دارد و در همه جا معمول است. اصولاً شما بیائید نرخ را همان بیکریال قرار دهید منتها برای مسافت‌های دورتر بطرفی که

که در سایر ممالک مرسوم است مردم بلیط مجدی بخرند. اینکار یک اثر روحی افلا دارد که شما نرخ را بالا نبرده‌اید. بنده برای شما مثال می‌زنم یکی از دوستان فرستاده بود خیابان اسلامبول مرغ بخرنم غ هفت تومان را گفته بود. تومان گفته بود چرا که نرخ اتوبوس رفته است بالا شامید اینده

کلیه عده‌ای هستند که سوء استفاده می‌کنند و ما وسیله سوء استفاده نباید بدست آنها بدهیم در اره وزارت فرهنگ شکی نیست که اساس کلیه اصلاحات مملکت و آینده کشور بدست وزارت فرهنگ و مربیان و آموزگاران و استادان است. امسال دولت در بودجه کمک‌جالبی هم بوزارت فرهنگ تأمین‌زانی که مقدور بوده کرده است. متأسفانه بخوبی جناب آقای وزیر فرهنگ همه آقایان محترم می‌نمایند برنامه تدریس ما بر اساس یک برنامه تئوری است که چهل سال قبل از بعضی ممالک اقتباس کرده ایم. جوانان مملکت پس از یک عمر تحصیل موقمی که از مدرسه متوسطه فارغ‌التحصیل میشوند اگر در انتخابات دانشکده توفیقی پیدا نکنند و قطعاً عده‌ای بمناسبت محدود بودن کلاس‌های دانشکده‌ها بلامتکلیف میمانند. ویلان و سرگردان نمی‌دانند چه بکنند همه چشمشان بیست‌های دولتی است که دیگر عملی نیست خلاصه این جوانان بیکسار که معلومات آنها طوری است که در هیچ رشته‌ای جز بیست‌میز نشستن نمی‌توانند وارد شوند گرفتار هزاران مصیبت می‌شوند. خود آقایان محترم می‌دانند بیکاری، نداشتن وسیله امرار معاش چه مفاسدی بیار می‌آورد. وزارت فرهنگ قانوناً مکلف شده که در ایجاد مدارس حرقه ای بجای مدارس نظری اقدام کند و از بودجه سازمان برنامه هم بقدر کافی کمک میشود بنابر این بایستی جوانان را برای کارهای عملی تربیت کرد که بیکار و سرگردان نمانند.

الساعه شما اگر دقت کامل فرمائید ما دچار فقر بی‌آدمی هستیم. ما اشخاص متخصص که تحصیلات آنها حدود ۳ متوسطه باشد ولی در رشته‌هایی از قبیل -سیم کشی - نجاری - آهن‌گری - تخصصی موتو - بنائی - و امثال آن که برای کلیه کارهای عمرانی کشور واجب و لازم است نداریم. و بنده نمی‌دانم این برنامه‌های سنگین را با چه ترتیب و با کدام عوامل انسانی اجرا خواهیم کرد. ولی در مقابل عده‌ای بیکار و تحصیل کرده و گرفتار داریم. آقای وزیر فرهنگ ببرد و گرفتاری جوانان از این جهت باید کاملاً وارد باشند و هر فکری میکنید باید اجلا اقدام نمائید و الا زبان این بیکاری در طبقه جوانان مملکت فوق‌العاده خطرناک است. درباره وزارت کشاورزی و کشاورزی مملکت همه آقایان استحضار دارند که عده کشاورزی مملکت با عوامل انسانی و آدم انجام میشود و کشاورزان این مملکت عده نفوس کشور را تشکیل میدهند بنده امیدوارم با کمک فوق‌العاده‌ای که در بودجه عمرانی برنامه برای قسمت کشاورزی و آبیاری پیش‌بینی شده، رفته رفته موفق شوید اصول مکار با زبوسون رادر کشاورزی مملکت رواج دهید. شاد می‌ریز و در اثر شروع کارهای عمرانی و ساختمانی از جهت عامل انسانی

بزرگت خواهید افتاد کشاورزان بکارهای عمرانی که متأسفانه در وضع فعلی محتاج به عامل انسانی و کارگراست و هنوز بصورت مکانیزه آنطور که باید در نیامده هجوم خواهند آورد عده از آنها پس از اینکه دستزد نسبتاً بیشتری گرفتند شاید به قصبه خود مراجعت نکنند بنابر این کسر و کمبود عامل انسانی در کشاورزی و کارهای عمرانی را بناچار باید با ما شین جبران کرد در این صورت هم بر محصول کار افزوده ایم و هم عوامل انسانی که عبارت از کارگر و کشاورز خواهند بود موفق خواهند شد با درآمد بیشتر زندگی راحت‌تری برای خود ترتیب دهند.

درباره وزارت کار بایستی عرض کنم که این وزارتخانه باید توسعه بیشتری پیدا کند و تمام معنی مثل سایر وزارتخانه‌های کارممالک ترقی مجهز گردد. شاهر قدر بر حجم کارهای عمرانی و تولیدی در مملکت اضافه کنید بناچار باید بوزارت کار توسعه بیشتری بدهید. تا این وزارت بتواند در کلیه مراکز کار نظارت کند و اختلافات اجتماعی بین کارفرما و کارگر را حل و تصفیه نماید. متأسفانه در حال حاضر وزارت کار با قانون کاری عمل میکند که دوره آزمایش آن یکسال و سالهاست که طی شده بنده با وجود آنکه چندماه قبل تذکر داده که باید قانون جدید کار را مجلس تقدیم کنید هنوز جنبشی در وزارت کار ندیده یکی از ارگانه‌های وزارت کار که عبارت از شورای عالی کار باشد هنوز تشکیل نشده و نمی‌دانم چه موقع تشکیل خواهد شد. بینه‌های اجتماعی که حافظ سلامت کارگران است بایستی توسعه پیدا کند. الساعه دامنه‌هایی بینه‌های اجتماعی محدود بشهرهاست و حال آنکه شما در تمام مراکز دور افتاده کار باید دوا و دکترا داشته باشید. هنوز اختلافات قانونی خود را نتوانسته‌اید با وزارت راه حل کنید و بالنتیجه کارگران در کارگاههای تأمین ندارند (صحیح است)

وزارت راه - شما آقایان بخوبی میدانید که ارتباطات و مخابرات امر و زود در دنیا در درجه اول اهمیت است خوشبختانه امسال نه تنها از بودجه سازمانی وزارت راه کاسته نشده بلکه حدود ۳۰۰ میلیارد در بودجه سازمان برنامه اعتبار برای راه‌های سوسه و اسفالت و ساختمان راه آهن پیش‌بینی گردید. آقایان بخاطر دارند که در زمان اعلیحضرت فقید کمال توجه باین وزارتخانه میشد بودجه وزارت راه ناقل از شهر بود در درجه اول اهمیت بود متأسفانه بعد از شهریور ۲۰ این وزارتخانه هم دچار فقرین و فقر شد. نه تنها توجهی در چند سال اول بدان نشد بلکه در اثر عدم توجه مسئولین امر کلیه مهندسین و طبقه تحصیل کرده این وزارتخانه رفته رفته کناره‌گیری کردند با بوزارت

خانه‌های دیگر خودشان را منتقل نمودند. خوشبختانه در این اواخر همه‌ای از مهندسیان جوان که در کشور و یا خارج در رشته راهسازی تحصیل کرده بودند، استخدام وزارت راه درآمدند و الساعه يك كادر جوان و نسبتاً مجهزی موجود است که اگر تشویق شوند مصدر خدمات بزرگی برای مملکت خواهند شد. عرض کردم بشرط اینکه تشویق شوند چون آقایان استحضار دارند که حقوق این مهندسیان فوق‌العاده ناچیز است در حالیکه متصدی کارهای بزرگ هستند. بنده نمی‌دانم به چه جهت و همتی بود که این پیشنهاد و تبصره دولت که کمکی به طبقه تحصیل کرده و مهندس و لیسانسه میگرد مورد توجه آقایان آنطور که باید واقع نشد و بکمیسیون استخدام ارجاع گردید و حال آنکه در سابق همین حق ایسانس جزئی یکپوزار ریال رادریکی از بودجه‌های سالیانه کشور تصویب نموده بودند.

در حال حاضر برای بکار انداختن کارهای عمرانی بناچار احتیاج به طبقه تحصیل کرده و لیسانسه و مهندس دارید و دولت و مجلسین اگر عاجلاً فکری برای این طبقه از کارمندان نکنند همین عده قبلی که باقی‌مانده اند بکار های آزاد خواهند رفت و آنوقت بایستی مهندس و متخصص با حقوق گزاف از خارج بیارید.

بنده امیدوارم حال که بر طبق امر اعلیحضرت هماونی دولت ب فکر ترمیم حقوق کارمندان خود افتاده و مجلس شورای ملی هم جهت کمک به لیسانسه‌ها و مهندسیان پیشنهاد داده است همکاران گرام هضو کمیسیون استخدام اقدامی فرمایند که در این شب عبه این سه از مستخدمین دولت تشویق شوند و اگر تشریفات قانونی آن بطول خواهد انجامید دولت پیشنهاد نماید که این کمک ضمن کمکی که بسایر طبقات مستخدمین میشود تا تصویب اشل مهندسیان و لیسانسه‌ها از اول سال ۳۶ پرداخت گردد و مجلس محترم شورای ملی نیز باتوجه به کمک‌هایی که بسایر طبقات تحصیل کرده نمودند پیشنهاد دولت را تصویب فرمایند که چشم آنها الان بشماست راجع به نوسه امور بانکی در ایران و تشویق مردم به تشکیل شرکتهای سهامی نیز عرایض مفصلی داشتم که فعلاً بواسطه طول کلام خودداری میکنم و همینقدر عرض میکنم یکی از علل ترقی ممالک اروپائی و همچنین امریکائی تشویقی بوده است که دولت در باره ایجاد بانکهای خصوصی و شرکت های سهامی ب مردم آنکشور ها نموده دارند که عهده اینکه مردم حاضر نیشوند تشکیل شرکت سهامی بدهند یعنی با پول کم سرمایه بزرگ بگذارند و عمل کنند علم تأمین است که در نتیجه نقص قوانین در

بازه این قبیل شرکتهای موجود است. بنده امیدوارم در این باره هم توجهی فرمایند و قانون مطابق وضع روز اصلاح شود تا مردم رغبت کنند و اطمینان داشته باشند اگر در شرکتهای سهامی در اقلیت واقع شدند حقوق آنها کاملاً محفوظ خواهد ماند.

در خانه هم تقاضا دارم حال که سرمایه بانکه رهنی اضافه میشود جناب آقای وزیر دارائی دستور فرمایند که بانک رهنی در کلیه ولایات که شعبه ندارد اقدام ب ایجاد شعبه کند مخصوصاً بایستی عرض کنم که مردم زنجان مصراً تقاضا دارند شعبه بانکه رهنی در شهر زنجان تأسیس شود.

بنده بر ایشم خانه میدهم و امیدوارم این تذکرات بنده مورد توجه دولت واقع شود برای دولت هم موقعیت کامل آرزو مندم. کشور عزیز ما در بهترین موقعیت طبیعی و جغرافیائی و سیاسی واقع شده ما نسل حاضر اگر از این موقعیت ب نفع کشور استفاده نکنیم در نزد خود و خدای خود تا ابد مسئول خواهیم بود من در هیئت محترم دولت حسن نیت کامل می بینم و مجلسین هم با دل و جان به پشتیبانی از منویات ملوکانه کمک و معاضدت کامل میکنند قدری از خود گذشته‌گی میخواهد که مشکلات چندین ساله را که دامنگیر ما شده بر طرف نماید و انشاء الله شما آقایان وزراء مرد این میدان خواهید بود و تا تمام افتخارات نصیب شما شود و کشور عزیز ما بسوی ترقی و تعالی قدم بردارد (احسنست) رئیس - آقای عبیدی نوری

عمید نوری - بنده قبل از اینکه وارد بحث بشوم خودم عرض میخواهم از همکاران محترم که نظر بادامه بحث در اطراف لایحه بودجه شاید آقایان مقتضی ندانند که بحث بیشتری بشود ولی در مقابل این خجالتی که دارم و عذری که از نمایندگان محترم میخواهم يك خجالتی هم در مقابل وظیفه دارم یعنی آن وظیفه‌ای که اساس مشروطیت و اساس قانون اساسی برای ما معین کرده و ارتباط باین کاری دارد که ما در یک همچو ساعتی نشسته‌ایم و وظیفه مند هستیم با حضور هیئت دولت راجع ب بودجه کل مملکتی بحث کنیم. از هلال مشروطیت و از ثمراتی که از مشروطه گرفته میشود بحث در همین بودجه است یعنی نظارت بر دخل و خرج مملکت اصل بیستم قانون اساسی يك دستوروی داده همان قانون اساسی که بهش قسم خوردیم احترام بگذاریم و اجرا بکنیم نوشته است بودجه هر يك از وزارتخانه‌ها (نه بودجه چهار دیواری گردی و خوردی) بودجه هر يك از وزارتخانه‌ها باید در نیمه آخر هر سال از برای سال دیگر تمام شده ۱۰ روز قبل از هید نوروز حاضر باشد این اصل مسلم قانون اساسی است که دستور بما داده است. آئین نامه خودمان هم ترتیب رسیدگی بودجه را در ماده ۴۹ روشن کرده ماده ۴۹ تبصره‌ای دارد که میگوید: «مقصود از رسیدگی کمیسیون بودجه عبارت از بررسی دقیق در ارقام و موارد هر قلم و مطابقت آن با قوانین موضوعه و در صورت لزوم اصلاح ارقام و تطبیق صورت‌های ریز و مطالعه دلایل بودجه‌های هزینه‌ها و وزارتخانه و پیشنهاد صرفه جویی از راه تقلیل یا حذف اقلامی که غیر ضروری تشخیص داده شود» این دستور قانون اساسی برای دولت این هم ماده ۴۹ آئین نامه برای ما بنده خجالت می کشم بگویم که هم در مقابل قانون اساسی هم در مقابل آئین نامه متأسفانه نه دولت و نه ما این وظیفه مان را انجام ندادیم (صحیح است) ادعای بنده هم مستند باین ادله‌ای است که عرض کردم و اصل قانون اساسی حکایت دارد بودجه هر وزارتخانه ای بایستی در نیمه سال بیاید ب مجلس ولی من الان بودجه هیچ وزارتخانه ای را ندیدم در این گزارش مطالعه فرمائید بنام وزارتخانه در اوسه قلم يك عبارتی نوشته است پس این بودجه نیست این صورت ریز نیست رسیدگی کمیسیون بودجه هم دقت در صحت ارقام و اقلام و تطبیق با صورت ریز نیست بنابراین آن آرزویی که ما داشتیم که در نتیجه تثبیت اوضاع سیاسی مملکت به دوازدهم قیام ۲۸ مرداد و آرامش مملکت و تثبیت دولت ما بتوانیم بتدریج اصول مشروطیت و قوانین را عملی بکنیم متأسفانه کمتر می بینم شاید خود من موقعی که يك دوازدهم هامتنوخ شد تبریک گفتند بدولت که خوشبختانه ما دیگر در مرحله‌ای وارد شده‌ایم که لایحه بودجه کل مملکتی ب مجلس بیاید و یک مرتبه رسیدگی شود و تصویب شود حالا الهه اسمش همین است که لایحه بودجه کل مملکتی است و باین دوازدهم سرور کار نداریم ولی بنده معتقدم اینچنین لوایح کل مملکتی همان کبیبه يك دوازدهم است یعنی بجای يك دوازدهم، دوازده دوازدهم رقص جمع شده است. اگر مطالعه فرمائید تطبیق بدهید آقایان همین گزارش را با یکی از آن يك دوازدهم ها که قبلاً تصویب فرموده‌ایم می بینید که همان است مثل اینکه الگویکی و عبارت یکی است یعنی کیی است فقط آن رقم عوض شده است بجای يك دوازدهم دوازدهم جمع شده است شده است بودجه پس من خیال نمیکنم این بودجه‌ای باشد که ملت ایران میخواهد و معتقد نیستم که بمجلس شورای ملی نسبت باین حق بزرگ خودش یعنی نظارت در دخل و خرج مملکت بیش از این مامشات کند با دولت هائی که موافق قانون اساسی بودجه را در موقع خوش نمیدهند و ما در تنگنای بحث مطالعه میکنند همان تنگنائی که این مباحثات بالینگونه لوابح البته حوصله تنگ می شود وقت میکنند انسان هم مقدر میتواند خجالت نکشند با باصلاح پرورئی

بهرج بدهد در مقابل رفقایش و باحال خستگی باعث صداع خاطر شان بشود ولی بایستی ماسعی بکنیم و از دولت‌های مورداستاد خودمان بخواهیم که يك خرده با ما را بیاند و وضع بودجه نویسی را عوض کنند و بودجه را مطابق قانون اساسی تنظیم کنند بنده نمیدانم آقایان این چه طرز فکری است چون طرز فکر ما ایرانی‌ها یکی از جهات افتراقتش با طرز فکر فرنگی‌ها بیکس همین است که میگویند که ایرانی خیلی کلی است و با عدد و رقم سرور کار ندارد ما چاره‌سی نمیکیم يك خرده عدد و رقمی شوم چرا ما وقتی میخواهیم بودجه بنویسیم از پائین نیاییم بالا از بالا می‌آیم باین شما وقتی بخواهید يك بنائی بسازید يك ساختمانی بسازید از بالا میسازید یا از پائین آقایان هیچوقت نباید بگوئید همین جوری دوست میلیون خرج میکنیم این درست نیست باید بگوئیم نه این حساب پرورماش است حساب مصالحش هست حساب مزدها هست اینها راجع میزنند يك بشیر فری يك عددی در می‌آید باینکه ریز میگویند که کشر این است آیا در بودجه مملکتی بودجه‌ای که شأن و وظیفه مجلس شورای ملی مخصوصاً رسیدگی بآن است آیهامین است که يك رقم کلی ۲۲ میلیارد بنویسیم و در متن بودجه جلسه تشکیل داد حتی جلو کباب هم خورد و نشست که تصویب کند بودجه را ما هم شب و روز داریم مطالعه میکنیم پس آن موقع مثل اینکه میخواهند قانون اساسی را رعایت بکنند و مقید بوده‌اند بر اینکه تا ۱۰ اسفند بودجه مملکت حاضر شده و دولت ابلاغ شده باشد پس از این موقع خواستم استفاده کرده باشم و تذکری داده باشم بدولت خودمان که صلاح مادر اینست که بیش از اینها بقانون اساسی و آئین نامه‌های خودمان که وظیفه اصلی ما را تعیین می کند وفادار باشیم دقیق باشیم و سعی بکنیم در اجرای آن بیشتر رعایت حقوق ملت ایران را کرده باشیم. اما يك اصل فراموش شده دیگری هم هست در قانون اساسی که مربوط ب بودجه است آن اصل ۱۰۲ قانون متمم قانون اساسی است که می‌تواند اساس بودجه ما را روشن کند و آن اینست که يك دیوان محاسبات که چند وقت پیش آقایان برای اعضایش رأی دادند و آن راهم دیوان مستقلی می‌داند که ناظر ب خرج شصت و این شرح دولت بکنند (صحیح است) تطبیق بدهد قانون بودجه و قوانین مالیاتی را با ارقام ریز و حساب بکنند و آن آخر سریش گفته است و صورت کلیه محاسبات مملکتی را باید بانضمام ملاحظات خود تسلیم مجلس شورای ملی نمایند. این برای چیست؟ برای اینست که این مؤسسه مستقل منتخب و معتد خودمان که دولت دخالتی در نصب و عزل اعضای آن ندارد بنشیند این بودجه‌های را که تصویب میکنیم هم منظور بدهم خرج و دخلش که دست

بودجه تصویب شده را داشته باشیم و الاغ بکنیم بدولت و من بسیار متأسفم بخودم تأسف میخورم برای اینکه من شاید انتقاد بیکم کردم که در دوره بیست ساله کمتر رعایت قانون اساسی میشده. امروز برای بحث در این بودجه مجبور شدم بودجه سال ۱۳۲۰ را مطالعه کنم و يك بادی از ۱۰ سال قبل کرده باشم بگویم خوب حالا که ما مدیم و فرصتی ب ما داده شده که راجع ب بودجه مملکت بحث بکنیم چه عیبی دارد که به بنیم ساف های ما چه جور بودجه تنظیم میکردند من بعد وارد بحث در جزئیات میشوم فقط يك چیز را میخواهم عرض کنم بودجه ۱۳۲۰ را که نگاه کردم دیدم تاریخ تصویب آن ۱۰ اسفند ماه ۱۳۱۹ است که بامضای مرحوم حسن اسفندیاری رئیس مجلس وقت رسیده و برای ابلاغ فرستاده شده است انموضوع خیلی در من مؤثر واقع شد وقتیکه اصل بیست قانون اساسی را خواندم دیدم نوشته است ۱۰ روز قبل از عید نوروز بودجه حاضر شود امضای مرحوم محترم السلطنه را در ۱۰ اسفند ۱۳۱۹ خواندم و بعد فکر کردم که امروز ما در ۲۱ اسفند هستیم و تا بودجه بگذرد البته از ۱۰ اسفند گذشته است و تقصیر اینکار از ما نیست با دولت است برای اینکه از روزی که بودجه را داد بر سرعت کمیسیون بودجه جلسه تشکیل داد حتی جلو کباب هم خورد و نشست که تصویب کند بودجه را ما هم شب و روز داریم مطالعه میکنیم پس آن موقع مثل اینکه میخواهند قانون اساسی را رعایت بکنند و مقید بوده‌اند بر اینکه تا ۱۰ اسفند بودجه مملکت حاضر شده و دولت ابلاغ شده باشد پس از این موقع خواستم استفاده کرده باشم و تذکری داده باشم بدولت خودمان که صلاح مادر اینست که بیش از اینها بقانون اساسی و آئین نامه‌های خودمان که وظیفه اصلی ما را تعیین می کند وفادار باشیم دقیق باشیم و سعی بکنیم در اجرای آن بیشتر رعایت حقوق ملت ایران را کرده باشیم. اما يك اصل فراموش شده دیگری هم هست در قانون اساسی که مربوط ب بودجه است آن اصل ۱۰۲ قانون متمم قانون اساسی است که می‌تواند اساس بودجه ما را روشن کند و آن اینست که يك دیوان محاسبات که چند وقت پیش آقایان برای اعضایش رأی دادند و آن راهم دیوان مستقلی می‌داند که ناظر ب خرج شصت و این شرح دولت بکنند (صحیح است) تطبیق بدهد قانون بودجه و قوانین مالیاتی را با ارقام ریز و حساب بکنند و آن آخر سریش گفته است و صورت کلیه محاسبات مملکتی را باید بانضمام ملاحظات خود تسلیم مجلس شورای ملی نمایند. این برای چیست؟ برای اینست که این مؤسسه مستقل منتخب و معتد خودمان که دولت دخالتی در نصب و عزل اعضای آن ندارد بنشیند این بودجه‌های را که تصویب میکنیم هم منظور بدهم خرج و دخلش که دست

آقایان وزرا است آن دیوان تطبیق کند بدهم نظارت کند بدهد از اینکه تطبیق کرد و نظارت کرد و تمام کرد صورت محاسبات را بانظر خودش بفرستد خدمتتان. بنده میترسم از دولت‌های مورد اعتماد خودمان که الان سه سال است که بنده سهم خودم باین دولت‌ها ری داده‌ام آیا هیچ تا بحال این وظیفه را انجام داده‌اند. این دستگاه دیوان محاسبات را بوجود آورده‌اند و یکی از اقلام بودجه مملکتی هم هزینه این دستگاه خواهد بود و تصویب خواهد فرمود نتیجه این چیست اگر اسم است که ما دیوان محاسبات داریم چه منظوری دارید؟ چه خاصیتی دارد اگر رسمی هم دارد که خرجش را تصویب می کنید کورسش و اثر این چیست؟ اثر این عملی است که در بودجه مجلس شورای ملی عمل می کنند اگر خاطر آقایان باشد همین امروز صبح در ضمن اورا قی که ما دادند يك ورقه ای هم هست هفت هشت صفحه و رویش نوشته لایحه تفریح بودجه سال گذشته مجلس این برای چیست؟ برای این است که ما بدانیم که این بودجه‌ای را که ما خودمان تصویب می کنیم چه جور خرج میشود که آن ملاک خواهد بود برای مطالعه ما در بودجه دولت هم باید این را بیاورد و الا این بودجه‌ای که الان آورده نظر من مرمانه است آرزو است امید است وجه امید خوبی من حقیقه از دولت تشکر می‌کنم برای اینکه سطح امیدشان بالا است ۱۲ میلیارد ۲۲۰ میلیون بود در آن طرفش هم ۲۲ میلیارد بود چه انسان مورد بهتر از این که همیشه اقلام بزرگ انسان مورد امیدش باشد چه کوه نظری است چه خاستی است که آدم اقلام کوچککی فکر کنند این امیدی است در دخل و وایدی در خرج اما این امید و آرزوها متکی بر عمل گذشته است. آیا لایحه تفریح بودجه سال ۳۴ سال ۳۳ هیچ ۲۵ و ۲۶ را بیاوردند ۲۳ و ۲۴ را بیاوردند هیچ کدام را نیاوردند تا بدانیم و ببینیم این بودجه‌های در بسته کردی و خوردی و چهار دیواری چه جور روش عمل شده وقتی نیاورده‌اند ما نمیتوانیم باین ترتیب معتقد بشویم که بودجه ای که می‌آید واقماً يك بودجه محقق و ثابتی است بنده البته با اجازه خود آقای وزیر که پیش از ظهر فرمودند که انتقاد از شأن مجلس است از ایشان اجازه می‌خواهم يك قدری باین تذکرات قانونی بنده توجه فرمایند و بدانند که بنده هیچ نظری ندارم بلکه اینها يك بحث هائی است در لایحه بودجه که وظیفه دولت و مجلس است که این اصول فراموش شده را اینگونه بتوانیم از مجموعه قوانین از پشت جعبه آینه‌ها در بیاوریم و يك پادی لاقل از آنها بکنیم حالا که عملی نیست انقلابی از وجودش کرده باشم باینجهت است که بنده تشکر می‌کنم که حوصله فرمائید و گوش بدهید باین عرایض بنده

بر اساس این تذکرات قانونی بود که عرض کردم متأسفانه فرصت وجود يك بودجه‌ای که من دلم میخواهد طبق قانون بفهمم بوجود بیاید هیچ نیامده و همین جهت است که بنده باقلام این بودجه هانه دخلش و نه خرجش بهیچکدامش اعتقاد ندارم که صحت اقلام و ارقام را کمیسیون بودجه تصدیق کرده باشد حالاً من یکی دو دلیل از متن لایحه بودجه و طرز کار خود دولت و کمیسیون میارم شاید آنوقت جناب آقای مقبر من را ببخشند و اوقاتشان از بنده تلخ نشود بودجه ای که دولت آورد در خدمت کمیسیون يك گزارش بود بودجه‌ای هم که کمیسیون تهیه کرد فرستاد خدمتتان يك گزارش، حال این دو گزارش را با هم تطبیق کنید ببینید در ناصله چهار پنج روز که فاصله بین طرح این لایحه بودجه تا فاصله بین تصویب لایحه بودجه وضع بودجه چه شد بنده تطبیق دادم با هم دیدم که عجب ما واقماً چقدر باید خوش بین باشیم و چقدر تند داریم میرویم جلو واقماً اگر باین تندی برویم جلو خیلی خواهد رفت آقای دکتر شاهکار گفتند که ما چطور در ۷۲۰ روز قلمی بر نداشتیم در صورتی که در ظرف چند روز آقایان بر اقلام عایدات بودجه سال آینده شما ۲۱ میلیون اضافه شده دیگر بهتر از این چه میخواهید. در ظرف چند روز جناب آقای صدرزاده ۲۱۰ میلیون بر عایدی بودجه شما اضافه شده برای اینکه وقتی جمع گزارشی که دولت برای بودجه داده مطالعه میکنیم يك رقمی در آمده باندازه ۳۱ میلیارد و ۷۰۰ میلیون وقتی گزارش کمیسیون بودجه را که نگاه میکنید میبینید ۲۱ میلیون اضافه شده اولاً این دروغ نیست تطبیق دو گزارش است و من سؤال اینست که در ظرف سه چهار روز این عایدی از کجا پیدا شده این را بنده فرمائید که ببینم چه جور شده (دکتر بینا - چون مخارج اضافه شده حالا عرض میکنم چون مخارج اضافه شده راجع ب عایدات مملکت بنده عرض میکنم که این ارقام عایدات قطعی و حقیقی نیست اینها تصویری و خیالی است. دلیل من در عمل دولت و کمیسیون بودجه است. دولت لایحه می‌آورد سه روز قبل با رقمی که ۲۱۰ میلیون عایدیش کمتر از کمیسیون بودجه است وقتی از کمیسیون بودجه گزارش بیرون می‌آید ۲۱۰ میلیون اضافه میشود. آقا در ظرف سه روز چه جور این بر آورده شده است حساب اول درست بود یا حساب دوم غلط است. حساب اول غلط است یا حساب دوم صحیح است فراموش شده را اینگونه بتوانیم از مجموعه قوانین از پشت جعبه آینه‌ها در بیاوریم و يك پادی لاقل از آنها بکنیم حالا که عملی نیست انقلابی از وجودش کرده باشم باینجهت است که بنده تشکر می‌کنم که حوصله فرمائید و گوش بدهید باین عرایض بنده

آقایانی که آمار بین المللی را مطالعه میکنند و وارد قدرت تولید واسکناس هستند یک قدری اینها را نگاه کنند حساب کنند ببینند بودجه امریکا در ظرف دو سال ۱۲ میلیارد وصولی، ۱۲ میلیارد درآمد شده است ۲۳ میلیارد وقتی ما اینطور جلو میرویم دیگر چه نگرانی است ولی من معتقدم که اینها آمار و آرزو است باین جهت است که من حق دارم اینطور استدلال کنم که این بودجه یک بودجه ایست که فقط بخواهند بنویسند حالانکه بگویند که چطور ۲۱۰ میلیون پیدا شد در کسب و کار بودجه دوسه تا مجمل خرج تازه پیدا شد نگاه بکنید تطبیق بکنید من تطبیق کردم یک کاردار مسلح گمرک با دشان رفته بود و دیدند که یک کاردار مسلح گمرک هم ۷ یا ۸ میلیون لازم دارند یک کاردار مسلح جنگلبانی هم دیدم و یکی دورقم شهریه ها هم باید بالا برود زیاد بشود (محمدعلی مسمودی - بودجه مجلس سنا و مجلس شورای ملی هم بود) بنابراین لازمه اش اینست که وقتی خرج جدیدی بیش آمد این رقم را میگذارند در دستون هزینه و باید مقابله را هم بالانس بکنند و یک چیزی در دستون درآمد بگذارند طبیعی است حالا که میتوانند در ستون درآمد میگذارند چه می شود ۲۱۰ میلیون در ظرف سه روز بر عایدات مملکت اضافه میشود بعد هم میگوئیم گزارش است و گلبستان بودجه مان متعادل است و حالا ببینیم که این ارقام را چه جوری پیدا کردند از کجا پیدا کردند دوسه تا چاله و چگاهی دارد در لایحه بودجه ما یکی گمرک است و یکی دخانیات و یکیش رسومات یعنی همانجائی که قانون منع مشروب را ما گذرانیدیم و اجرا نمی کنیم اینها را پس و پیش کردند اضافه کردند ۵ میلیون و ۱۰ میلیون بهش اضافه کردند و این ۲۱۰ میلیون درآمد است ، بنده میبوسم از وزارت دارائی که چطور حساب گمرک و حساب رسومات و حساب دخانیات را زیرورو میکنند مگر قبلا درست نبود پس صحیح است که بنده حق دارم بگویم که شما میخواهید یک موازنه ای بکنید بین دخل و خرج ، یک دورتی تهیه میکنید اینجا اضافه میکنید ، آنجا کم می کنید و اسمش را میگذارید بودجه متوازن ، شما آقایان تصور میکنید که در خرج تنها اینطور است من یک مثال میآورم از دخل مملکت میخواهم بگویم که در دخل مملکت هم دقت نمی کنند که چیزی اضافه میشود یا نمی شود ، این جناب آقای فروهر که کمال حسن نیت و علاقه را دارند وجدیت هم دارند ایشان خیلی کار میکنند وجدیت هم دارند و من بسهم خودم نسبت به این اقلام اضافه ای که پیدا شده تقدیر میکنم خیلی کار کردند اما ایشان در آن جزئیات امور بودجه که خودشان بیستند که ببینند و بدانند چکار میکنند یکی از ارقام دخل

مملکت رقمی است بنام صد يك معلمین ، من خیال میکنم این صد يك معلمین را آقایان نمایندگان خوب میدانند چون صد يك معلمین را از ما هم کسر میکنند و ما میدانیم که همچو چیزی وجود دارد و حسابی هم دارد و من راجع به درآمد مملکت در این فصل صد يك معلمین بودجه ۳۴ و بودجه ۳۵ و بودجه ۳۶ را مطالعه کرده ام با هم تطبیق کردم خدا شاهد است ندیدم یکصد دینار در این مدت اضافه شده باشد ، من از شما میپرسم آقایان خود ماها که صدی یک از حقوق ما کم میشود حالا بیشتر میگیریم یا بار سال؟ حالا که حقوقمان اضافه شده باید بیشتر بدهیم یا بار سال؟ مسلم امسال از همه اضافه حقوق هائی که ما در این دوسال تصویب کردیم حقوق را بریدیم بسالا، حقوق دیر و معلوم را بالا بردیم، حقوق قاضی و پزشک را بریدیم بالا همه اینها صدی یک مثل سال ۳۴ میدهند؟ من تعجب میکنم اگر قرار بود همه اینها صدی یک مثل ۳۴ بدهند پس چرا از ما میگیرند از ما هم باید باندازه ۳۴ بگیرند اما صدی یک از من و قاضی و پزشک و از همه آقایانی که در این دوسه سال حقوقشان را اضافه کردند کسر میکنند و بنظر بنده باید چند برابر سال ۳۴ باشد (صحیح است) من از آقایان تقاضا میکنم یک مقایسه ای بفرمایند من اینجا بودجه ۳۴ را هم آوردم و بودجه ۳۵ هم هست رقم بودجه ۳۴ و بودجه ۳۵ و بودجه ۳۶ هر سه را تطبیق کرده ام رقم یکی است صد دینار اضافه نشده است من این را دلیل میگویم بر اینکه دستگاه ما دستگاه بودجه نویسی نه نگاه میکند ببیند که درآمد و دخل مملکت چیست و نه نگاه میکند ببیند هزینه واقعی چیست، دلیلش هم پیدا است برای اینست که مطمئن است که لایحه تقریغ بودجه نیست برای اینکه میدانند آئینه اعمال گذشته شان نماینده روی این میزان حساب شود که ما ببینیم ، وقتی که بودجه نویسی روی یادش بود وقتی که گفتند چه نوشتیم چشم بسته تصویب میشود خوب طبیعت این اشتباهات پیدا میشود منتهی بنده وقتم را تلف کردم این بودجه را گذاشتم بملوی هم تطبیق کردم دیدم در درآمد آن جوری یک رقمه ۲۱۰ میلیون اضافه می شود توی بودجه و هزینه کل و این رقم صدی یک معلمین در ظرف سه سال تغییر نمیکنند این دو مثالی که بنده زدم البته اینها نمونه ایست نمونه و نموداری است از عدم توجه دستگاه بودجه نویسی مادر کار دخل و خرج مملکت و بنده بعنوان تذکر جناب آقای وزیر دارائی عرض میکنم که یک توجه بیشتری بفرمایند دستگاه بودجه نویسی را وادار بکنید که یک قدری بیشتر با ارقام واقعی بپردازند تا تصورات و خیالات، بعد از اینکه از این قسمت فارغ شدیم بنده اینجا خواستم یک مقایسه ای بین بودجه های ۳۴ ، ۳۵ و ۳۶ کرده

باشم در سال ۱۳۳۴ درآمدی که در بودجه پیش بینی شده ۱۲ میلیارد و ۶۶ میلیون بوده بود ۱۴ میلیارد و ۸۳۴ میلیون هزینه ملاحظه بفرمایید در بودجه سال ۳۴ تفاوت بین دخل و خرج مملکت ۲ میلیارد و ۸۴۴ میلیون بود البته این سیستم بودجه ای بوده است که وزیر دارائی سابق در نظر داشته است در سیستم بودجه نویسی جناب آقای فروهر که دوسال است لایحه بودجه را ایشان میدهند به مجلس یکی سال ۳۵ و یکی سال ۳۶ در سال ۳۵ که الان داریم میگذرانیم یعنی تمام شد عمران ۱۵ میلیارد و ۸۸۴ میلیون در آمد و ۱۹ میلیارد و ۸۶۵ میلیون خرج بنابراین فاصله بود ۴ میلیارد در حالی که در ۳۴ دو میلیارد و خورد های بود ۳۵ تفاوت ۴ میلیارد می شود و در ۳۶ یک دفعه این ۱۵ میلیارد درآمد می شود ۲۱ میلیارد و ۹۳۰ میلیون است این منهای ۷۵۰ میلیون است که با بستی پادش بکارمندان داده شود که در یکی از تبصره های پیش بینی شده آنرا که اضافه بفرمائید می شود ۲۲ میلیارد و ۶۰۰ میلیون نزدیک ۲۳ میلیارد هزینه هم همینطور شده می خواهم ببینم که آیا در ۳۴ ۱۲ میلیارد را وصول کردیم اگر لایحه تقریغ بودجه بود این مطلب روشن میشد و چطور این ۱۲ میلیاردی که در ۳۴ بنام عواید مملکتی وصول می شد با بنا بود وصول میشود مملکتی است در سال ۳۶ برسد ۲۳۹ میلیارد یعنی ۹۰ درصد اضافه بشود البته اضافه ممکن است حالا خدمتتان ریزش را عرض می کنم در سال ۳۴ همینطور که فرمودند عواید نفت به حساب بودجه مملکت نبود عقیده دولت سابق بر این بود که عایدی نفت برای عمران مملکت باید باشد و می گفت که من نمی خواهم با بخرج مملکت بگذارم و روی این عقیده داش پافشاری می کرد و همین جهت بدینا با کمال صراحت می گفت که کسر بودجه دارم دیگرانی که میخواستند ماسریا با بستم و باید هم با بستم و بقای ما و استقلال ما تأثیر در حیات آنها دارد و هیچ حق منتهی هم بماندارند (صحیح است) برای اینکه ما زنده هستیم که آنها هم باشند همانطوری که آنها زنده هستند که ما باشیم و دنیای امروز طور است که زنده بودن ملل بهم ارتباط دارند آنها ناچار شدند با مقول بدهند ولی امروز آقای آرنول (من انگلیسی زبانم) که تلفظ صحیح آن را بدنام) گزارش میدهد که بودجه ایران متوازن است و احتیاج بکمک ندارد آقای آرنول یک فرد عادی نیست ، آقای آرنول کسی است که ما امور شده بیاید وضع اقتصادی ایران را به بیند و گزارش بدهد بکمیته خارجی سنا در موضوع تقسیم عایدات در مورد سهم ایران امروز آقای آرنول باین بودجه خیالی اتکاعی کند روی بودجه خیالی ما نمی توانیم آن کمکی را که باید از شان بگیریم بگیریم

و من مخالف این فکر هستم ، من معتقدم چرا ما نباید صریح باشیم در کارمان چرا ما بیائیم عایدی نفتمان را در بودجه میانیان به حساب بودجه کل مملکتی بیآوریم شیبه توازن صوری دوره د کتر مصدق بودجه متوازن درست بکنیم بعد آقای آرنول هم یک همچو استنادی می کند در حالی که بنده جدا مخالف با استناد او و من صحیح میدانم بدلیل این که من معتقدم این بودجه متوازن نیست و این بودجه کسر فاحشی دارد، دلیل من این است ملتی که دوسال پیش ۱۲ میلیارد میداد نمیتواند امسال ۲۳ میلیارد بدهد این صحیح نیست مملکت امریکا هم نمیتواند در ظرف دوسال اینقدر بنیه اش را ببرد بالا که ۱۲ میلیارد را در ظرف دوسال بکشد ۲۳ میلیارد بدلیل من گزارش خودشان است (احمد طباطبائی - تبصره ۱۰ بودجه ۳۵ را بفرمائید) آقایان ، مدارس ۳۴ در بودجه مان از کمک آمریکا ۳ میلیارد و ۷۵۰ میلیون استفاده کردیم ولی از نفت دیناری خرج نکردیم فقط اضافه کردیم بودجه مان وزن گیمان را گذرانده ایم ولی در سال ۳۵ از بیست میلیون دلار آمریکا که خود جناب آقای فروهر فرمودند استفاده کردیم نزدیک ۱۹ میلیارد و نیم ، آنوقت از چیزهای دیگر که استفاده کردیم یکی از عایدی نفت ۲ میلیارد و ۲۵۰ میلیون از عایدی نفت گرفتیم برای بودجه یک میلیارد هم از شرکت ملی نفت گرفتیم پس ۱ میلیارد و ۲۵۰ میلیارد آنجا هم ۱ میلیارد و نیم از کمک بیست میلیون دلار آمریکا گرفتیم ، علاوه بر آنها مالیاتی هم با سیستم جدید عایدات داخلی وجود آوردیم که بنده از این جهت تشکر می کنم از وزارت دارائی برای اینکه وصول بیشتری کرده است نسبت سابق و مالیات اضافی وصول کردیم نسبت سابق ، مالیات جدید و امیبل عایدات وجود آورده از معاملات قند و شکر مالیاتی وصول کرده ، عایدات گمرک بیشتر شد برای این که تا کس ما از نظر دلار رویا از نظر وزن بالا رفته مجموع اینها نتیجه حدا کثر کوشش و فعالیت بوده است که دستگاه داخلی ما کرده است و برای ما ایجاد عایدات کرده است ولی این ایجاد عایدات دوائی نیست که بدر ما برسد ما اگر بخواهیم بودجه نفت خودمان را که تنها ذخیره است که شادمانه ما جا بما می دهد می گوئید تنها ملتی که یک عایدی سرشار نفت دارد که به صرف عمران و آبادی خودش برساند یکی ایران و یکی عراق است ، اگر ما بخواهیم بودجه نفتمان را بیآوریم به حساب بودجه مملکت بکجا می رسیم الان این اضافه ای که برای اشل پزشکان ما این جا تصویب کردیم مگر جز این است که از بودجه نفت ما اضافه حقوق پزشکان خودمان را می دهیم مگر در در همان جا یک تبصره ای اضافه نکردیم که

سایر پزشکائی که در وزارتخانه ها و ادارات دیگر هستند در صورتی از این اشل استفاده می کنند که این رادر بودجه عمرانیشان بگذارند ، یواش یواش در مملکت ما کلمات معانی خودشان را عوض می کنند حالا یواش یواش کلمه عمران می شود خرج می شود کمک بخرج بودجه و باین شکلی که ما میرویم جلو ظاهر این پول نفت می آید جا می گوئید تعادل بعد هم مگر چقدر می شود عایدات یک ملتی را از نظر امور داخلی اینطور فشار آورد و زیادش کرد من یک مقایسه ای بین پیش بینی درآمد های که امسال در بودجه ۳۶ شده با آنچه که پارسال شده کرده ام و خدمتتان می خوانم که مقایسه بفرمائید مالیات بر درآمد بودجه ۳۵ ۱ میلیارد و ۲۰۰ میلیون امسال چقدر بهش اضافه بکنیم خوب است ؟ قاعدتاً یک ده یک که بیشتر نمی شود چون سیستم همان است چون ماسکه نیامده ایم قانون مالیات را عوض کنیم ما که نیامدیم بگوئیم که مالیات بر درآمد قانونش عوض شود و اشلش تغییر کند و دستگاه وصولمان بیشتر وصول کند و قاعده باید بهش اضافه شود من نگاه میکنم در بودجه ۳۶ شده است ۲ میلیارد و ۵۰۰ میلیون من نمی دانم چطور شده اگر این یک میلیارد وصول شده باشد که آن را هم اعتقاد ندارم چون بنده مطالعه کردم باینکه لایحه تقریغ بودجه ما ندانند از بعضی قرائن که در خود گزارش هست با نشان داده میشود که حتی این بر آورد درآمدی که برای سال ۳۵ پیش بینی شده است هنوز وصول نشده ، حتی این رقم دخانیات را بنده از گزارش خود کمیسیون بودجه استفاده میکنم که ۵۰۰ میلیون کسر دارد و آنچه که پیش بینی کرده اند تا بحال وصول نشده چون دوماهی که نوشته اند و دوماهی را که بنده بهش اضافه کردم دیدم آن میزانی که حساب کرده اند که رقم دخانیات درآمدش ۳ میلیارد و ۴۰۰ میلیون است این را وصول نکرده اند خوب بفرشند و گویا همچو برنامه ای هنوز پیش بینی نشده با این ترتیب که قند و شکر گرانتر وارد می شود و ما هم بخواهیم نرخ پارسال بر مردم بفرشیم چطور ۴۵۰ میلیون میشود ۱۰۰۰ میلیون تبر و بارنامه ۹۰۰ میلیون بود ، شده ۱۴۰ میلیون ۵۰ میلیون بهش اضافه شده این است که بنده معتقد هستم آنچه ارقام پیش بینی شده از نظر دخل آرزو و امید است که البته باین دستگاه داریم که باین آرزو و امید موفق شود و بتواند ۹ میلیارد را وصول کند از این ارقام آنچه در خود بودجه وزارتخانه ها را جمع بدهد گسترگی و گذرنامه یاچه و چه یک ارقامی است که چون زیاد تأثیر نداشت در آن قسمت عرضی ندارم و عمده آنهاائی است که روی دوش مردم است بدلیل اینکه

ارقامی که پیش بینی کردیم برای امسال صد درصد وصول کردیم چطور می توانیم بگوئیم که امسال از آن پیش بینی بیشتر وصول میکنیم فقط یک رقم هست که صد صد وصول شده طبق پیش بینی و آن رقم گمرک است گمرک را ۶ میلیارد و خورد های پیش بینی کرده اند با همان گزارشی که اینجا قید شده است تطبیق میکنم در آن نامه ای که آقای مسعودی در گزارششان نوشته اند بنده ۱۲ ماهش را که بدست آوردم دیدم آنچه که در ۳۵ نوشته اند درست است به همین جهت است که برای گمرک خیلی پیش بینی امیدواری بیشتری بدست آوردم و رقمش جهت است که برای گمرک خیلی پیش بینی بفرمائید ۱ میلیارد و ۲۰۰ میلیون بابت مالیات بر درآمد پارسال بوده ۸۰۰ میلیون بابت مالیات نفت و بنزین ۶۰۰ میلیون بابت مالیات های الکلی صنعتی بوده است همینطور درآمد مفرقه مالیاتی ۴۵۰ حق تمبر بارنامه ۱۴۰ میلیون مجموع اینها را که مقایسه میکنم با سال ۳۴ می بینیم ۹ میلیارد از این ارقام بایستی اضافه گرفته شود تا این ۲۳ میلیارد را بر کند بنده معتقد نیستم که ملت ایران دارای آنقدر استعداد باشد که بتواند این ۹ میلیارد را با مقایسه سال ۳۴ بر دازد (دکتر حسن افشار - انشاء الله میبپردازد) انشاء الله ما امیدوار هستیم و آقای دکتر همیشه با ارقام کار دارند و ما این جا بحث بودجه داریم و بایستی اعداد را جمع بنزیم و تطبیق بکنیم ، مثلاً مالیات نفت و بنزین ۱۰۰۰ میلیون یک نلک اضافه میشود همینطور سود معاملات قند و شکر ۴۵۰ میلیون در سال ۳۵ پیش بینی شده و در سال ۳۶ باید ۱۰۰۰ میلیون بپردازیم حالا چطور این پیش بینی وصول میشود با این که آقایان معتقدند که قیمت قند و شکر بالا رفته در دنیا و همینطور هم هست تصور میکنم که نخواهند قند و شکر را هم بقیمت گرانتری بفرشند و گویا همچو برنامه ای هنوز پیش بینی نشده با این ترتیب که قند و شکر گرانتر وارد می شود و ما هم بخواهیم نرخ پارسال بر مردم بفرشیم چطور ۴۵۰ میلیون میشود ۱۰۰۰ میلیون تبر و بارنامه ۹۰۰ میلیون بود ، شده ۱۴۰ میلیون ۵۰ میلیون بهش اضافه شده این است که بنده معتقد هستم آنچه ارقام پیش بینی شده از نظر دخل آرزو و امید است که البته باین دستگاه داریم که باین آرزو و امید موفق شود و بتواند ۹ میلیارد را وصول کند از این ارقام آنچه در خود بودجه وزارتخانه ها را جمع بدهد گسترگی و گذرنامه یاچه و چه یک ارقامی است که چون زیاد تأثیر نداشت در آن قسمت عرضی ندارم و عمده آنهاائی است که روی دوش مردم است بدلیل اینکه

ما وقتی عواید گمرک را حالا میخواهیم برسانیم به ۶ میلیارد و بنام صد میلیون این عوارض از اجناس وارداتی گرفته میشود و اجناس وارداتی را هم صاحبان کالا روی قیمت میکشند و گرانتر ببندد و آقا و دیگری بفروش می رود با نتیجه زندگی گران میشود وقتی بودجه گمرک را میبریم بالا مالیات بر درآمد را میبریم بالا رسومات را میبریم بالا همه اینها در زندگی مردم مؤثر است از آن طرف در مقابل این ارقام وقتی که به ماده واحده نگاه می کنید می بینید اصلاً خود دوات یعنی امضاء کننده این بودجه هم معتقد بعقیقت این در آمد و خرج نیست چرا؟ برای اینکه در این ماده واحده ای که انشاء الله تصویب خواهید فرمود نوشته شده در حدود درآمد وصولی (صاری و صدر زاده - بد هم نیست) آقای صدر زاده خیال می کنم شاید در ادوار سابق هم بوده اند بودجه های سابق را هم ممکن است مطالعه کنید بنده همین ماده واحده ای که خدمتتان خواندم مربوط بودجه سال ۱۳۱۹ همان موقتی که مملکت کار میکرد یک خرده نگاه کنید بگذشته ، آنروز متکی بر رقم بود رقم دخل یعنی ۳ میلیارد بابت بودجه سال ۱۳۲۰ کدر ۱۵ اسفند ۱۳۱۹ تصویب شده ۳ میلیارد و ۶۱۳ میلیون و ۷۶۸ هزار و ۷۱۸ ریال یعنی ۳۶۱ میلیون یعنی یک هفتم درآمدی که فعلاً میخواهیم پیش بینی کنیم رقم خرج ۴ میلیارد و ۲۲۴ میلیون و کسری یک تعادلی هم بوده است باین دخل و خرج شما وقتی بودجه سال ۱۳۱۹ را نگاه بکنید یک ماده اول و یک ماده دوم و یک ماده سوم دارد کجابه ۴ تبصره و یک ماده واحده دارد و من گمان میکنم که سال آینده تبصره هایش برسد به ۶۰ و ۷۰ تبصره برای این که از وقتی که مافرا شد بودجه مان را بصورت ماده واحده بنویسیم و تبصره بهش اضافه بکنیم که در حقیقت این تبصره ها آن خانه تکانی است که دارد دولت میکند یک چیز هائی است که میماند به بنجلها را برای این که مجموع این کارها انجام شود هر کدام بصورت یک تبصره اضافه میشود و فعلاً شده ۴ تبصره در سال قبل ۳۰ تبصره بوده سال قبل هم ۱۰-۱۵ تبصره بود حالا چند تا تبصره در مجلس با اضافه میکنیم ممکن است به ۵۰ تبصره برسد و سال دیگر هم به همین ترتیب برویم جلو بودجه مان زیاد میشود تبصره اش هم زیاد میشود ولی آنروز یک ماده اول داشت که نوشته دو میلیون لیره باید پرداخت شود هیچ در حدود درآمد وصولی هم ندارد پس وقتی یک بودجه ای این شکل باشد خوب یک عایدی برایش معلوم کرده نوشته است وزارت دارائی مجاز است مبلغ دو میلیون لیره فقط لیره برای احتیاجات ارتش و یک میلیون لیره هم برای مخارج ساختمان و تأسیسات راه آهن بپردازد فقط آن جا نوشته شده است برای کسر بودجه وزارت دارائی مجاز است در صورتی که ۷۱

میلیون ریال اضافه هزینه بودجه از درآمد ۱۳۲۰ ممکن نشود تمام با هر مبلغ از آن وصول نکردد بعنوان وام منظور داشتند در بودجه سال ۱۳۲۱ تصفیه کنند این است آقایان بودجه یعنی درآمد قطعی خودش را معلوم کرده خرج قطعی را هم معلوم کرده کسر راهم گفته جزء خرج باشد می دانید نتیجه این بودجه چه بود ؟ خدا بیمار زدم مرحوم جعفر جعفری را پارسال که یک قسمت از این راههای خط کنار ما گرفته بود من خیلی امیدوار بودم که انشاء الله حالا که وزرات راه میل دارد راه کنار ما ساخته بشود این هم یک مقطعه کار سابقه داریم است و افلا در سهم خودش آن ۲۵ کیلومتری را که گرفته میخواست به ما بدهد من در یک جائی ارادیدم باو گفتم که چون توسعه داری مال میدی داریم که این راه ساخته شود گفت انوسوس که ساخته نخواهد شد آن مردو من می بینم که ساخته نشده است باو گفتم که چرا گفت آن موقع که ما این راه را میخواستیم آن مقطعه کاری را انجام می دادیم کار مملکت از جهت حسابداری از جهت پرداخت آن طور مرتب بود که مثل ساعت کار میکردند و وقتی که کار من ستیواسیون می شد میرفت حسابداری حسابداری خود بخود چک مرا می داد و من هم میتوانم در مقابلش قسمت دیگری را بسازم و ستیواسیون را بدهم ولی امروز برای پرداخت پول و برای تأمین بودجه هزار گرفتاری داریم تا پول وصول کنیم درست گفت و او چندی قبل مرد ، چند وقت پیش جناب آقای دکتر پیرنیا را دیدم دم در بانک ملی گفت که آقا برادر من دارد میبپرد همکاری داشت در راه مازندران گفت پول نرسیده است و عملها ریخته بودند نمیخواستند او را بکشند فرار کرده و آمده در تهران قبلش هم گرفته بپادش برس که راهستان

آنوقت وزیر کشاورزی آقای مهندس طالقانی بود ایشان مراجعه کردم که آقای یکه کبری بکنید ایشان گفتند یک کاری بکنید که وزیر دارائی پول بدهد من می خواهم شما هم فشار بیاورید یکی از مشکلات کار که در نتیجه اینجور بودجه آمالی بودجه خیالی بودجه غیر مطمئن مادر دخل و خرج پیش میاید همین گرفتاریست هر کس زورش بیشتر شد زودتر می تواند پول بدست بیاورد وزارت دارائی گناه ندارد وزارت دارائی قرار می گیرد در مقابل یک بودجه ۲۳ میلیاردی تمام آن کسانی که از این محل خرج پیدا می کنند حق پیدا می کنند ، حق مکتسب است الان شما لایحه لسانیه ها را در یک بصره ای گذاشتید تمامشان امیدوار شدند ، ده نشان هم آب افتاد که این حق لسانس را می گیرند بدهم کنار گذاشتید بدتر از بدتر شد معروفست که سفره نینداخته بوی مشک می دهد ، خوب شما چرا بصره می دهید و چرا اجایش می کنید بعد هم مردم را بجان هم میانه ازید ، دیلمه بجان لسانس ، لسانس به بجان دیلمه ، در کترها می گویند چرا این نمی دهید (مهندس فروهر - مجلس جدا کرد) بنده نظرم راجع به هم تطبیق دخل و خرج واقعی مملکت است من می گویم اگر شما بودجه مملکت را از نظر دخل و خرج روی رقم محقق در نظر بگیرید دیگر اشخاصی که از این اعتبار بهشان پرداخت می شود تکلیفشان روشن است وزارت دارائی هم این بودجه وصولی را حواله می کند که خرج شود کار مثل ماشین راه می افتد اما وقتی اینطور شد وزارت دارائی چه می کند ناچار است پول پیدا کند و خرج کند بعضی اینک از یک جای که در آمد می رود کار مهمتری را بیاورد بکنند بصرف می رساند تشخیص الهم فالاهم با خودش است با خزانه دارش است ، نتیجه این است که ۳۵ هزار ریال قسط جزه بقایای بهداری سال ۳۱ و ۳۰ آمل بوده است که در مجلس ۱۸ ما اینجا تصویب کردیم که مخارج آنرا بدهیم تا دو ماه پیش در ظرف دو سال خزانه داری تهران این پول را حواله آمل نکرد چون نداشت (مهندس هدایت - حالا حواله کرده اند) بله بعد از این که من ده دلمه این حرف را تکرار کردم من می خواهم آقای مهندس هدایت بودجه مملکت خرج و دخلش مسلم باشد من نباید بگویم که چرا انداخته است و بن نداده است من می خواهم بگویم که بودجه مملکت باید طوری جریان داشته باشد که دخلش معین و خرجش مسلم شود بخود حواله بشود نه این که بده و جنابالی دنبال این سکار برویم در وزارتخانه ها بدهم می گویند که دستگاه ضبط صوت می خواهند بگذارند توی اطراف آقایان وزراء که مبادا و کلاه راجع بکار شخصی خودشان صحبت کنند ، یک روز نامه ای

نوشته بود که از بودجه نخست وزیری تصویب شده ۱۲ یا ۱۳ تا دستگاه ضبط صوت بخزند و توی اطراف وزراء بگذارند که اگر و کیل و متنغنی رفت و خواست اعمال نفوذ کند و صحبت کرد صدایش ضبط بشود در یکی از روزنامه ها نوشته بود و من خواندم می خواهم بگویم این گرفتاری و مراجعات بسیاری از آقایان وزراء در مملکت برای همین جور گرفتاری است ما وقتی کار را ول می کنیم و اختیار بودجه کردی و خوردی را میگذاریم دست وزارت دارائی ، دست خزانه و می گویم در حدود درآمد خرج کنید نتیجه اش همین می شود الان بسیاری از این ساختمانهای مدارس نیمه تمام مانده و برای تمام کردن آن همین گرفتاری را داشتند خدا شاهد است جناب آقای مهران یک خارجی آمده بود بندر پهلوی من یکی از رؤسای همین سه کمیانی که آقای ابتهاج با آنها قرارداد بسته است این می گفت که چه شده است که مدارس که در شهر ستانها دارم میسازند نصفه کاره مانده است اینها برای چیست چرا نصفه کاره مانده اینها برای این است که در آمده در حدود تمهید نمود نیست وقتی درآمد در حدود تمهید نبود همینطور کارها معطل می ماند ، مدرسه و بیمارستان معطل می ماند راه نیمه کاره می ماند در حالی که هیچکدامان تقصیر ندارند این آقایان وزراء شپور روز کار می کنند و واقعا هم باید متشکر باشیم زحمت می کنند اما جناب آقای دکتر جهان شاه صالح میدانند وقتی که یادم می آید خدمتشان همکاری داشتند در دولت سیهب زاهدی خودشان آمدند چالوس آن عمارت بیازستان را دیده بودند دلشانم سوخته بود که این عمارت بیمارستان نیمه کاره مانده با یک حرارتی شبانه گزارشی دادند بنخست وزیر وقت یک کسی را هم می گفتند در کار این بیمارستان ۲۰۰ هزار تومان دزدی کرده بود او را هم طبق ماده ۵ دستور دادند توقیف کردند از آنوقت سه سال می شود اگر آقایان تشریف ببرید گردش عید بر امس در چالوس یک عمارت نیمه کاره است که شاید نظیر خرابه های تخت جمشید بشود گفت همانطور ماند است سه چهار سال هم هست که می خواهند پول بدهند درست بکنند نمی رسد چرا نمی رسد خزانه پول ندارد چرا خزانه پول ندارد حق دارد در آمدش تطبیق با خرجش نمی کند چرا نمی خواهیم روی رقم وعده حرف بزنیم خیلی معتدلت می خواهم که سر تا سر در آوردم این است که من معتقد نیستم که این طرز بودجه نویسی صحیح باشد این طرز بودجه نویسی باعث زحمت دولت است و هم باعث زحمت مردم است و بلکه باعث آس مردم می رود که ما و کیل آنها هستیم مراجعه می کنند ایام عید است می خواهم برویم

مجلس ب مردم وعده می دهیم می گویم براه هر از ساخته می شود می بیند سه سال است راه هر از ساخته نشده است ما می خندند و بدستگاه دولت آن اعتمادی که باید داشته باشند ندارند جناب آقای وزیر جنگ اخیراً از مسافرت مرز جنوب تشریف آورده اند من مصاحبه شان را خواندم در روزهم یک مقاله راجع بمصاحبه شان نوشتم خوب می بینید مردم زندگی شان چه جور است و چه جور می شود زندگی آنها را نامین کرد خوب در برابر این مرزی که ما می بینیم یک مرزی هم است یک قدم از خرمشهر می گذارید بیصره ببینید که مردم بصره و ضمشان چه جوری است و چه جور کار می کنند کشتی هایی که آنجا لنکر انداخته اند چه نوع کشتی هایی است وضعیتش چطور است نمیه هایی که مردم عراق بشط العرب وصل کردند و مرتب کاری کنند و زراعت بسیار زیاد می کنند و دو سال پیش ۲۵۰۰ تن جو کشور عراق صادر کرد از کجا آورد برای این است که با آنها درست رفتار کردند و مزاحمان نشدند زندگیشان خیلی راحتست چندی قبل آقای سلطانی تشریف برده بودند خوزستان وقتی مراجعت فرمودند گفتند چه خبر دارید فرمودند ایکاش نمی رفتم خوزستان برای اینکه هر چه دیدم ناراحتی ، آنجا موضوع خالصه بلائی است هر کس می رود آنجا یک کار زراعتی بکنند می گیرند اینجا خالصه است ، بعنوان خالصه بجان مردم می افتند اینها قربان مسائلی است که روح یک ملت را عصبانی و مأیوس می کند ما باید سعی کنیم عوامل تقویت روحی را در اساس کارهای مملکت بوجود بیاوریم بنده که روی این بودجه اکتفا می کنم و این بودجه سال ۹ را که برای سال ۲۰ تصویب شده عرض کردم برای اینست که وقتی این نوع بودجه تصویب شد وزیر هم بقول وظیفه اش عمل می کند وعده هم که می کند انجام می دهد اما وقتی که این طرز بودجه نویسی ما بود بجائی نمی رسد و نخواهد رسید حالا بگذردی وارد بحث خود هزینه و درآمد بشویم (پرفسور اعلم - تا بحال خارج بودید) البته همانطور که عرض کردم بودجه ما بودجه کردی و خوردیست چهار دیواری است پیش بینی است و آرزو است ، بله کردی و خوردی یعنی آدم بدست می آورد و می خورد و من تصور می کنم زندگی جاری همه ایرانیها اینطور باشد ، چون ما ایرانی ها کمتر آن طرز بودجه نویسی خارجی ها را داریم این است که می گویم هر چه بدست آوردیم در خوریم اینجایم همینطور است ما دیدیم در بودجه مان میالنی اضافه کردیم خوب حالا که اضافه کردید جناب آقای فروهر طرز تقسیمش را باید ببینیم در عالم خیال چه جور باید باشد ما از یک طرف یک قانونی داریم که استفاده جدید ممنوع است و حتی این تبصره ای که ضمیمه این لایحه است ازقراری

بآن اندازه ۱۹ میلیارد که باز سال گفته ایم شده است اگر شما ۱۹ میلیارد خرج نشان دادید من شما تبریک می گویم و واقعا هم تبریک باید گفت برای اینکه کسی که ۱۲ میلیارد عایدی را به ۱۹ میلیارد خرج رسانده باشد باید بهش تبریک گفت حالا هم بقول شما اگر صرفه جوئی باشد حالا اگر این سه میلیارد رویم را که بمقیده بنده صوری است و آرزو می دارد اضافه کنی اگر محل خرجش یک کار لازمی باشد بنده قبول دارم اما وقتی که یک تقسیماتی شده است که وقتی صورت ریزش را آدم نگاه می کند مجموع اینها سه میلیارد رویم است که بقول یکی از آقایان اگر خرج کارهای عمرانی نکنند یک چیزی بود ولی این را تقسیم کردید بین وزارتخانه ها و در ضمن این تقسیم ببینیم که بوزارت جنگ یک مقدار کمی دادند در حالی که ما امروز اگر کاری می خواهیم بکنیم این نظر برنامه امنیت و برنامه ای که ما برای موجودیت و بقای خودمان در خاور میانه داریم و تمهیداتی که ما داریم اگر واقعا ما عایدی می داشتیم حالا یا دوستان ما بیایست بیا کمک کنند خرج امنیت بکنیم وقتی اقلام رانگاه می کنیم می بینیم که بودجه سربو بنخست وزیری اضافه شده بود بودجه قسمتهای دیگر اضافه شده اما بودجه وزارت داد گستری که باید تشکیلاتی در دهات و قصبات داده شود و قانونی اخیراً گذرانده اند که دادگاه های سیار در کشور بوجود بیاورند که بروند در قراه و قصبات برای وزارت داد گستری چیزی اضافه نشده بود بودجه کشاورزی این مملکت که ما می گوئیم هشتاد درصد مردم ایران کشاورزند آن قبیه هم باستی از حاصل دسترنج کشاورز زندگی کند ، می خواهم ببینیم که چه فکری برای کشاورز شده یا خواهد شد ، اینست که نه تنها در درآمد ما این جای که در آمدت صوری وجود آمده بلکه در خرج هم چون بایه اش مبتنی بر یک ارقام استواری نیست خرج هم بر پایه تصور و آرزو است وقتی گفتند در حدود درآمد خرج میشود از این حیث اقلام مخارج باعث نگرانی وزارت دارائی نخواهد بود اینست که یک بودجه مسلمی نیست فقط این بودجه یک حاصل بدست آوردن آن اینست که از بودجه اداره کل ثبت احوال یک میلیون کسر کردند حالا من نمی دانم چرا بقدر دقیق شده ایم که سه میلیارد رویم را باید امروز که وصول می کنیم قسمت بکنیم بین همه ولی یک مرتبه از ثبت احوال یک میلیون کسر می کنیم (مهندس اردبیلی - چون اینها از همه ضعیف ترند) برای اینکه شصت نفر جناب آقای مهندس اردبیلی در قراه و قصبات مشغول آمار گیری و کار مردم هستند بنده خودم اطلاعاتی دارم یکی از ما اگر حوزه انتخابیه من در قسمت نور تا مرکزش ده فرسخ فاصله است مردم می گویند ثبت و قایع

و موالید که می خواهیم بکنیم نمیتوانیم در فرسخ برویم نتیجه اش این شده که سه نفر ما در سیمار ماهی صدونینجاه تومان فرستاده اند آنجا ما یک نفر دیدیم که شب عبیدی بودجه شان را زدند حالا متشکر از جناب آقای وزیر کشور که فرمودند یک اشتباهی شده و اشتباهش رفع شده البته جای تشکر است که این تذکرات که داده میشود بتذکرات توجه می کنند (پرفسور اعلم - پس تذکر ببرد میخورد) من هم این هراضی که می کنیم با نگاه توجه آقایان است اینست که بنده بیش از این مزاحم آقایان نیشوم و امیدوار هستم که لااقل در بودجه سال آینده رعایت این نکات قانونی و اصولی را بفرمایند که ما امیدوار باشیم بلطف آقایان برای اینکه حقیقه دستگاه وزارت دارائی زحمت کشیده و در اضافه وصول تردید نیست یاد رفت عرض کنم در ضمن مطالعه ای که در بودجه کردم دیدم دوادارم خیلی خوب کار کرده اند یکی گمرک است که دخلش زیاد تر شده است ولی درستون هزینه من مطالعه کردم مال سال ۳۴ و ۳۵ و ۳۶ دیناری بر بودجه گمرک اضافه نشده است ولی بر دخلش اضافه شده است و این جای خوشوقتی است یکی بودجه تبلیغات است تبلیغات در ۱۳۴ دو میلیون ریال عایدی آگهی داشته و در این بودجه ۳۶ من دیدم به ۹ میلیون و خرده ای رسیده است و یک اداره ای که توانسته است عایدی داخلی خودش را از ۲ میلیون به ۹ میلیون رساند باید بآن تبریک گفت باین جهت است که من نسبت باین دوادارم از نقطه نظر این بودجه تقبیر میکنم و امیدوارم دستگاههای دیگر هم همین کار را بکنند (احسنت)

رئیس - آقای وزیر دارائی

وزیر دارائی - باشکر از اظهارات جناب آقای عمیدی نوری راجع باینکه فرمودند دستگاههای وزارت دارائی اضافه وصولی داشته است چون در بعضی از ارقام مقایسه هائی کردند و این مقایسه ها ممکن است خدای نکرده یک سوء تفاهماتی ایجاد بکند بنده خیلی خیلی خلاصه (احسنت) اما من حق دارم بیش ازو کیل صحبت بکنم این را در نظر داشته باشید خیلی خیلی خلاصه برای اینکه این سوء تفاهمات رفع شود توضیحاتی بعرض آقایان نمایندگان محترم میرسانم جناب آقای عمیدی نوری اینطور جلوه دادند که تمام این اقلام و ارقام واهی بوده است چند نفری قلم بدست گرفته اند و هر چه خواسته اند نوشته اند اگر فکر ایشان اینطور است یقین دارم خودشان هم صد درصد معتقد نیستند ولی خواستم خدمتشان عرض کنم که اینطور نیست روی یک اصول و اساسی بیش بینی شده است امروز صبح بعرض نمایندگان محترم رساندم که بیش بینی هچوقت در هیچ جای دنیایمی تواند

صد درصد مطابق با واقع باشد اقلامی را در اینجا توضیح فرمودند من جمله دخانیات را فرمودند که ما در اینجا ۳۴۰ میلیون ریال بیش بینی کردیم در صورتیکه نتوانسته است بیش بینی امسالش را وصول بکند و استناد بگزارش ده ماهه فرمودند اگر چه هنوز سال تمام نشده است و بنده موقمی میتوانم عرض کنم که دخانیات چقدر و چه مبلغ وصول کرده است که اقلا هفت هشت ده روزهم از این ماه بگذرد تا از شهرستانها احصایه ها برسد اما قرائتی که در دست داریم مطابق آمار می باشد بنده الان در دست دارم بیش بینی وصولی دخانیات در حدود ۲۸۸ میلیون تومان بوده است دخانیات ظرف یازده ماهه که احصایه اش را ما داریم ۲۶۵ میلیون تومان در یازده ماه وصول کرده است یعنی ۲۶۴۸۳۸۰۰ تومان و مطابق گزارشهایی که بنده رسیده است این مال یازده ماه است بطور قطع امسال دخانیات در حدود ۳۰۰ میلیون وصول خواهد کرد حالا ممکن است دو میلیون یا سه میلیون کمتر یا زیاد تر باشد این را نمی توانم عرض کنم ولی در این حدود وصول خواهد کرد ولی یک صدی صدی با یازده بریش بیش بینی دخانیات افزوده ایم این عمل معمول وزارت دارائی است همیشه همیشه همیشه قسمت ها را اینطور اضافه می کرده اند دخانیات را در صد می آورده اند حالا ممکن است پنج شش میلیون تومان کم و زیاد بشود این مسئله ای است که ما نمیتوانیم بیش بینی بکنیم راجع بگمرک فرمودند بیش بینی گمرک امسال مطابق بودجه در حدود چهار صد و هشتاد و کسری میلیون تومان بوده است مطابق آمار می باشد بنده است گمرک در یازده ماهه ۵۰۸ میلیون تومان وصول کرده است خوب روی قرائتی که در دست داریم که در حدود ماهی ۷۷ میلیون ۸۸ میلیون تومان وصول میکند در حدود ۶۳ میلیون تومان وصولی امسال گمرک خواهد بود باز اشاره ای با اضافه نرخ فرمودند تکرار میکنم هر قدر بفرمایید عین حقیقت را جواب عرض می کنم اضافه نرخی که راجع بتبصیر دلار بیش بینی شد یک رقم بسیار ناچیزی را بیش بینی میکند برای اینکه قسمت اعظم درآمد گمرکی ما روی وزن است بر وزن نه افزوده شده و نه خواهد شد ارقام وصولی دیگری بنده در دست دارم که می خواستم با متحضر مجلس محترم برسانم از موسی نداشت ولی چون ارقامی ذکر فرمودند خواستم خدمتشان عرض کنم، این مقدمه را می گویم که بنده بجز برسم عرض کنم شهرستانها با تهران بیک نسبت جلو نمی آیند الان حضورتان عرض میکنم از مجموع منابع عایداتی - البته با استثنای دخانیات و گمرک و اینها در شهر تهران در سال گذشته در ظرف

یازده ماه ۱۶۶ میلیون و کسری تومان وصول شده است در امسال یازده ماهه ۲۲۲ میلیون و پانصد هزار تومان وصول شده است یعنی در یازده ماهه قریب ۵۷ میلیون تومان اضافه وصول شهر تهران بوده است آمار شهرستانها را هم جزئیاتش را ندارم کلیش را دارم آنها هم مبلغ بسیار کمی وصول کرده اند خلاصه عرض کنم ما در ظرف یازده ماهه امسال نسبت بیازده ماهه سال گذشته ۲۶۹ میلیون و ۵۸۱ هزار تومان اضافه وصولی داشته ایم یعنی در حدود ۲۷۰ میلیون تومان اضافه درآمد داشته ایم روی همین مآخذی که خدمتتان عرض کردم بطور قطع تا آخر سال بطوریکه به عرض مجلس محترم رساندم در حدود ۳۰۰ میلیون تومان اضافه وصول امسال ما بوده است به همین دلیل در سال آینده هم بطور قطع وقین هم بقدر خواهیم داشت تردید ندارم یکی از امزآخذهای بیش بینی های ماینست راجع بمالیات مستقیم امروز صبح عرض کردم و تکرار نمیکنم در صورت مجلس نوشته شده است ا بعضی اقلام دیگر من جمله بازنامه امثال زندان امسال احصایه دقیق حق تبصیر نداریم خیلی بیشتر از ۹ میلیون تومان بیشتر وصول کردیم در سال آینده بیشتر هم وصول خواهیم کرد میدانید چرا ؟ برای اینکه ما امسال سیستم برواتی کردیم تبصیر چاپ شده است بکار بردیم و باین ترتیب مبالغ بسیار خطیری بیش از مبالغی که در سنوات قبل وصول میشد وصول کردیم برای اینکه باید روی سفته های تبصیر شده باشد سفتهها و پروات را تبصیر میزنند و الا پروتست قبول نمیشود بطور تحقیق وقتی امسال ۹ میلیون تومان بیش بینی کرده بودیم در سال آتی پنج میلیون تومان هم برای این اضافه در نظر گرفته ایم راجع بقند و شکر صحبت شد امسال ما همان ۴۵ میلیون تومان ۵۰ میلیون تومان را اضافه در آمد از قند و شکر خواهیم داشت در نظر داشته باشید امسال گذشته مجموع مصرف کشور در حدود ۲۴۰ هزار تن بوده است امسال مادر حدود ۳۰۰ هزار تن مصرف کرده ایم و بطور قطع وقین بهمین نسبت سال آتی بالا خواهد رفت چون بطور قطع بر قدرت خرید افراد افزوده خواهد شد بطور یقین ما امیدواریم

که اضافه عایداتی وصول کنیم معتدل است که این ۵۰ میلیون تومان هه اش وصول نشود ولی امیدواری زیادی هست که وصول بشود راجع بگمرک فرمودند که چنانچه بقیه اضافه پیش بینی کرده اید مائسال در اول سال مجموع ترانزا کسبونهای ارزی کشور را در حدود ۲۳۰ میلیون دلار پیش بینی کردیم الان از ۲۶۰ میلیون دلار هم داریم تجاوز می کنیم در سال آتی به روی قرآنی که در دست ماست درآمدهای ارزی ما خیلی پیش از این خواهد بود به طور قطع و یقین وقتیکه درآمدهای ارزی ما زیادتر باشد به طور قطع بر عایدات گمرکی ما افزوده خواهد شد اما فرمودند که چرا فرضاگر بعضی اقلام افزوده شده است حالا عرض میکنم بعد از اینکه بودجه بودجه مجلس شورای ملی تقدیم شد یک عوامل و عناصر جدیدی پیش آمد کرد منجمله برای مثال عرض میکنم جلوگیری از قاچاق در مرزها با اداره گمرک و وزارت دارائی نبود است مطابق تصمیم کمیسیونهای که از چندین ماه پیش شده است با موافقت وزارت محترم جنگ قرار شد که کارهای جلوگیری از قاچاق مثل پنج شش سال قبل بعنوان گارد گمرکی با اداره گمرک و اگنار شود مدیر کل گمرک بعد از اینکه بودجه داده شد وزارت دارائی نوشته است که اگر بر مغالجه من مبلغی بیفزایند بطور تحقیق در برابر این رامن بشما اضافه خواهم داد و از قاچاق جلوگیری خواهم کرد جناب آقای بیات ما کو اینجا اشاره فرمودند از این جهت ما مبلغ مختصری بر آن افزوده ایم و هیچ اشکال و عیبی هم ندارد اما مقایسه هائی فرمودند بین سنوات ۳۴ و ۳۵ و ۳۶ بنده خواستم خدمتشان عرض کنم در سنه ۳۴ در بودجه که در آخر ۳۳ داده شده است اصلا عوایدی از نفت پیش بینی نشده است یعنی یک میلیارد و دویست میلیون تومان و ۲۰۹۰۰۰۰۰۰۰۰۰ تومان را حالا مقایسه فرمودند ما مائسال امیدواریم اقلا ۳۵۰ میلیون تومان از عواید نفت بودجه به هم تانیا عواید ما را نسبت بان سال در نظر داشته باشید همانطور که عرض کردم نسبت به ۳۴ یک قلم سیصد میلیون اضافه داشته ایم این عایدات را روی هم بکشیم اینها را ما اضافه داشته ایم اما راجع به خارج مطالبی فرمودند جناب آقای عمیدی نوری بودجه خرج الزام بخرج نیست بودجه خرج مجوز خرج است فرمودند جلوه بعضی از مخارج گرفته میشود صراحتاً عرض میکنم جلوه بعضی از مخارج گرفته میشود و باید هم گرفته شود هیچ تردیدی نیست اما الان آقایان وزراء اینجا شریف دارند ، کدامیک از این اضافاتی که بودارتخانه هاداده می شود چه صورتی دارد انومیل میگردند یکی از آقایان نمایندگان بطور شوخی فرمودند

بنور چشمها داده میشود نه آقا اینطور نیست راست است که بکسومت از بودجه کارهای عمرانی و تولیدی ما را سازمان برنامه میدهد ولی این اضافاتی که بان وزارتخانهها داده شده است صرفاً برای کارهای عام المنفعه شان بوده است فرضاً ۲۳ میلیون و کسری از یکجوت وزارت راه داده شده است از جهت دیگر عایدات اسفالت پنج درصد امسال نسبت بسال گذشته زیادتر بوده است اینجا فقط برای کارهای راهسازی است بودجه راجع به خارج بر سنی نیست مبالغ بسیار زیادی که رقم هایش هست وزارت فرهنگ دادیم برای اینکه مدارس جدید افتتاح بکنند وزارت فرهنگ احتیاجش خیلی زیادتر از اینهاست ولی خوب مقدمات ما بیش از اینها اجازه نداده است تا در حدود ۱۷ و ۱۸ میلیون تومان اضافه بودجه بدانشگاه تهران دادیم دانشگاه تهران مخارج بر سنی نیست مرکز علم مملکت است آنجا باید تقویت شود وزارت بهداری هم همینطور وزارت کشاورزی هم همینطور متأسفانه مملکت ما فوق العاده کم بود است بنده تصور میکنم بدانشگاه و وزارت فرهنگ و بهداری و کشاورزی مبالغ بسیار خطیر تری با سستی میدادیم ولی متأسفانه نداشتیم که بهیم اما این رعایتها شده است فرمودند آباشا آن یک میلیارد و نصد و کسری میلیون تومان را که در بودجه گذشته پیش بینی شده بود خرج کرده ایم بنده عرض میکنم که خیر صرفه جوئی کردیم روی برنامه ای که جلسه گذشته خودم حضور مبارکتان تقدیم کردم گفتم از سه محل تأمین می کنیم صرفه جوئی از دیاد در آمد کک امریکا بایران الان هم میگویم این سال را با این سه وسیله به پایان رساندیم اما مفهوم و مستنبط بیانات جناب عالی جناب آقای عمیدی نوری این بود که اگر ما بودجه مان را با کسری می نوشتیم امید کما داشتیم این مستنبط و مفهوم فرمایات جناب عالی بود تصور میکنم درست فهمیده باشم خواستم حضور مبارک آقایان عرض کرده باشم که در سال گذشته بودجه بمادادنه با کمال صراحت ما گفتند که دیگر بودجه مملکت ایران هیچگونه کمکی نمی شود پس اگر بایک میلیارد کسرمه می نوشتیم متأسفانه کمکی نمیشد اما بنده رسماً و صراحتاً آمدم و گفتم بعنوان نماینده مجاز دولت امریکر که ما بهیچ عنوان قصد نداریم کمکهای اقتصادیمان را بمملکت ایران کم بکنیم و کمکهای اقتصادی بازم خواهیم کرد (احسن) گفتند شما بودجه خودتان را خودتان اداره کنید ما کمکهای اقتصادی بشما میکنیم منجمله آن ۲۳ میلیون دلار وامی بود که عرض کردم که با فرغ بسیار نازل ما دادند این یک کمکی است که در بودجه مملکت مؤثر

واقع خواهد شد بکنفرانز نمایندگان این قانونی است که در سابق گذشته است و امی که آقایان پیشنهاد می کنند و تصویب میکنند تصدیق میفرمایند برای بانک صادرات و واردات الزام آور نیست مجوز است که بتوانند بدهند یا امروز صبح در اینجا گفته شده که این تبصره چند است که راجع به ۱۲ میلیون دلار کمک آمریکا نوشته شده است این راجع و اضافه بودجه حساب کرده اند بهیچوجه اینطور نیست ۱۲ میلیون دلار کمک بلاعوض برای امور اقتصادی کشور است منتهی مطابق مقرراتی که دارند میگویند باید معادل این راهم مملکت ایران در بودجه اش بگذارد ما این اجازه را گرفته ایم از همین بودجه های مصوب وزارتخانه ها بر میداریم بر جمع کل بودجه کشور هیچ رقمی افزوده نمی شده ۷ میلیون تومانی هم که بعنوان پاداش پیش بینی کرده ایم آنرا هم نوشته ایم از محل صرفه جوئی هایا درآمدهای عمومی بر متن بودجه کشور اضافه نمی شود که تصور میفرمایند این رقم را بر آن اضافه نمی کنیم اینها را بنده خواستم برای استحضار آقایان نمایندگان محترم عرض کرده باشم امیدواری دارم که این را که شما فرمودید بنده نمی توانم بگویم که دستگاه بودجه وزارت دارائی خیلی خوب کاری کند خیلی از ارقام را ما نتخواستیم اضافه از مبلغ حقیقی پیش بینی بکنیم منجمله یکی صدی یکی است که راجع به بعد از فرمودید اینها اقلام جزء است این بودجه در هر حال خیلی دقیق و از روی مطالعه نوشته شده است نفرمایند مطلقاً وامی بود است این را حقیقت خدمتتان عرض می کنم دایم ندارد که این را بی خودی عرض کنم با نهایت دقت اطراف و جوانب کار منجمله شده آن عبارتی هم که امروز فرمودند که در حدود درآمدهای وصولی بوده است خوب بنده تابع رأی خود جناب عالی بودم سال گذشته هم این ماده بوده است در ۳۳ هم بوده است حتی در قانون بودجه ۱۳۲۸ هم که مجلس شورای ملی تصویب کرده است این بودجه ۲۹ هم کمیسیون تصویب کرده است بود است و این باید باشد برای یک مملکت بالاخص برای مملکتی که هر آن ممکن بوده است در گذشته در آمد هایش بجهتی از جهات نکت پیدا بکند این یک ترمزی است ولی ما از این ترمز استفاده نمی کنیم مگر در واقع لزوم بودجه هادر اختیار وزارتخانه هاست و آقایان وزراء حق دارند نسبت به بودجه هایشان هر تصمیمی می خواهند اتخاذ کنند اما فرمودید بودجه های جزعی آید به مجلس جناب آقای عمیدی نوری تمام بودجه های جز وزارتخانه ها عیناً بتصویب کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی میرسد یعنی مجلس بکمیسیون بودجه دلگاسیون داده است در آنجا تماش حلاجی میشود رسیدگی میشود و بودجه قلم

ب قلم تصویب می شود منتهی فرمودند چرا مجلس علنی داده نشده است؟ خوب تصدیق می کنم که این يك سابقه ای بوده است که سالهای متعددی در این مملکت حکومت میکرد است و حالا هم تصویب میکنم این سنی که بود است با اجازه ای که آقایان همکاران محترم نمایندگان محترم بکمیسیون می دهند این منظور هم انجام می شود پس خواستم عرض کنم آنطور هم که فرمودند واهی و سرسری نیست روی دقت بوده است و راجع به دستگاه مضبوط خبر آن روزنامه که نمی دانم کدام بوده است صد در صد واهی بوده است و هیچ عملی اصلاً اتفاق نیفتاده است . رئیس - آقای پر فسرور اعلام پیشنهاد کفایت مذاکرات کرده اند قرائت می شود (بشرح زیر قرائت شد) ریاست معظم مجلس شورای ملی پیشنهاد می کنم مذاکرات در ماده واحده کافی باشد پر فسرور جمید اعلام رئیس - بفرمایند توضیح بدهید پر فسرور اعلام - عرض کنم که مخالف و موافق فرمایشات بسیار بلیغ و مستدل فرمودند جناب آقای وزیر دارائی هم حواب بسیار متین و مفصلی فرمودند (خنده نمایندگان) رئیس - الفاضل صبیح استعمال کنید پر فسرور اعلام - عرض کنم که شان مجلس هم همین است و این انتقادات بقیه بنده چراغ هائی است که در راه پر مشقت دولت گذاشته میشود و بایستی دولت بان انتقادات توجه داشته باشد (صحیح است) و این گوشزد هار انصاف العین قرار بدهد آنچه گفتمی است گفته شد ولی من میخواستم عرض کنم که گفته وقتی از روی انصاف باشد حتماً مؤثر است اما اگر قدری از جاده انصاف خارج بشوند آن اثری که باید و شاید نباشد کند مقایسه این زمان را با زمان اعلیحضرت فقید کردن درست نیست رئیس - آقا در مورد پیشنهاد کفایت مذاکرات صحبت کنید پر فسرور اعلام - بله قربان میخواهم نتیجه بگیرم برای اینکه آن زمان باین زمان خیلی فرق دارد تازه سه سال است که بودجه مان را این موقع تقدیم مجلس می کنند مجلس هم اش یکدوازدهم میگذراند خوب صبر کنید یک خرده موافقت بفرمایند و چنانکه ملاحظه میفرمایند سال سال دارد متعادل تر و بهتر میشود و نکته ای هم که می خواهم عرض کنم اینست که در زمان اعلیحضرت فقید حتماً مطالعه میشده است و چون مطالعه میشده است خوب از کار رد می آورده اند که بی مطالعه کار کنند مطالعه لازم است و مذاقه لازم است همین عمل مجلس مطالعه است ما داریم مطالعه میکنیم راجع باین بودجه من استدعا می کنم که گفتنی هار گرفته اند دیگر تکرار مکرران

خواهد بود اجازه بفرمایند با کفایت مذاکرات موافقت بفرمایند و رأی موافق بکفایت مذاکرات بدهید رئیس - مخالفی نیست؟ (اطهاری نشد) رأی گرفته میشود بکفایت مذاکرات آقایانی که موافقت قیام کنند (اکثر برخاستند) تصویب شد، آقای وزیر کشور وزیر کشور - عرض بنده خیلی بی موقع است ولی از لحاظ کار من بی موقع است حقوق و مزایای کارکنان ثبت احوال بر حسب قانون اصلاح هزینه تمبر اوراق سجلی که در ۲۱ و ۲۲ و ۲۳ تصویب شده پرداخت میشده امسال استثنائاً از بودجه ۳۶ حذف گردیده است این تبصره ای که هیچگونه تغییری در تعادل بودجه نمی دهد پیشنهاد و تقدیم مقام ریاست می شود (احسن) رئیس - بگذارید به بنیم چیست؟ تبصره ای است؟ بخوانید وزیر کشور - بر ارقام درآمد آمار و ثبت احوال ردیف ۳۰ قسمت در آمد و اعتبار اداره کل ثبت احوال ردیف ۱۳ قسمت هزینه مبلغ ۱۴۸۰۰۰۰۰ ریال افزوده خواهد شد این اضافه در آمد از محل فروش تمبر اوراق سجل موضوع قانون اصلاح تمبر اوراق سجل مصوب ۱۳ و ۲۲ و ۲۳ تأمین خواهد شد و بمصارف معینه در همان قانون خواهد رسید این را تقدیم می کنم رئیس - لطف کنید در همان قسمت مغارج اداره آمار گذاشته میشود آقای وزیر دارائی موافقت؟ بنده تهیه شده است صد درصد موافقت رئیس - بسیار خوب آقای وزیر کشور بفرمایند وزیر کشور - در قانون شهرداری ما ساختمان هتل پیش بینی نشده است که شهرداری بتواند هتل بسازد اخیراً بعض آقایان رسیده است که يك هتلی در تهران ساخته می شود که مورد نظر همه آقایان است با مشارکت شهرداری و شرکتهای داخلی و خارجی ساخته خواهد شد برای اینکه مجوز شرکت شهرداری در این ساختمان هتل تحصیل شده باشد تبصره ای پیشنهاد می کنم چون در قانون شهرداری هانیست و تقدیم مقام ریاست میکنم رئیس - چون علاوه میشود بخوانید وزیر کشور - شهرداری تهران مجاز است برای ساختمان همان خانه با مؤسسات ذی صلاحیت داخلی و خارجی مشارکت نماید و هم چنین مجاز است بجای سرمایه از اراضی ملکی خود که مناسب جهت ساختمان معان خانه باشد بانظر سه نفر کار شناس بصیر که از طرف بانک ساختمانی بانک رهنی ایران و شهرداری تهران تعیین معرفی خواهند شد تقویم و بعنوان سهم شهرداری در شرکت منظور نمایم (پر فسرور اعلام این سه

نفر بصیر چطور انتخاب میشود؟) رئیس - پیشنهادات قرائت میشود اول پیشنهاد آقای صدر زاده است (بشرح زیر قرائت شد) پیشنهاد می نمایند تبصره ۶ اضافه شود مشروط بر اینکه در هر دو قسمت وضعیت مالی مدیونین بتشخیص دولت اقتضای چنین تخفیفی را بنمایند - صدر زاده رئیس - آقای صدر زاده بفرمایند فقط نفری پنج دقیقه از روی ساعتی که آنجا هست باید توضیح بدهند صدر زاده - عرض کنم در تبصره ۶ می نویسند وزارت دارائی اجازه داده می شود در مورد مطالبات غیر مالیاتی دولت چنانچه مدیونین حاضر شوند اصل بدهی خود را از تاریخ تصویب این قانون تا یک سال کلا بپردازند از مطالبه زبان دیر کرد صرف نظر نمایند این اجازه شامل مطالبات غیر مالیاتی هم که اصل آن تا قبل از تصویب این قانون وصول شده باشد خواهد بود بنده تصور میکنم که این تبصره بطور کلی صحیح نباشد چون ممکن است اشخاصی از املاک خالصه خریدار باشند و بنا بوده است که با قسط بدهند از آن املاک استفاده کرده اند و استطاعت هم دارند چرا طلب دولت را از آنها وصول نمی کنید بعد صحبت می شود که اشخاصی که مدیون هستند همیشه مسامحه می کنند در پرداخت حقوق دولت اما اگر این اشخاص استطاعت نداشته باشند بتشخیص دولت یعنی دولت بداند این بدهکار استطاعت مالی ندارد که چنین بدهی را بپردازد آنوقت این ارفاق در باره او بشود مناسب دارد و الا اشخاصی که متمکن هستند و بدولت بدهکارند اینها را بطور مطلق معاف کردن گمان میکنم که هیچ مناسبتی ندارد (یک نفر از نمایندگان عبارت را بخوانید) در دنباله این تبصره اضافه می شود مشروط بر اینکه در طرز پرداخت یعنی چه آنهایی که بدهی شان را پرداخته اند و چه آنهایی که خواهند پرداخت وضعیت مالی مدیونین بتشخیص دولت اقتضای چنین تخفیفی را بنمایند وزیر دارائی - بنده موافقم و قبول می کنم و متشکر هم هستم رئیس - آقایان اگر امشب یک ساعت دیگر بنشینیم کار تمام می شود والا باید فردا ساعت هشت بیایم - این پیشنهاد را آقای وزیر دارائی هم موافقت کرده اند مجدداً قرائت می شود رئیس - آقایان اگر امشب یک ساعت دیگر بنشینیم کار تمام می شود والا باید فردا ساعت هشت بیایم - این پیشنهاد را آقای وزیر دارائی هم موافقت کرده اند مجدداً قرائت می شود (بشرح زیر قرائت شد) رأی گرفته می شود باین پیشنهاد آقایانی که موافقت قیام کنند (اکثر برخاستند) تصویب شد - پیشنهاد دیگری قرائت می شود

مقام محترم ریاست مجلس شورای ملی پیشنهاد میکنم بذیل تبصره ۱۲ جمله زیر افزوده شود : ضمناً از اول فروردین ۳۶ دولت حق ندارد وجهی بعنوان زبان عمل کرد غله و نان برای تهران بپردازد سلطان مراد بختیار رئیس - آقای سلطان مراد بختیار سلطان مراد بختیار - بنده قربان پیشنهاد کرده ام که دولت از اول سال ۳۶ بودجه ای برای ضرر نان تهران بپردازد (صحیح است) چه منطقی دارد جناب آقای وزیر دارائی که مردم شهرستانها مالیات بدهند مردم شهرستانها برونند کسری بدهند تمام مالیات هائی که شما می گیرید از مردم ولایات باشد ولی در هر سال برای اینکه يك عده ای که در تهران هوجی هستند راضی باشند این ضرر را بدهند زیرا از این پول يك دسته مخصوص استفاده میکنند (صحیح است) ملاحظه می فرمایند بنده بکوقت يك سؤالی کردم و خود جناب عالی آمدید پشت همین تریبون و قول دادید که در ظرف شش ماه این کار را انجام میدهید و حالا مدتها می گذرد هنوز نشده است عوام فریبی را هم باید کنار گذاشت ما که نمی خواهیم عوام فریبی کنیم آقایان شما که وکیل شهرستان ها هستید چرا اجازه می دهید (دکتر راجی - بنده عرض کنم که باید آزاد بگذارند) آزاد بگذارند البته بهتر است ولی اگر نگذارند چه خاصیتی دارد آن بدبخت سپارهنه ای که مالیات قند و شکر میدهد بدهد که در تهران نان ارزان بغورند این یکی و در تانی اینرا هم بدهند آقایان که نان ارزان هم در تهران بدست همه مردم نیرسد یک عده ای در تهران دکان نانوائی دارند این کدوم را می گیرند و میروند میفرورند بقیه اش را خودشان بر میدارند و استفاده شخصی میکنند و بدبخت و اتحادیه هم دارند بنده استدعا میکنم از آقایان و کلاهی تهران که این جات مصب بخرج ندهند این موضوعی است که مربوط بشام ملت است این خسارتی که میدهند صد میلیون تومان میشود (صحیح است) و از آن یکمده خباز و نانوا و غیره اینها استفاده کنند بنده این پیشنهاد را کردم و تقاضا می کنم به این پیشنهاد رأی بدهید رئیس - آقای وزیر دارائی وزیر دارائی - عرض کنم حضورتان بنده تمام فرمایشات جناب آقای سلطان مراد مردم (سلطان مراد بختیار نه فقط در اینجا) خوب شما بفرمایند با جاها هم اضافه کنند نه اینکه باینجا بپردازند از این جهت بنده با این پیشنهاد جناب عالی مخالفم و استدعا میکنم که جناب عالی این پیشنهادتان را پس

مطالعه میکند که عمل کند ولی قربان تا سر غله تا رأس خرمن ما بایستی صبر کنیم (صحیح است) این يك مسئله است اجازه بفرمایند این پیشنهاد جناب عالی صد درصد برفع خزانه کشور است این است که بنده اینجا اگر آقایان اجازه بفرمایند این پیشنهاد جناب عالی را با تمام صحیح است هائی که گفته شده است در حکم اراده مجلس شورای ملی تلقی میکنم همانطور که هست و قول می دهم بدولت هم میگویم که از اول غله این بساط بيك طریقی از میان برداشته شود و این گرفتارها رفع شود اگر قبول بفرمایند از اول فروردین ماه تمام کار ما تا اوایل تابستان یا اواسط تابستان باشکال بر می خورد سلطان مراد بختیار - پیشنهادم را اصلاح میکنم تا ۶ ماه دیگر حاضر تمدید کنم از اول شهریور ماه رئیس - بهتر است بعد از ۴ ماه یعنی اول مرداد ماه بختیار - هر طور بفرمایند من موافقم که در هر صورت مدتی داشته باشد رئیس - آقای بهبهانی بهبهانی - بنده خیلی متأسف هستم که جناب آقای سلطان مراد بختیار این مطالبی که فرمودند بایک کلماتی فرمودند که بنظر بنده مناسب نبود آن این بود که فرمودند هوجی گری میکنند و میخواهند از خزانه دولت مازاد این پول را بگیرند در صورتی که خود دولت سالهاست که برای پائین آوردن قیمت اجناس و اینکه يك وسائلی تهیه کند که آنیکه قوت لایوت مردم را در دسترس بگذارد که بتوانند لافلان خالی برای خودشان تهیه بکنند گوش میکنم (سلطان مراد بختیار - برای همه که نمیکند) حالا اجازه بفرمایند البته اگر چنانچه این مالیاتی که فرمودید از ولایات می دهند برای اینکه تهران نان ارزان بدست بیاورد اگر این مالیات را نگیرند و نان تهران ارزان نباشد صحیح است ولی همان مالیات را از شما خواهند گرفت و نان تهران هم گرانتر می شود و قیمت اجناس هم دو برابر میشود (همه نمایندگان) توجه فرمودید از این جهت است که جناب عالی بفرمایند کمک کنند که نان ولایات هم ارزان شود و شما هم همان مالیات را بپردازید و قیمت ارزاق و اجناس هم در ولایات شما اضافه شود و هیچ نتیجه ای حاصل نشود با اضافه در تمام دنیا موسم است جناب آقای سلطان مراد بختیار که دولت بچند چیز از بودجه مملکت کم میکند یکی به اتو بوسی یکی بنان یکی بچیزهای ضروری مردم (سلطان مراد بختیار نه فقط در اینجا) خوب شما بفرمایند با جاها هم اضافه کنند نه اینکه باینجا بپردازند از این جهت بنده با این پیشنهاد جناب عالی مخالفم و استدعا میکنم که جناب عالی این پیشنهادتان را پس

بگیرید.
رئیس - پیشنهاد شما اصلاح شد از اول مرداد ماه قرائت میشود.
 (شرح زیر قرائت شد)
 مقام معظم ریاست مجلس شورای ملی پیشنهاد میکند بنده تبصره ۱۲ جمله زیرافزوده شود ضمناً از اول مرداد ۳۶ دولت حق ندارد وجهی بعنوان زیان عملکرد غله و نان برای تهران بپردازد.
رئیس - آقای فرود مخالفید؟ (فرود - بلی بنده مخالفم) آقای شایخی (مشایخی - بنده مخالفم) رأی گرفته میشود باین پیشنهاد آقایانی که موافقت مینمایند (اکثر برخواستند) تصویب شد پیشنهاد دیگری قرائت میشود.
 (شرح زیر قرائت شد)
 تبصره ۱۴ اضافه شود؛ و بانکههای کشاورزی و رهنی مکلفند که مبالغ فوق را بمصرف افزایش اعتبارات بانکهای مربوط بشهرستانها برسانند. صدرزاده
رئیس - آقای صدرزاده
صدرزاده - این مطلبی که بنده در اینجا عرض میکنم نه از نظر انتقاد از شخص است ولی وضعیت بانک کشاورزی ایجاب کرد که این پیشنهاد را بنده تقدیم کنم این ترانامه و حساب سود و زیانی است از بانک کشاورزی مال سال ۳۴ که منتشر کرده اند در مقابل ۶۷ میلیون سرمایه در حدود ده میلیون بهره و کارمزد دریافت کرده اند ملاحظه می فرمائید این پول اساساً برای تقویت بنیه بانک کشاورزی بوده است برای سودجویی بوده است حالا خوب برای تشکیلات اداری احتیاج دارند که اینها را بگیرند اما متأسفانه در حدود هفت هشت میلیون خرج ساختمان کرده اند پولی که باید بدست کشاورز برسد و توسعه کشاورزی بدهد و از آن بتواند مالیات بیشتری بدهد و برای آبادی مملکت خرج بشود هیچ تناسب ندارد که این پولها از شهرستانها جمع آوری بشود و عمارت ساخته شود عمارت بسیار صحیح اما باید دید هوای مناسبی هم بدست آورده اند حالا جناب آقای وزیر دارائی کمکی فرمودند و جدیدی کردند و یک مبلغی اختصاص دادند برای سرمایه بانک کشاورزی بنده به هم خودم از اقدام ایشان بسیار متشکرم ولی می ترسم باز هم صرف ساختمان بشود و بدست کشاورز مخصوصاً کشاورزان شهرستانها نرسد این بود که بنده پیشنهاد کردم این مبلغی که ایشان صرفه جوئی کرده اند و بر درآمد بانک کشاورزی افزوده اند این به کشاورزان کمک بشود و صرف ساختمان نشود این باید در شهرستانها مصرف شود و بر اعتبارات آنها افزوده شود (صحیح است) بنده سابقه دارم در شهرستانها اغلب میروند و تقاضا می دهند حتی برک تقاضای آنها را

دریافت نمی کنند و می گویند چون اعتبار نداریم کاغذی را هم دریافت نمی کنیم در این باب شکایات بسیاری شد با بانک مذاکره کردم با سازمان برنامه مذاکره کردم که لاف اول نامه های مردم را دریافت کنید که اگر یک روزی اعتبار پیدا کردید حق تقدمشان از بین نرود از این هم مضایقه کردند این بود که بنده این پیشنهاد را کردم و این جمله را در اینجا ذکر کردم و اضافه کردم که این اعتبار بمصرف شهرستانها برسد
رئیس - آقای وزیر دارائی موافقت؟ (وزیر دارائی - قربان خیر) خیلی مختصر فرمائید
وزیر دارائی - خیلی مختصر اطاعت می کنم عرض کنم فرمایشات جناب آقای صدرزاده صد درصد صحیح است ولی بنده تصور می کنم که اگر لفظ شهرستانها را در اینجا بگذاریم اگر احياناً کسی درو را این درغار و فشاویه (عدهای - آنجا هم شهرستان است) اجازه فرمائید عرض کنم البته نیابستی بنده تصور می کنم که اگر آقایان موافقت فرمائید تبصره بهین صورت تصویب شود که اینک در پنج شش ماه پیش پیش بینی شده بود بنده دستور کتبی بآنک کشاورزی دادم رونوشتش را هم برای استحضار مجلس محترم تقدیم کردم بعضی اینکه قانون تصویب و ابلاغ شود بآنک کشاورزی نوشته خواهد شد که این ۹۰ میلیون ریال اضافه سرمایه باید صرفاً بامور کشاورزی تولید و انتاج برسد در درجه اول شهرستان ها و حومه تهران برای امور فلاحی اختصاص داده شود برای ساختمان و نظائرش نباید خرج بشود اگر موافقت میفرمائید مسترد فرمائید بنده می نویسم که خارج از مرکز بدهند و چنانچه مالی مسترد فرمائید (صدر - زاده - خیر مسترد نمی کنم) بسته بمیل مبارک است چون لفظ شهرستان مرقوم می فرمائید ممکن است در کرج و ساوجبلاغ و غار و فشاویه و ورامین نتواند بدهند جور امر میفرمائید
رئیس - مخالفی نیست با این پیشنهاد؟
دکتر افشار - من مخالفم
رئیس - فرمائید
دکتر حسن افشار - بنده تصور می کنم تا توضیحی که جناب آقای وزیر دارائی فرمودند اصولاً جناب آقای صدرزاده می توانند با کمال راحتی خیال این پیشنهادشان را مسترد فرمائید (صدرزاده - نه آقای) اجازه (عدهای از نمایندگان - رأی رأی) اجازه فرمائید بنده تصور می کنم این تبصره که در این جلسه بین تهران و شهرستانها ایجاد شده است (عدهای - اینطور نیست) این یک قدری مورد ندارد و علاوه بر تبصره برای بانک کشاورزی و بانک رهنی و بانک ساختمانی است که بانک رهنی و ساختمانی اصولاً در خارج شعبه ای ندارند (چند نفر از نمایندگان - چرا آقا دارند) بنده نظرم

اینست که این منصب بمورد آقایان نفرمایند (سلطان مراد بختیار - شما منصب بخرج میدید) این تکلیف دولت است و منظور هم تأمین است.
رئیس - آقای دکتر دادر فر (بله) رأی گرفته می شود به پیشنهاد آقای صدرزاده آقایان موافقت مینمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد پیشنهاد دیگری قرائت می شود (شرح زیر قرائت شد)
 ریاست معظم مجلس شورای ملی نسبت بتبصره ۱۸ لایحه کل کشور بعنوان تجزیه رأی گرفته شود
 دکتر محمد شاهکار (عدهای - نیستند)
رئیس - تکلیف پیشنهاد تجزیه هم موقع رأی معلوم می شود پیشنهاد دیگری قرائت میشود
 (شرح زیر قرائت شد)
 به تبصره ۱۸ افزوده شود داوطلبانی که بتشخیص فرهنگ استطاعت پرداخت هزینه ثبت نام ندارند از پرداخت مبالغ فوق معاف خواهند بود.
 صدر زاده
رئیس - آقای صدرزاده
صدرزاده - انشاء الله الثالث بخیر خواهد بود این پیشنهاد سوم است انشاء الله تصویب می شود عرض کنم حضور آقایان یک صحبت هایی است در خارج که داوطلبانی که میخواهند امتحان بدهند اصلاً نباید این پول را بدهند بنده تصور میکنم شخصی که استطاعت دارند و میروند امتحان بدهند و یک عده از مأمورین وزارت فرهنگ باید متصدی امتحان آنها بشوند برای آنها بودجه ای نداریم در وزارت فرهنگ کسانی که کلاسها را مرتب طی نکرده اند و استطاعت هم ندارند اشکالی ندارد این مبلغ جزئی را بپردازند که از آن محل بتوانند یک هیئت متجحنه ای تشکیل بدهند که آن عده ای را که در خارج تحصیل میکنند بتوانند امتحان کنند و اگر قبول شدند دیپلم و تصدیق نامه سبک اول دوم را بگیرند نهایت اینست که ممکن است در میان این داوطلبان اشخاصی باشند که استطاعت نداشته باشند البته نباید آنها را محروم کرد از امتحان و دریافت دیپلم بنا بر این بنده پیشنهاد کردم که آن اشخاصی که بتصدیق وزارت فرهنگ استطاعت ندارند از پرداخت این مبلغ معاف باشند
رئیس - آقای مهدی ارباب مخالفید (ارباب - بله) فرمائید
 تشخیص داده شود که کی استطاعت دارد و کی ندارد اشکالی پیش می آید برای اینکه ممکن است یک کسی استطاعت نداشته باشد و نتواند بگوید که من استطاعت ندارم و یک سرشکستی باشد برایش بنده اصلاً با موضوع این پول موافق نیستم و با این اصلاح

هم موافق نیستم ایجاد اختلاف میکنند باید حذف شود
رئیس - آقای وزیر فرهنگ
وزیر فرهنگ (دکتر مهران) این حق الهی است اینجا بیش بینی شده است مربوط است بداوطلبان امتحانات متفرقه برای اینکه سوء تفاهمی نباشد عرض کنم که محصلین مدارس امحاناتشان به همدیگر است و معلمین و طبقه شان را انجام میدهند اما این تبصره برای تحصیل مجوزیک اندامی است که در گذشته از شش سال قبل بمل آمده است برای داوطلبان امتحانات متفرقه یعنی اشخاصی که از خارج مدرسه میخوانند امتحان بدهند یک حق الهی مقرر شده بدهند حالا باید مجوز قانونی تحصیل شود اگر این را بکنی بخوابم صرف نظر بکنیم یک غیب بزرگ دارد و آن اینست که تمام اشخاص داوطلب امتحان خواهند شد (یک نفر از نمایندگان - چه بهتر) و این صحیح نیست ما میخواهیم کسانی داوطلب بشوند که در مقامی باشند که برای آنها شانس موفقیت باشد و الا یک زحمت فوق العاده ای برای وزارت فرهنگ ایجاد خواهد شد و مقتضی و مصلحت نیست اما راجع به پیشنهاد آقای صدرزاده بنده عرض می کنم با معاف کردن محصلین بی بضاعت دانش آموزان و اشخاصی که داوطلب متفرقه هستند بضاعت ندارند موافقم که امتحان بدهند و معاف باشند باین پیشنهاد بنده موافقم
رئیس - تجزیه تبصره ۱۸ رسیده البته مقدم بر این پیشنهاد است تجزیه وقتی رسیده باید رأی گرفت آقای ارباب پیشنهاد تجزیه کرده اند تجزیه ای نیست که وقتی آقایان پیشنهاد تجزیه می خواهند حذف شود پیشنهاد تجزیه میدهند رأی گرفته میشود اگر رأی مثبت دادند حذف نمی شود
 (ماده ۱۴۰ آئین نامه داخلی مجلس شرح زیر قرائت شد)
 ماده ۱۴۰ - در مسائل و موادی که مشتمل بر فقرات مختلف است هر گاه تجزیه آن از طرف يك نماینده خواسته شود باید آن ماده یا مطلب تقسیم و جزء بجزء بدون توضیح و بحث رأی گرفته شود و در پایان مجدداً در باب فقراتی که قبول شده است اخذ رأی بعمل آید.
رئیس - خواستم آقایان توجه فرمائید و مسبق باشند. پیشنهاد دیگری قرائت می شود
 (شرح زیر قرائت شد)
 پیشنهاد می نمایم در تبصره ۲۲ بعد از جمله اداره کل گمرک جمله (و وسایل راه سازی وزارت راه اضافه شود)
 مهندس هدایت
رئیس - آقای مهندس هدایت
مهندس هدایت - بنده پیشنهاد کرده ام که در تبصره ۲۲ بعد از جمله اداره کل گمرک ماشین آلات راه سازی وزارت

از تبصره هایش تبصره ۱۹ است که مقرراتی داشت از جمله منظور مساعدت بکارمندان وزارت دربار و دفتر مخصوص شاهنشاهی که هم تعدادشان محدود است و هم ترتیب کار و تشریفاتشان بطوری است که صبح و عصر و بعضی اوقات تسامح دوازده شب کاری کنند و قرار بود یک مقدار از اراضی صاحبقرانیه را بآنها بدهند که برای خودشان منازل مسکونی بسازند تبصره ای در این ماده پیش بینی شده بود که نقش غرض بود آن این بود که اراضی را از زیابی بکنند و بقیمت ارزایی شده بدهند اینک دیگر قانون نمی خواست که میخواستند بقیمت در وزارت اراضی را بخرند آزاد بودند که هر جادشان میخواست زمین بخرند این بود که بنده این پیشنهاد را دادم که اولاً تبصره ۱۹ بودجه سال ۳۵ بقوت خودش باقی باشد باین اصلاح که در آن قسمت از اراضی صاحبقرانیه که قرار است بر وساء و کارمندان وزارت دربار و دفتر مخصوص شاهنشاهی بدهند بر اساس قیمت زمینهای مشابهی که بانک ساختمانی بکارمندان دولت داده بآنها بفروشد
رئیس - آقای وزیر دارائی
وزیر دارائی - باین پیشنهاد موافق هستم که تبصره ۱۹ قانون بودجه ۳۵ بقوت خودش باقی باشد و باین ترتیب هم اصلاح شود.
رئیس - مخالفی نیست؟ (اظهاری نشد) رأی گرفته می شود باین پیشنهاد آقایانی که موافقت مینمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. برای اینکه آقایان از تجزیه مسبق باشند ماده ۱۴۰ که مربوط به تجزیه است قرائت میشود هر تبصره ای که مایل نباشند بماند و بخواهند حذف شود پیشنهاد تجزیه میدهند رأی گرفته میشود اگر رأی مثبت دادند حذف نمی شود
 (ماده ۱۴۰ آئین نامه داخلی مجلس شرح زیر قرائت شد)
 ماده ۱۴۰ - در مسائل و موادی که مشتمل بر فقرات مختلف است هر گاه تجزیه آن از طرف يك نماینده خواسته شود باید آن ماده یا مطلب تقسیم و جزء بجزء بدون توضیح و بحث رأی گرفته شود و در پایان مجدداً در باب فقراتی که قبول شده است اخذ رأی بعمل آید.
رئیس - خواستم آقایان توجه فرمائید و مسبق باشند. پیشنهاد دیگری قرائت می شود
 (شرح زیر قرائت شد)
 پیشنهاد می نمایم در تبصره ۲۲ بعد از جمله اداره کل گمرک جمله (و وسایل راه سازی وزارت راه اضافه شود)
 مهندس هدایت
رئیس - آقای مهندس هدایت
مهندس هدایت - بنده پیشنهاد کرده ام که در تبصره ۲۲ بعد از جمله اداره کل گمرک ماشین آلات راه سازی وزارت

راه علاوه شود که از پرداخت حقوق گمرکی معاف شود آقایان همه گرفتار در در سرب راهی هستند الساعه وزارت راه تعدادی ماشین آلات از طریق قرض از بانک صادرات واردات وارد ایران خواهد کرد برای راه سازی استفاده میکنم آقایان موافقت فرمائید با این پیشنهاد این پول هم در حقیقت از جیب دولت بجیب دولت می رود از مخارج گمرکی معاف باشد که زودتر بیاید برای کار راه سازی بکار زده شود
رئیس - آقای وزیر دارائی
وزیر دارائی - حقیقت را می خواهم عرض کنم خدمتتان بنده اصولاً با اینکه هر چیزی را معاف از پرداخت حقوق گمرکی بکنیم مخالفم اگر بنا شود این معافیتها ادامه پیدا کند معلوم نیست عواید کشور باید از کجا تأمین شود گذشته از اینکه خود آقا فرمودید از این جیب دولت به آن جیب دولت است پس چرا حسابهای گمرکی را خراب می کنید الان هم وزارت راه تقریباً بیش از هر جا اعتبار دارد یعنی از اعتبار قرضه بری شب ما ده میلیون دلار تصویب نامه صادر کردیم که از محل اعتبار ۳۴ میلیون دلاری که باقی مانده است وسائل راه سازی بخرند گمرک آنرا هم از متن بودجه شان میدهند عایدات گمرک هم اضافه میشود بنابراین استعدا میکنم که در این موضوع یا فشاری نفرمائید چون عملاً هیچگونه تأثیری ندارد جز اینکه حساب های ما را خراب بکنند
رئیس - باین پیشنهاد در صورتی میشد رأی گرفت که آقای وزیر دارائی موافق باشند چون ایشان مخالفند پیشنهاد دیگری قرائت می شود
 (شرح زیر قرائت شد)
 پیشنهاد میکنم تبصره ۲۸ بطریق زیر اصلاح شود:
 مالیات مقرر در بند يك تبصره ۱۱ قانون بودجه ۳۵ از اول سال ۳۶ بیاصه ریال و بنده ۲ هزار ریال و بنده ۳ به دو هزار ریال ترقی داده شود
رئیس - آقای بختیار
سلطان مراد بختیار - بنده پیشنهاد میکنم که مالیات های اتومبیل سواری بالا برود و این کار بفتح دولت است و دلیلش هم این است که بنده یک پیشنهادی کرده ام که مالیات اتومبیل های سواری بالا برود و خیال نمی کنم که این پیشنهاد تصویب شود اتومبیلها را به قسمت تقسیم کردیم ۱ و ۲ و ۳ بزرگ و متوسط و کوچک بزرگ دو سست تومان متوسط صد تومان کوچک پنجاه تومان در ماه اتومبیل های شخصی را عرض می کنم بنده میدانم که این پیشنهاد تصویب نمی شود ولی بنده پیشنهاد خودم را میکنم برای اینکه همه مالیات هارا که نمی شود از قندوشکر گرفت و بر مردم تحمیل

کرد کسی که می رود ۶۰ هزار تومان اتومبیل می خرد ماهی دو سست تومان هم مالیات بدهد اشکالی ندارد (صحیح است)
رئیس - آقای دکتر راجی
دکتر راجی - عرض کنم که آقایان قبول دارند که امروز وسیله نقلیه برای حرکت افراد لازم است (صحیح است) بنده صد درصد با ایشان موافقم که اتومبیل های لوکس عالی صد درصد معاف قیستش گمرک بدهد همانطوری که در کشور امریکا برای اتومبیل جا گوارد سه هزار دلار مالیات می گیرند معادل آن در ایران هم مالیات گرفته شود ولی اتومبیل های کوچک که تنها وسیله نقلیه هستند نمیتوانند این مالیات را بدهند (صحیح است) باین مناسبت تمنا دارم پیشنهاد خودتان را مسترد فرمائید
رئیس - آقای وزیر دارائی
وزیر دارائی - عرض کنم بنده یقین دارم جناب آقای سلطان مراد بختیار که این پیشنهاد را دادند نظرشان این بوده است که عواید دولت اضافه شود بنده متأسفم که ممکن است عواید دولت کمتر شود اگر این پیشنهاد تصویب شود ممکن است از تعداد اتومبیل ها کم شود و بالتبع از عواید بنزین ما که یکی از مهمترین عواید مملکت است کاسته شود استعدا میکنم همینطوری که ما پیشنهاد کردیم امسال رأی بدهید اگر وضع مالی طوری شد سال آینده خودمان اضافه خواهیم کرد همانطوری که امسال نسبت بسال قبل اضافه کردیم
سلطان مراد بختیار - پس گرفت
رئیس - پیشنهاد دیگری قرائت می شود
 (شرح زیر قرائت شد)
 پیشنهاد می نمایم در تبصره ۳۷ جمله (و بتوان باداش بکارمندان) شرح زیر اصلاح شود
 بتوان باداش به مهندسین و لیسانسیه ها و کارمندان که الی آخر
رئیس - آقای مهندس هدایت
مهندس هدایت - آقایان ملاحظه فرمودید آقای وزیر دارائی استعدا میکنم توجه فرمائید آقای وزیر دارائی توجه نمی فرمائید به می فرمائید پیشنهاد خرج است چون بنده فقط به شهرستانها يك قسمت خارج از مرکز اضافه کردم در اینجا بنده پیشنهاد کرده ام که لغت کارمندان تبدیل بشود به مهندسین و لیسانسیه ها که حالا رفته است بکنی بیون استخدام استعدا میکنم که آقای وزیر دارائی توضیح فرمائید که شامل اینها میشود یا نه؟
رئیس - آقای وزیر دارائی
وزیر دارائی - راجع به تبصره سی و سه که در خصوص لیسانسیه ها نوشته

شده بود کمیسیون بودجه آن تبصره را تفکیک کرد و در کمیسیون استخدام فعلا مطرح است فردا هم ساعت یازده بنده را احضار فرموده اند و امیدواریم راهی پیدا کنیم و هنوز این تبصره از بین نرفته است اما پیشنهادی که جناب آقای مهندس هدایت فرمودند تحصیل حاصل است برای اینکه وقتی ما بطور کلی گفتیم بکارمندان، لیسانسها و مهندسی هم جزء کارمندانند و شامل همه اینها هم میشود و باید بودجه **مهندس هدایت** - بنده عرضی ندارم و پیشنهاد را پس میگیرم

رئیس - پیشنهاد دیگری قرائت میشود

(شرح زیر قرائت شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی پیشنهاد میکنم تبصره ۳۷ بدین نحو اصلاح شود

بدولت اجازه داده میشود در سال ۱۳۳۶ تا میزان هفتصد و پنجاه میلیون ریال از محل درآمد عمومی کشور یا صرفه جوئی های بودجه بعنوان کومک بکارکنان دولت که در چند سال اخیر حقوق و مزایای آنان ترمیم نشده طبق آیین نامه مصوب هیئت وزیران ماهیانه پرداخت نماید

وزیر دارائی پیشنهادیکه جناب آقای بهبهانی فرمودند با حداعلای حسن نیت است لیکن از نظر تکنیک کار برای وزارت دارائی ممکن است تولید اشکال بکند اولاً فرق بین پاداش و کمک یک فرق عبارتی است مقصود این است که پولی داده بشود گفت (مقصد توئی کعبه و بتخانه بهانه) لاجله بعنوان کومک وجه بعنوان پاداش پولی است که ما میخواهیم بستمندین بدهیم اما اینکه فرمودند ماهیانه داده شود خواستم عرض بکنم چون قانون استخدام جدید در دست اقدام بود و بمجلس سنهام تقدیم شده است طبق قولی که بنده در مجلس شورای ملی دادم و دولت امید قطعی دارد که در ظرف همین سال بتصویب برسد و وقتی که بتصویب رسید این اختلافات همه اش از بین خواهد رفت ما خواستیم بدون اینکه به اشل دست بزنیم گفتیم اینرا بعنوان پاداش بدهیم اما استدلال جناب عالی این است که ممکن است اگر بگوئیم پاداش یک سوه استفاده هائی بشود ما گفتیم طبق آیین نامه دولت بکنواخت و بهمه بدون اینکه استثنائی قائل بشویم در آیین نامه ای گذاشته ایم که طبیع و نشرمی شود و ماهیانه هم یک عیب دارد ما گفته ایم از محل عایدی یا صرفه جوئی ها از این لحاظ که در اول سال نمی توانیم بفهمیم که آیا صرفه جوئی هست یا نیست که این مبلغ و این بودجه و این اعتبار بین مستخدمین ماهیانه توزیع شود استدعا می کنم اجازه بفرمائید باین فرمول فعلی باشد و نظر آقایان این خواهد شد

بهبهانی - با این قولی که جناب آقای وزیر دارائی دادند پیشنهادم رایس می گیرم

رئیس - در همین تبصره یک پیشنهادی رسیده است که وارد نیست (شرح زیر قرائت شد)

مقام ریاست مجلس شورای ملی پیشنهاد می شود تبصره ۳۷ بدین صورت اصلاح شود

تبصره ۳۷ - دولت مکلف است بموجب آیین نامه ای که بتصویب هیئت وزیران می رسد برای هر یک از پستها و مشاغل سازمانی در کلیه وزارتخانه ها حق اشتغال ثابتی بپناسب اهمیت کار و میزان احتیاج تعیین نماید و بکارمندانیکه همدار آن مشاغل هستند علاوه از حقوق رتبه و فوق العاده اشتغال خارج از مرکز و بدی آب و هوا و حق لیسانس و فوق العاده اشتغال نیز بپردازد

وزارت دارائی مکلف است برای حق اشتغال ثابت تا میزان هفتصد و پنجاه میلیون ریال از محل درآمد عمومی کشور یا صرفه جوئی های بودجه ای تأمین اعتبار نماید علاوه اعتبار فوق العاده اضافه کار مقطوع و غیر مقطوع وزارتخانه ها که پرداخت آن از این پس ممنوع خواهد بود به همین مصرف خواهد رسید

محمد فضائی

رئیس - این پیشنهاد وارد نیست (شرح زیر قرائت شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی پیشنهاد میکنم که باسقاط ۶ ساله فروخته می شود پرداخته شود

دکتر محمد شاهکار

بعضی از نمایندگان - آقای دکتر شاهکار تشریف ندارند

رئیس - پیشنهاد دیگری قرائت می شود

(شرح زیر قرائت شد)

ریاست معظم مجلس شورای ملی پیشنهاد می کنم ملاک تشخیص سن شناسنامه ای است که در تاریخ تصویب این قانون در دست دارند حذف شود

احمد طباطبائی

رئیس - این پیشنهاد حذف است در موقع رای تجزیه می شود پیشنهاد دیگری قرائت می شود

(شرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد می کنم که در تبصره ۴۴ قانون بودجه بعد از جمله استخدام ۲۱ کارمندان اضافه شود:

(تجز کارمندان کادر فنی دانشگاه تهران و دانشکده های شهرستانها)

دکتر حسین پیرنیا

رئیس - این پیشنهاد می ماند برای بعد پیشنهاد دیگری قرائت می شود

(شرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد می کنم تبصره ذیل بقانون بودجه ۱۳۳۶ اضافه شود

مادام که در حدود بنادر جنوب جزائر خلیج اداره ثبت املاک دایر نشده بانک کشاورزی می تواند در برابر وثیقه املاک در تصرف بانک با اضافه اخذ ضمانت وام همراهی بپردازد

مهدی ارباب

رئیس - این پیشنهاد وارد نیست پیشنهاد دیگری قرائت می شود

(شرح زیر قرائت شد)

مقام محترم ریاست مجلس شورای ملی

پیشنهاد می کنم تبصره ذیل بماده واحده لایحه بودجه اضافه شود:

پنای سابق وزارت امور خارجه و واری متعلق بان که فعلا در تصرف شیرو خورشید سرخ است و همچنین قسمت جنوبی همارت سوخته مغزوبه و متعلق بدارائی سابق کرمانشاه بلاعرض بملکیت شیرو خورشید سرخ واگذار می شود

فرود

رئیس - این پیشنهاد وارد نیست **وزیر دارائی** - بنده با واگذار کردن این عمارت که الان هم در دست شیرو خورشید سرخ است موافقم این البته سابق وزارت خارجه است ولی الان در دست شیرو خورشید سرخ است

رئیس - این پیشنهاد را خود درک یا وزیر دارائی ممکن است بدهد آنوقت می شود مطرح کرد درای گرفت پیشنهاد دیگری قرائت می شود

(شرح زیر قرائت شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی پیشنهاد می کنم تبصره ذیل بماده واحده بودجه کل کشور اضافه شود

شهر دارها مکلفند قانون مصوب ۲۳ دی ماه ۳۵ موضوع ترمیم حقوق خدمت گذاران جزء را در مورد رفتگران نیز اجراء نمایند

رئیس - وارد نیست پیشنهاد خرج است

بهبهانی - بنده پیشنهاد خرج نکرده ام پیش نهاد کرده ام دولت مکلف است قانونش رایسارد

رئیس - پیشنهادی که خوانده شد پیشنهاد خرج است آن پیشنهاد نیست آن پیشنهاد شما قرائت می شود

(شرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد می کنم تبصره ذیل بماده واحده اضافه شود:

وزارت کشور مکلف است در طرف یکماه آیین نامه ترمیم حقوق رفتگران و کارگران و کارمندان شهرداری ها را بهیژان ۲۵۰۰ ریال حداقل حقوق تنظیم و بموقع اجراء گذارد

رئیس - آقای بهبهانی

بهبهانی - عرض کنم بنظر آقایان موافق باشند باین پیشنهاد

رئیس - این پیشنهاد هم با وضع فعلی قابل قبول نیست باید اصلاحی شود بفرمائید

بهبهانی - رفتگران یک مردمانی هستند که کارشان بسیار سخت است و حقوقشان هم بسیار ناچیز است بنده اینجا پیشنهاد کردم همانطوریکه دولت در نظر دارد که اقلا حقوق هر فردی در این مملکت درست می کند رئیس دائره دفتر فلان وزارت خانه است یک فرش و یک دست مبل و شش تا پرده درست می کنند هشت تا تابلو هم آن جامی گذارند این را آقایان اجازه بفرمائید خود آقای وزیر دارائی هم موافقت بفرمائید که از بودجه سال ۳۶ دیگر از این اشیاء نخرند

رئیس - آقای وزیر دارائی موافقت می کنید؟

(وزیر دارائی - اجازه میفرمائید) بفرمائید

وزیر دارائی - محققاً ادارات نباید از حدود احتیاجاتشان تجاوز کنند اما اینکه جناب آقای بهبهانی مرقوم فرموده اند از قبیل بخاری و بادبزنی و بخاری و بادبزنی که

رئیس - این پیشنهاد را بنده با اصلاح می شود که قابل طرح باشد

وزارت کشور مکلف است در طرف یکماه لایحه ترمیم حقوق رفتگران و کارگران و کارمندان شهرداری ها را تنظیم و بمجلس تقدیم نماید

رئیس - آقای وزیر کشور

وزیر کشور (علم) - عرض کنم مادر نظر داشتیم و داریم که حقوق رفتگران اضافه بشود ولی يك مسئله ای که آقایان باید توجه بفرمائید این است که این تکلیف را لازم نذاریم وقتی شهرداری پیشنهاد کرد و انجمن شهر تصویب کرد قابل پرداخت است بنا بر این اجازه بفرمائید که خود ما این کار بکنیم و طوری در نظر گرفته شود این اضافه متناسب باشد با درآمد شهرداری (صحیح است) نه این که با این پیشنهاد یکدفعه تمام عایدات شهرداری برود به حقوق سبورها بنا بر این اجازه بفرمائید خود ما مطالعه بکنیم تا آنجا که امکان دارد اقدام بکنیم

بهبهانی - بنده هم پیشنهاد را با توضیح آقای وزیر کشور پس گرفت

رئیس - پیشنهاد دیگری قرائت می شود

(شرح زیر قرائت شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی پیشنهاد می کنم تبصره ذیل بماده واحده اضافه شود:

در سال ۱۳۳۶ خریدانائیه لوکس و غیر ضروری و تجملی از قبیل فرش لوستر پرده و مبل و بخاری و بادبزنی و خلاصه اشیائی که جنبه تجمل و ترفند دارد ممنوع است و هیچک از وزارتخانه ها و دستگاهها بدون استثناء حق خرید اینگونه اشیاء را ندارند

بهبهانی - آقای بهبهانی بخاری و بادبزنی را حذف کنید بفرمائید توضیح بدهید

بهبهانی - عرض کنم که آقای رئیس فرمودند که بخاری و بادبزنی را بزنند بنده هم موافق هستم همین اشیاء لوکس و آن چیزهایی که بهیچوجه ضرورت ندارد برای وزارتخانه ها مثل مبل و پرده که در این مجلس هم صحبت بود که يك کسی می آید يك اطافتی درست می کند رئیس دائره دفتر فلان وزارت خانه است یک فرش و یک دست مبل و شش تا پرده درست می کنند هشت تا تابلو هم آن جامی گذارند این را آقایان اجازه بفرمائید خود آقای وزیر دارائی هم موافقت بفرمائید که از بودجه سال ۳۶ دیگر از این اشیاء نخرند

رئیس - آقای وزیر دارائی موافقت می کنید؟

(وزیر دارائی - اجازه میفرمائید) بفرمائید

وزیر دارائی - محققاً ادارات نباید از حدود احتیاجاتشان تجاوز کنند اما اینکه جناب آقای بهبهانی مرقوم فرموده اند از قبیل بخاری و بادبزنی و بخاری و بادبزنی که

لوکس نیست کما اینکه وزارتخانه ها را ما موظف کردیم که حتی المقدور بخاری نفتی بکار ببرند اما اگر يك اطافتی برده خواست نخرند برای آقا یا فرزند خواست نخرند؟ (مهندس اردبیلی - بنده پیشنهاد دیگری کردم که در سال ۳۶ نخرند)

رئیس - بخاری و بادبزنی را حذف کردند

وزیر دارائی - وقتی که بودجه های تفصیلی در کمیسیون بودجه مطرح میشود این قبیل اعتبارات را تصویب نفرمائید وقتی که اعتبارات را تصویب نفرمودید سالیه بانقضاء موضوع میشود (بهبهانی - چه عیبی دارد که اینجا بشود؟) مانعی ندارد دولتی دست و پای دولت بسته می شود فرض بفرمائید که اتفاق می افتد که پرده میخوانند بخزند يك جفت پرده که انی و چیت فردا مورد مایه خواهد گفت که مطلق پرده ممنوع است اجازه بفرمائید در بودجه های تفصیلی رعایت خود ما مطالعه بکنیم تا آنجا که امکان دارد اقدام بکنیم

بهبهانی - بنده هم پیشنهاد را با توضیح آقای وزیر کشور پس گرفت

رئیس - پیشنهاد دیگری قرائت می شود

(شرح زیر قرائت شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی پیشنهاد می کنم تبصره ذیل بماده واحده اضافه شود:

در سال ۱۳۳۶ خریدانائیه لوکس و غیر ضروری و تجملی از قبیل فرش لوستر پرده و مبل و بخاری و بادبزنی و خلاصه اشیائی که جنبه تجمل و ترفند دارد ممنوع است و هیچک از وزارتخانه ها و دستگاهها بدون استثناء حق خرید اینگونه اشیاء را ندارند

بهبهانی - آقای بهبهانی بخاری و بادبزنی را حذف کنید بفرمائید توضیح بدهید

بهبهانی - عرض کنم که آقای رئیس فرمودند که بخاری و بادبزنی را بزنند بنده هم موافق هستم همین اشیاء لوکس و آن چیزهایی که بهیچوجه ضرورت ندارد برای وزارتخانه ها مثل مبل و پرده که در این مجلس هم صحبت بود که يك کسی می آید يك اطافتی درست می کند رئیس دائره دفتر فلان وزارت خانه است یک فرش و یک دست مبل و شش تا پرده درست می کنند هشت تا تابلو هم آن جامی گذارند این را آقایان اجازه بفرمائید خود آقای وزیر دارائی هم موافقت بفرمائید که از بودجه سال ۳۶ دیگر از این اشیاء نخرند

رئیس - آقای وزیر دارائی موافقت می کنید؟

(وزیر دارائی - اجازه میفرمائید) بفرمائید

وزیر دارائی - محققاً ادارات نباید از حدود احتیاجاتشان تجاوز کنند اما اینکه جناب آقای بهبهانی مرقوم فرموده اند از قبیل بخاری و بادبزنی و بخاری و بادبزنی که

نفت کشیدند خرج خوزستان شود از این لحاظ نمایندگان خوزستان از آقایان تقاضا دارند که الاکرام بالا تمام این وجهی که اختصاص داده شده است برای خوزستان در اختیار وزارت کشور گذاشته بشود (ارباب - بندر عباس راهه اضافه بفرمائید) که وزارت کشور بترتیب الاهم فالاهم ما بین شهر دارها تقسیم کند در هر صورت مطابق قانون باید این پول در خوزستان خرج بشود حالا نمایندگان خوزستان پیشنهاد کرده اند که در اختیار وزارت کشور گذاشته بشود برای اینکه ما شهرداری داریم در خوزستان که سالی ۵۰ هزار تومان فقط درآمد دارد اگر جناب آقای وزیر دارائی تشریف آورده بودند و راهرمز رانیده بودند موافقت میکردند چون ندیده اند باین پیشنهاد مخالفت می کنند و ما ناچاریم جناب آقای وزیر دارائی بیست درصد را مطابق قانون برای عمران خوزستان اختصاص بدهیم اگر موافقت بفرمائید قطعاً نمایندگان مجلس نیز موافقت خواهند فرمود

رئیس - آقای وزیر دارائی

وزیر دارائی - اجازه بفرمائید الان عرض میکنم البته در اینکه خوزستان و هر ایالت ایران باید بهش همه گونه کومکی بشود جای تردیدی نیست اما استاد جناب آقای حیدر بختیار و آقایان دارم گویا تبصره دوم ماده ۷ قانون اساسنامه شرکت ملی نفت است این پیشنهادی که فرمودند سی میلیون تومان از متن بودجه عایدات را بردارند و بشهررداری های خوزستان بدهند خوب بفرمائید که سی میلیون تومان خرج را من از کجا بیاورم؟ چون سی میلیون در بودجه عایدات پیش بینی شده است این يك اشکال اشکال دوم مستندشان باین تبصره ۷ قانون اساسنامه شرکت ملی نفت است اینجا چنین حرفی نمیزند که بشهر دارها بدهید بنده همین تبصره را می خوانم از مبلغی که بترخ مذکور در این ماده بصرف هزینه های عمرانی و تولیدی کشور میرسد یعنی از محل دوازده و نیم درصد بیست در صد دولت اختصاص بتوسعه فرهنگ و امور عمرانی و تولیدی استان ششم خواهد داد یعنی دولت باستی اینرا خرج بکنند بشهررداری ما بکار داریم (حمید بختیار - بوزارت کشور بدهید وزارت شهرداری تابع وزارت کشور هم نیست اگر بقانون شهر دارها مراجعه بفرمائید وزارت کشور يك حق نظارت دارد پس این پیشنهاد ملازمه دارد باین مسئله که سی میلیون تومان از دخل برداشته بشود سی میلیون تومان از دخل برداشته بشود سی میلیون تومان از دخل برداشته بشود سی میلیون تومان از دخل برداشته بشود

اصولاً قبل از قانون سازمان برنامه بوده است و قانون سازمان برنامه وارد اساسنامه

شرکت ملی نفت است در آنجا صحبت از پرداخت ۱۲ درصد بهش نیست گفته است آنقدر از عوائد بشرکت ملی نفت داده می شود و ما زود او را رد می کنیم بخزانة کشور اما این را می خواستم عرض کنم خدمتتان حداعلایش تقاضائی که آقایان می فرمائید این است که وزارتخانه ها از بودجه خودشان مبالغی را برای کار های خوزستان اختصاص بدهند در بودجه های تفصیلیشان جناب آقای وزیر فرهنگ شاهد هستند بنده در سال گذشته آقایان هم شاهد هستند یا صد هزار لیره کنسر سیوم می داد که در خوزستان دستان و دبیرستان ساخته بشود بنده قبول کردم که در مقابل اینهم ده میلیون تومان ما بدهیم نظر مبارک هست یا نیست اما این پیشنهادی که می فرمائید اصولاً این مأخذ و ملاکی که می فرمائید ندارد باین عنوان ممکن است آقایان به بنده که وزیر دارائی هستم و سایر آقایانی که وزارتخانه هایشان در خوزستان کاردارد بفرمائید مبالغی برای فرهنگ و دبستان و سایر کارهای لازم خرج کنند و در بودجه های تفصیلیشان بگذارند اما اینکه سی میلیون تومان از این بودجه بردارند به استاد تبصره قانون اساسنامه نفت متأسفانه برای ده قبولش مقدور نیست خیلی هم عذر می خواهم و میدانم که مورد بی لطفی سه نفر از آقایان که حد اعلاای اذات را بهشان برای اهالی خوزستان میدهند نه سه نفر وکیل آنجا)

رئیس - پس باین ترتیب این پیشنهاد خرج است پیشنهاد دیگری قرائت میشود (شرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد میکنم تبصره ذیل بقانون بودجه کل کشور افزوده شود

تبصره - وزارت کشور مکلف است از محل درآمد ابتری ۲۰ دینار هوارض بنزین که برای مستمندان اختصاص یافته است سالیانه مبلغ ۱۰ میلیون ریال به انجمن خیریه نریا بهلوی کمک نماید که با نظر وزارت کشور بصرف دایر نمودن و نگاهداشتن پرورشگاه کودکان دروایات برسد

حمید بختیار - پیشنهاد ما چه شد؟

رئیس - وقتی آقای وزیر دارائی قبول نکردند پیشنهاد خرج بود و قابل قبول نبود

رئیس - آقای حیدر بختیار

عماد قریبی - آقایان محترم استحضار دارند که سه مؤسسه خیریه است در این کشور که تحت نظر خاندان جلیل سلطنت اداره میشود که حقیقتاً اسباب افتخار و مباحث و آبرومندی عالم نوعوست است یکی مؤسسه شیرو خورشید سرخ است که تحت نظر والا حضرت شمس با بهترین وجهی اداره میشود (صحیح است) که در کمک

سبیل زدگان و سایر حوادث خدمات گرانمایی کرده است یکی هم سازمان خدمات اجتماعی است که تحت نظر والا- حضرت اشرف اداره میشود که در حدود هشتاد درمانگاه در نقاط مرزی و بند آبی هوای مملکت ساخته است بنده ضمن ملاحظه و مراجعه به بودجه کل کشور دیدم که برای این دو مؤسسه بودجه ای منظور شده است ولی برای مؤسسه خیریه علیا حضرت نریا که آتم با بانوان خیرخواه در حضور شاهنشاه مشغول خدمات نوعی برورانه هستند مطلقاً چیزی منظور نشده است این بود که بانظر آقایان پیشنهاد کردم و پیشنهاد خرج هم نیست پیشنهاد کردم از مبلغ ۲۰ دیناری که از هرلیتر بنزین برای مستمندان گرفته میشود تحت اختیار وزارت کشور است مبلغ ده میلیون ریال باین مؤسسه خیریه اختصاص داده بشود البته خاندان جلیل سلطنت که نزدیکتر شاهنشاه هستند و بیشتر کسب نور از این چراغ هدایت میکنند اینها خاندانی هستند که مورد کمال احترام و اعتماد مردم ایرانند برای اینکه کمکی باین بنگاه خیریه بشود و برای اینکه کمکی در عالم نوع- پروری بشود و کمکی بغانندان خیر و بانوان محترمی که شریک در این امور خیریه هستند و میخواهند در حضور علیا حضرت در امور خیریه انجام وظیفه کنند برای اینکه وسیله بهتری در انجام وظیفه نوع- پرورانه داشته باشند خواستم این پیشنهاد را بکنم بایک مزایای خاصی و آن اینست که اولاً در ولایات و شهرستانها انجام شود و ثانیاً بمصرف پرورشگاه کودکان برسد اگر بمصرف کودک برسد هفتاد درصد آینه کشور در اثر تعلیم و تربیت تأمین خواهد شد والا اگر چنانچه این وجوهات بمصرف گداهائی که در امین آباد هستند برسد جز اینکه يك نوع دوستی شده باشد فکرنمی کنم نتیجه دیگری داشته باشد اینست که بنده پیشنهاد کردم يك میلیون از این محل به پرورشگاه کودکان شهرستانها برسد و تقاضا میکنم آقایان موافقت فرمایند.

رئیس - آقای وزیر دارائی موافقت فرمایند.

وزیر دارائی - بلی موافقت فرمایند.

رئیس - رأی گرفته میشود، این پیشنهاد آقایان که موافقت قیام فرمایند (اکثر پیشنهادی داده اند یعنی تبصره ای علاوه کرده اند که قرائت می شود (شرح زیر قرائت شد)

تنمی دارد موافقت فرمایند تبصره ذیل بقانون اضافه شود

تبصره ۳ - اجازه داده می شود عمارت سابق وزارت امور خارجه (باستثنای آنچه از اراضی که مطابق نقشه باید نباشد و ساختان شود) و نیز قسمت جزئی عمارت - بنی زده و مغرور به سابق دارائی که انشاه جانانه جمعیت شیر خورشید سرخ ایران واگذار شود

و همچنین عمارت سابق اداره تصفیه اقتصادی بلاعوض بسازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی واگذار گردد.

رئیس - چون آقای رئیس کمیسیون بودجه هم پیشنهاد کرده اند و موافقت می شود رأی گرفته می شود

باین تبصره آقایانی که موافقت قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد پیشنهاد آقای حمید بختیار کرده اند که لایحه دولت مسکوت بماند قرائت میشود

(شرح زیر قرائت شد)

اینجناب پیشنهاد مینمایم که لایحه حمید بختیار

رئیس آقای حمید بختیار

حمید بختیار - عرض کنم بنده تعجب می کنم چرا جناب آقای وزیر دارائی نسبت بخوزستان کم لطف شده اند (دکتر راجی - بسیار) برای اینکه اهمیت وزارت دارائیشان یکمقدار بسیار زیاد می شود و خوزستان است عرض کنم که این قسمت برای ما خوزستانی ها و نمایندگان کسان خوزستان بسیار بسیار قابل اهمیت است و سالیانه خوزستانی ها منتظر این هستند که عوائد شرکت ملی نفت بیشتر بشود و اینها يك سهمی ببرند کما اینکه خود جناب عالی تصدیق می فرمائید در شورای عالی نفت که بنده هم با رأی آقایان در آنجا هستم و زحمات زیادی کشیده ایم که هم برای شما و هم برای خوزستان چیزی در بیاید اینجا هم در قانون اساسنامه شرکت ملی نفت آقایان نمایندگان محترم تصویب کردند که این پول بعنوان فرهنگ و سایر مخارجی که آنجا پیش بینی شده در خوزستان خرج بشود و این پیشنهادی که ما کردیم در اختیار وزارت کشور گذاشته بشود برای اینست که دبیرستان و بیمارستان ساخته بشود و اینها از بودجه جناب عالی کاسته نشود و این است که ما تقاضا میکنیم که اگر موافقت فرمایند يك ترتیبی بدهید که کمکی به خوزستان بشود اینکه فرمودید سازمان برنامه و قانون سازمان برنامه فلان عمل را کرده بنده چه میدانم که چه کرده ما تا امروز خیال میکردیم که این ۲۰ درصد بقیه در اختیار خوزستان گذارده می شود و اگر تقسیم بشود بین وزارتخانه ها این برای خوزستان سودی نخواهد داشت جناب عالی میخواهد که خوزستان آباد بشود همه آقایان نمایندگان رأی می دهند که این در اختیار وزارت و وزارت کشور گذاشته بشود و تقسیم بشود بطریق الاهم فالاهم برای بهداری فرهنگ و بهداشت طبق این قانون انجام بشود

رئیس - صحبت شما راجع بسکوت نیست.

حمید بختیار - از بر حادثه اینجابه پناه آمده ایم

احتیاج باین کارها نداشته باشد چون انجمن شهر موظف است که گداهای فقیر را جمع کند و نگهداری بکنند بهتر است این پول بخود آنها داده بشود آنجا مصرف بکنند چون آنها دلسوزترند

رئیس - آقای وزیر کشور

وزیر کشور - عرض کنم اینطور حاصل است منظور آقای مهندس اردبیلی حاصل است بجهت اینکه از هر جا مطابق آنچه که وصول شد بآن شهرستان حواله می شود بنده تعقیب کردم همان مقدار حواله می شود و منظور جناب عالی حاصل است يك دفعه صورتش را هم به مجلس دادیم

مهندس اردبیلی - اجازه می فرمائید توضیح عرض کنم

رئیس - دیگر توضیح ندارد ایشان می فرمایند که این پول فرستاده می شود بشهرستانها اگر شما اصراری در پیشنهاد دارید رأی می گیریم آقای مهدی ارباب موافقت فرمایند

مخالفان - می فرمایند

مهندس اردبیلی - عرض کنم این يك عدم تعادلی بیش می آید برای اینکه وزارت کشور روی احتیاجات تقسیم میکند لابد تقسیم می کنند و سرشکن می کنند البته بآردبیل و بندرعباس و جای دیگر هم می دهند اگر اینطور نکنند آنوقت بیندرعباس هفتصد تومان می رسد

رئیس - رأی گرفته می شود به این پیشنهاد آقایانی که موافقت قیام فرمایند (عده کمی برخاستند) تصویب شد پیشنهاد دیگری قرائت می شود

(شرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد می نمایم تبصره ذیل بعنوان تبصره ۱۳۳۶ به بودجه سال ۱۳۳۶ اضافه شود.

وزارت دارائی موظف است عوارض لیتری بیست دینار بنزین وصولی هر محل را در اختیار انجمنهای شهرها و با بخشها جهت مصرف همان محل واگذار نماید

مهندس اردبیلی

رئیس - آقای مهندس اردبیلی

مهندس اردبیلی - این همان چهل دینار هائی است که از هر لیتر بنزین برای مصرف مستمندان شهرستان میگیرند (بعضی از نمایندگان بگریه ۲۰ دینار است و این پول جمع میشود در وزارت کشور و وزارت بیمیل خودش بهر نقطه ای که بخواهد میدهد بنده پیشنهاد کردم که اصولاً این پول در شهرستانها هر چه گرفته میشود بمصرف همان شهرستان برسد وزارت کشور هم وقتی این پول را بشهرستانها میفرستد در شهرستان يك کمیسیون هستند باسم کمیسیون مستمندان که عبارتست از رئیس شهر بانی رئیس زاندار مری و کی وکی برای اینکه

مهندس اردبیلی - اگر اراضی دورش باشد و خارج از باغ است مانعی ندارد و من تصور میکردم که همان باغ را میخواهند بدهند بنده موافقم بشرط اینکه آقایان قبول کنند اگر آقایان می خواهند آنجا خانه داشته باشند دیگر بنی انتقال ندهند

رئیس - منظور اراضی اطراف باغ است (مهندس اردبیلی) پس میگیریم پیشنهاد (را) پیشنهاد دیگری قرائت می شود (شرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد می نمایم تبصره ذیل بماده واحده اضافه شود:

تبصره - بمنظور حد اکثر استفاده از کارمندان پیمانی و تولید حس رقابت وامکان تشویق خادمین ممتاز بدولت اجازه داده می شود تا تعداد پنجاه نفر از کارمندان پیمانی خود را با احتساب سوابق خدمت و حقوق فعلی ایشان بکارمند رسمی تبدیل نمایند.

رئیس - این پیشنهاد وارد نیست

پیشنهاد دیگری قرائت میشود (شرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد مینمایم تبصره زیر بقانون بودجه سال ۱۳۳۶ اضافه شود.

اضافه حقوق پرداختی بکارمندان وزارت دادگستری و ثبت موضوع قانون مصوب سوم بهمن ۳۴ مشمول مقررات قانون بازنشستگی بوده و استفاده از حقوق بازنشستگی موکول بپرداخت ۳ سال حق بازنشستگی خواهد بود.

صاری بهبهانی

رئیس - این پیشنهاد بکمیسیون استخدام فرستاده می شود پیشنهاد دیگری قرائت میشود

(شرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد میکنم تبصره ذیل بقانون بودجه سال ۱۳۳۶ اضافه شود.

عوارض قند و شکر مرزی که بخرانه مرکز ارسال می شود بشهرداری های محل حواله میشود مستقیماً بشهرداری های جنوب حواله گردد.

مهدی ارباب - عبدالله دشتی

رئیس - موضوع این پیشنهاد را آقای وزیر دارائی یا معاونشان می توانند قبول کنند که بفرستند، آقای ارباب فرمایند.

ارباب - قند و شکر که مربوط به مبادلات مرزی است این درآمدش تخصیص بشهرداری ها داده شده است منتهی يك اشکال هست و آن این است که دارائی محل وصول میکند و بر کز میفرستد مرکز بآبستی دومرتبه بمحل مسترد کند و حواله کند مسترد کند غالباً با انجام نمیگیرد یا معطل میشود و با تأخیر و تمیل آن یا معطلی آن ای ساحق يك شهری از شهرهای مرزی

از بین می رود بنا بر این فرق نمیکند و منظور این است که این لقمه از روی سر گردانده نشود همان جا مستقیم دارائی بگیرد و بشهرداری محل مستقیماً داده بشود و اینطور نباشد که در آمد قند و شکر مرزی که دارائی های مرز وصول میکنند و بتهران میفرستند و از اینجا دومرتبه تقسیم میکنند و میفرستند بشهرداری ها این را مستقیماً بدهید بشهر - داررها دیگر تهران فرستادن و بر گرداندن ندارد.

وزیر دارائی - این کار تبصره نمی - خواهد يك عمل اداری است پس بگیریم بن اقدام میکنم.

مهدی ارباب - قول دادند آقای وزیر دارائی که پس بگیرند اقدام می کنند آقای دشتی هم که پیشنهاد را امضاء کرده اند قبول میفرمایند (دشتی - بنده هم قبول میکنم) با اعتماد بقول جناب آقای وزیر دارائی پس می گیریم

رئیس - آقای عمیدی نوری پیشنهادی کرده اند باید توضیح بدهند که چه تبصره هائی است پیشنهاد ایشان قرائت میشود (شرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد می نمایم تبصره های ۲۳ و ۲۴ و ۲۸ و ۲۹ نیز تبصره ۴۵ اضافه شود - عمیدی نوری.

رئیس - آقای عمیدی نوری

عمیدی نوری - عرض کنم اینجا يك تبصره ۴ در این لایحه بودجه هست که مشکن تا زمانی پیدا شده اصولاً قوانین مادامی که نقص نشده است بقوت خود باقی است يك قانون بودجه سال ۳۵ داریم که ۲۹ - تا تبصره هم دارد بعد در بودجه ۳۶ گفتیم که تبصره پنج و هشت و ده و سیزده و ۱۲۲ - ۲۶ - ۲۷ - ۲۸ - ۲۹ بقوت خود باقی است ممکن است اینطور تصور شود که معنای آن اینست که تبصره های دیگر قانون بودجه ۳۵ ملغی است از این جهت بود که بنده سه تبصره ای که در سال ۳۵ مجلس شورای ملی پیشنهاد کرد و بتقاضای مجلس تصویب شد متذکر شدم که این سه تبصره هم بتبصره هائی که باقی مانده اضافه شود تبصره اول تبصره ۲۳ است که عبارت آن این است «تبصره ۲۳ - بدولت مکلف است در ظرف مدت دو ماه برای بسط و توسعه ملاحظت و صناحت جای همچنین تشویق و مساعدت مادی آقای وزیر دارائی یا معاونشان می توانند قبول کنند که بفرستند، آقای ارباب فرمایند.

ارباب - قند و شکر که مربوط به مبادلات مرزی است این درآمدش تخصیص بشهرداری ها داده شده است منتهی يك اشکال هست و آن این است که دارائی محل وصول میکند و بر کز میفرستد مرکز بآبستی دومرتبه بمحل مسترد کند و حواله کند مسترد کند غالباً با انجام نمیگیرد یا معطل میشود و با تأخیر و تمیل آن یا معطلی آن ای ساحق يك شهری از شهرهای مرزی

البته این جنبه مالی ندارد يك برنامه آبادی و عمرانی است همینطور تبصره ۲ و ۲۸ که در تبصره ۲۵ دولت مکلف است لایحه تجدیدنظر در سازمان وزارتخانه ها و ادارات و بنگاههای مستقل و شرکتهای و مخصوصاً شرکت ملی نفت را بر اساس تقابل بودجه خرج برای وصول به هدف تبدیل بودجه کل مملکتی ظرف شش ماه برای متعادل کردن حقوق کارمندان وزارتخانه های مختلف با در نظر گرفتن تناسب اهمیت کار آنها اقدام لایحه آنرا تهیه و بمجلسین تقدیم دارد « سه تبصره بود که مجلس پیشنهاد کرد یعنی نمایندگان محترم پیشنهاد کردند و بنده معتقد هستم که این سه تبصره حذف نشود چون الان مفهوم مخالف این تبصره این است که این سه تبصره هم حذف شود

وزیر دارائی - بنده موافقت می کنم

رئیس - بسیار خوب است ولی این بودجه را طوری تنظیم کردیم که جز هزینه و در آمد چیزی نداشته باشد اینها همه مفید است اما در بودجه باستانی جایش را پیدا کرد

عمیدی نوری - اصل تبصره در بودجه سال ۳۵ بوده است

رئیس - در بودجه ۳۵ بوده و مجلس سنا هم تصویب کرده (عمیدی نوری - میخواهم بگویم باشد) اما يك قراری داریم بامجلس سنا که جز کارهای مالی چیزی در بودجه ننگذاریم کما اینکه سه تبصره اینجا است که بکمیسیون استخدام فرستادم یکی تبصره چهارم است و یکی تبصره ۴۳ و یکی ۴۴ که قرائت میشود و فرستاده میشود به کمیسیون استخدام

(تبصره ۴۰ - شرح زیر قرائت شد)

تبصره ۴۰ - بشورای عالی اقتصاد اجازه داده میشود از متخصصین و مصلحن حقوقی و اقتصادی اعم از مستخدمین رسمی دولت یا غیر آن دعوت کرده و در مقابل خدماتی که انجام میدهند طبق آئین نامه ای که با موافقت وزارت دارائی تهیه و بتصویب هیئت وزیران خواهد رسید از اعتبار مصوب شورای عالی اقتصاد حق الزحمه بپردازد

رئیس - این را میفرستیم بکمیسیون استخدام یکی هم تبصره ۴۳ است که قرائت میشود (شرح ذیل خوانده شد)

تبصره ۴۳ - هر يك از وزارتخانه ها مکلفند کارمندان و خدمتگزاران خود و دستگاههای تابعه را که دارای بیش از شصت و پنجاه سال سن و ی و پنجاه سال سابقه خدمت رسمی هستند بازنشسته نمایند ملاک تشخیص سن شناسنامه است که در تاریخ تصویب این قانون در دست دارند شهرداریها و سازمان برنامه و همچنین بنگاهها و شرکتهای دولتی

نسبت بآن عده از کارمندان و خدمتگزاران مربوطه که از مقررات قوانین استخدام کشوری استفاده مینمایند مشمول این قانون خواهند بود (باستثنای شاقین مقامات مذکور در قسمت اول اصلاح می مقرر است بازنشستگی مصوب هجدهم فروردین ۱۳۲۸) ضمناً وظایف مذکور در مواد ۶ و ۹ قانون استخدام که از طرف هیئت وزیران انجام میشد از این به بعد بمعهده وزارت دارائی محول میشود و در صورتیکه استادان دانشگاه پس باز نشستگی قانونی موضوع ماده واحده مصوب ۱۸ فروردین ۱۳۲۸ رسیده و از حیث قوای روحی و جسمی قادر به انجام وظیفه باشند و جانشین واجد شرایط لازم و معلومات کافی آنها موجود نباشد با تصویب شورای عالی دانشگاه تا سن هشتاد سالگی میتواند بشغل خود ادامه دهند

رئیس - این تبصره هم بکمیسیون استخدام فرستاده میشود تبصره ۴۴ هم قرائت میشود

تبصره ۴۴ - استخدام جدید بهر عنوان ممنوع است باستثنای استخدام اشخاصی که بعلت نیازمندی وزارتخانه ها در رشته های تخصصی تحصیل و قبل از تحصیل تمهید کتبی سپرده باشند که در خدمت وزارتخانه مخصوص مشغول شوند و در صورت احتیاج مبرم وزارتخانه ها و ادارات به استخدام معلم ، قاضی ، مهندس ، پزشک (و شمس آن از قبیل دام پزشک ، دندان پزشک ، داروساز ، بهادر ، ماما ، پرستار) و همچنین سایر مشاغل فنی از قبیل مترجم ، کتابدار ، ماشین نویس و راننده تراکتور و وسایط نقلیه و تلفنچی و نیز سیمان و بیک پست ، پاسان ، ژاندارم و مستخدمین جزء مدارس و مستخدمین جز نمایندگان گهای ایران در خارج (آشپز و رختشوی برای بیمارستانهای جدید التأسیس) در صورتیکه استفاده از کارمندان مشابه آنان در سایر وزارتخانه ها و ادارات میسر نشود استخدام این قبیل کارمندان با اجازه کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی و کمیسیون استخدام مجلس سنا بعمل خواهد آمد این قبیل کارمندان در تاریخ استخدام مدت پنجاه سال حق تغییر شغل را انتقال بوزارتخانه ها و مؤسسات دیگر نخواهند داشت

رئیس - این سه تبصره را میفرستیم بکمیسیون استخدام حالا باید به پیشنهاد های تجزیه رأی گرفت بترتیب پیشنهاد های تجزیه قرائت میشود پیشنهاد آقای ارباب

ارباب - بنده پیشنهاد تجربه ای که در تبصره ۱۸ داده بودم پس میگیرم

رئیس - پس پیشنهاد آقای صدرزاده باقی میانداگر توضیحی دارید فرمایند (صدرزاده - بنده توضیح دادم جناب آقای وزیر فرهنگ موافق بودند) رأی گرفته می

شود باین پیشنهاد برای معاف کردن مستمندان از حق امتحان آقایانی که موافقت قیام بفرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد پیشنهاد دیگری قرائت میشود (بشرح زیر قرائت شد)
پیشنهاد مینمایم تبصره ۲۲ تجزیه بشود . مهندس هدایت

رئیس - تبصره ۲۲ قرائت میشود (بشرح زیر قرائت شد)

تبصره ۲۲ اجازه داده میشود احتیاجات فنی اداره کل گمرک که بخارج سفارش داده شده بتسریع وارد میشود از پرداخت حقوق و عوارض گمرکی معاف باشد

مهندس هدایت - اجازه میفرمائید توضیح عرض کنم؟

رئیس - توضیح ندارد بتجزیه باید رای گرفته شود بتجزیه وقتی رای داده شد بعنوان حذف است یعنی از بین میرود اگر بخواهید حذف بشود باید رای مثبت بدهید

شادمان - این تبصره ای که آقای وزیر کشور دادند برای کارمندان ثبت احوال چه شد ؟

عمیلی نوری - تبصره ۲۱ در گزارش کمیسیون دارائی اصلاح شده آن عبارت گزارش دارائی راجع بتبصره ۲۱ را هم بفرمائید قرائت شود .

رئیس - آقایانی که با تجزیه تبصره ۲۲ موافقت قیام بفرمایند (چند نفری برخاستند) تصویب نشد پس تبصره بقوت خودش باقی است پیشنهاد تجزیه دیگری قرائت میشود (بشرح زیر قرائت شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی پیشنهاد مینماید : تبصره ۲۶ از ماده واحده تجزیه شود - دکتر سید امامی
رئیس - نظیر همین پیشنهاد را آقای احمد طباطبائی قی می داده اند تبصره ۲۶ قرائت میشود (بشرح زیر قرائت شد)

تبصره ۲۶ - بوزارت بهداشت اجازه داده میشود بیماران غیر مستمندی را که استطاعت بستری شدن در بیمارستان خصوصی را ندارند و میتوانند حق العلاج مختصری بپردازند طبق آئین نامه مخصوصی که بتصویب کمیسیونهای بهداشتی و دارائی مجلسین خواهد رسید بستری و عایدات حاصله را در حساب اختصاصی خود منظور و بمصرف تکمیل و تجهیز بیمارستانها و آسایشگاهها میسرسانند

دکتر سید امامی - برای بستری شدن بیماران بی بضاعت با این تبصره هم منظور تأمین است البته بیمارانی که بضاعت ندارند از آنها چیزی گرفته نمیشود

رئیس - آقایانی که با حذف این تبصره موافقت قیام بفرمایند (عده کمی برخاستند) تصویب نشد حالا آن دو تبصره ای که آقای وزیر کشور پیشنهاد کرده اند قرائت میشود (بشرح زیر قرائت شد)

شهرداری تهران مجاز است برای ساختمان مهمانخانه با مؤسسات ذمه لاجیت داخلی و خارجی مشارکت نماید همچنین مجاز است که بجای سرمایه از اراضی ملکی خود که مناسب جهت ساختمان مهمانخانه باشد بانظر سه نفر کارشناس بصیر

که از طرف بانک ساختمانی - بانک رهئی ایران و شهرداری تهران تعیین و معرفی خواهد شد تقدیم و بعنوان سهم شهرداری در شرکت منظور نماید .

رئیس - آقایانی که با این تبصره موافقت قیام بفرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد پیشنهاد دیگری است از آقای وزیر کشور مربوط به کارمندان ثبت احوال که قرائت می شود (بشرح زیر قرائت شد)

بر ارقام درآمد آمار و ثبت احوال ردیف ۳۰ قسمت درآمد و اعتبار اداره کل ثبت احوال ردیف ۱۳ قسمت هزینه مبلغ ۱۴ میلیون و هشتصد هزار ریال اضافه شود . این اضافه درآمد از فروش تمپر اوراق سجلی مصوب ۱۳۱۲۱۳۴۴ تأمین خواهد شد و بمصارف معینه در همان قانون خواهد رسید.

وزیر کشور - اجازه میفرمائید عرضی دارم آقای وزیر دارائی يك توضیحی دارند که میدهند که کلمه طرفین جمع و خرج بودجه اضافه شود

رئیس - تبصره پیشنهادی اصلاح شده قرائت می شود (بشرح زیر قرائت شد)

تبصره ۴ - مبلغ چهارده میلیون و هشتصد هزار ریال از ردیف ۳۰ درآمد که از فروش تمپرهای سجلی موضوع قانون اصلاح تمپر اوراق سجلی مصوب ۱۳۱۳۱۳۴۴ حاصل خواهد شد مطابق همین مبلغ که ضمن ردیف ۱۳ هزینه منظور شده بمصارف معینه در قانون مذکور خواهد رسید
وزیر دارائی - بیا همین اصلاح کافی است عرضی ندارم
رئیس - رای گرفته می شود به این

تبصره پیشنهادی آقایانی که موافقت قیام بفرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد در گزارش کمیسیون دارائی يك اصلاحی در تبصره ۳۱ شده است که قرائت می شود (بشرح زیر قرائت شد)

گزارش از کمیسیون دارائی مجلس شورای ملی

کمیسیون دارائی تبصره های شماره ۲۲ و ۲۳ و ۲۴ و ۲۵ و ۲۶ و ۲۷ و ۲۸ و ۲۹ و ۳۰ و ۳۱ و ۳۲ مندرج در گزارش کمیسیون بودجه مربوط بلایچه بودجه سال ۱۳۳۶ کل کشور را با حضور آقای وزیر دارائی مورد رسیدگی قرار داده و نسبت به تبصره ۲۱ در مورد مالیات بیمانکاران جمله زیر بآن اضافه گردید . (ولی قرارداد های خرید و فروش مالکین یا زارعین راجع به محصولات فلاحتی خود و یا بازرگانان راجع بکالا های تجارنی مشمول مالیات بیمانکاری نخواهد بود)

سایر تبصره های فوق الذکر منافی تصویب و اینک با اصلاح تبصره ۳۱ گزارش کمیسیون بودجه تأیید می شود

رئیس - آقایانی که با این اصلاح گزارش کمیسیون دارائی موافقت قیام بفرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد برای اظهار نظر و ملاحظیات به مجلس سنا فرستاده می شود

۴ - تعیین موقع جلسه بعد - ختم جلسه

رئیس - جلسه را ختم میکنیم جلسه آینده روز پنجشنبه خواهد بود (مجلس نه ساعت و پنجاه دقیقه بعد از ظهر ختم شد)
رئیس مجلس شورای ملی - **رضاحکمت**